

הפדרשה המוזרה

התה

מה עומד מאחורי

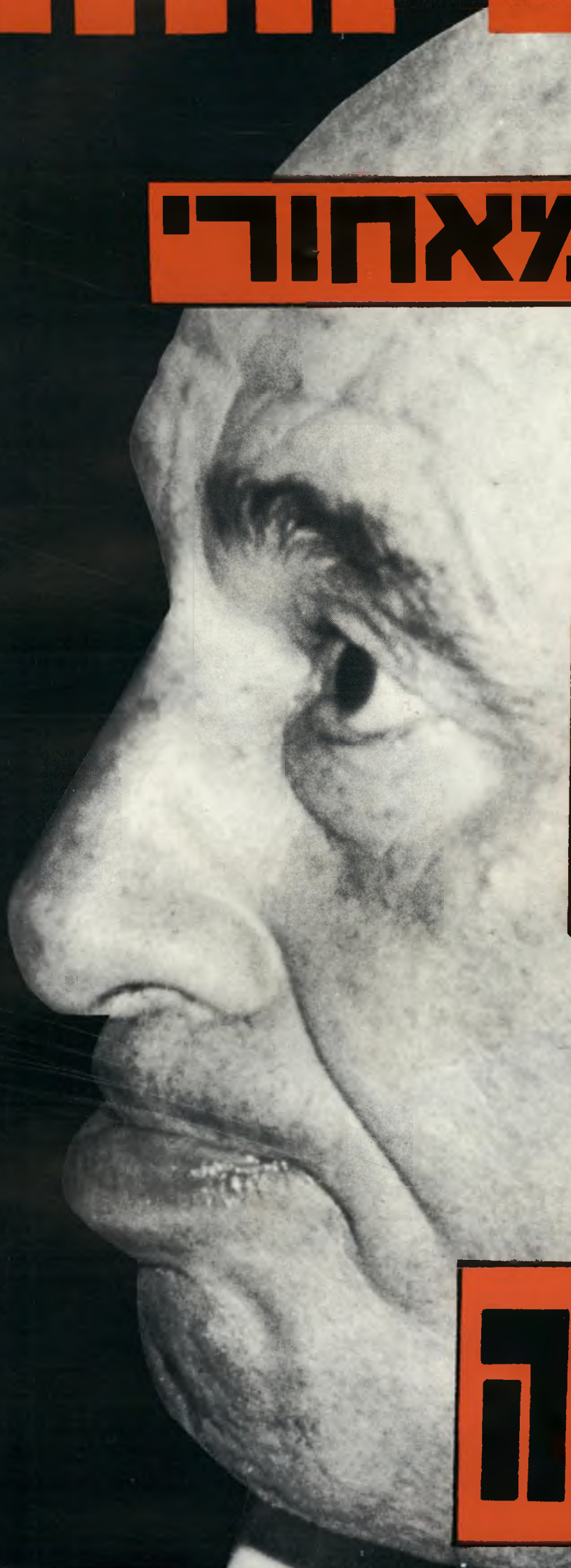
ההצעה

לשלים

שוק

לראש

הממשלה

בבנק לאומי
החשבון פשוט:
אתה
תמיד מרוויח!

הבנק השאי לשנות את התכנית או להפסיק בכל עת. פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

- פק"מ עולה**
 פקדון בשקלים בריבית שיכולה
 רק לעלות.
 פקדון של 2,000 ש"ח ומעלה, ל-3 חודשים ועד שנה, המבטיח לך ריבית מינימום המבוססת על תשואת המק"מ + 1% לשנה.
- הלוואת ענק**
 הלוואה לכל מטרה עד 12 שנים
 בריבית נמוכה.
 הלוואה עד 60,000 ש"ח בלי צורך בביטחונות נילים, כנגד שיעבוד דירת מגורים וערבים.
- הלוואות מסחריות**
 בריבית נמוכה
 הלוואה בשקלים בריבית קבועה ו"חח"ד צמוד" בריבית מועדפת.
- חשבון יומי זהב**
 חשבון העו"ש הנותן לך יותר.
 לבעלי חיק השקעות של 50,000 ש"ח ומעלה (או הכולל קופות גמל בסך 75,000 ש"ח ומעלה). ריבית זכות יומית על כל יתרה, כרטיס ויזה זהב חינם לשנה והסכמת מיוחדות.

בנק לאומי - רווח יומי

מיכתבים

חרות העוצר

על העוצר בשכונת אל-טור בירושלים (במדינה), העולם הזה 27.1.88.

מן הראוי להזכיר כי העוצר בשכונת הירושל-מית אל-טור איננו המיקרה הראשון שבו הוטל עוצר על עיר בישראל.

קדם לכך העוצר שהוטל על צפון תל-אביב, בשנת 1978, אחרי האידוע עם אוטונוס-הרמים בכביש-החוף.

גם אז עמד בראש ממשלת-ישראל איש תנר עת-החרות (מנחם בגין). דליה הכני, תל-אביב

הזכוב שנשא

על מעמדו הציבורי של משה עמי-רב (אני משלם מחיר כבד - וזה כדאי!), העולם הזה 20.1.88.

אני שמח שנמצא חבר מרכז תנועת-החרות המנסה לפתור את בעיית ערביי פלסטין לא דרך החרייר של כוונת-הרובה, אבל אני נדהם לראות מה שהתיקשות יכולה לעשות.

היא ניפחה את חשיבותו של עמירב מעל ומעבר למישקלו האמיתי שהוא, לרעתו, מישקל זכוב בורית מיפלתו. כפי שהוא עצמו מעיד בראיון עם ענת סרגוסטי. אני נמצא בשולי הפוליטיקה!

כי עם כל הכבוד לדיעותיו ולפעולותיו, איזה מישקל ציבורי יש לו?

זה שהוא היה רוכב רשות-השירות וראש מיני-הליהבטיחות במשרד-התחבורה?

גדי פריץ, ירושלים

הטעות של הישות

על המונח הערבי הנכון לישות (ראי-יון עם משה עמירב, העולם הזה 20.1.88.

איש חרות מציע לערביי פלסטין ישות ומעיר כי המונח הערבי לישות הוא קיוואן.

המונח הערבי לישות הוא כ"אן (חורו עם ס"י נתן בן-דן, סברה

ניוס אנליטי

על תוצאה אפשרית מתקנת-פטור משרות בצה"ל (נגועי-איידס פטור רים מצה"ל, "תשקיף", העולם הזה 27.1.88.

לרעתי עומד מאחורי ההחלטה של שר-הביט"ח, לפטור משרות צבאי כל מי שבגופו נתגלו נוגדני-איידס, המוח האנליטי של יצחק רבין, שמצא, בעזרת תקנה זאת, דרך לגייס לצה"ל עוד כמה עשרות אלפי חיילי-גיוס.

כי מה יקרה עכשיו אף אדם שוב לא יאמין לאברך שהוא פטור משרות בצה"ל בגלל שהוא בחורי-שיבה. הוא יצטרך לשוב ולהסביר, ככל פעם שיישאל מדוע אין הוא משרת בצה"ל, שאין לו איידס ואז, בסופו של דבר, הוא כלייך יתבייש מהצורך החורג ונשנה להודיע, אבל אין לי איידס! עד שהוא ירוץ, יעוזב את הישיבה וית' גייס לצה"ל. חיים מנדלבראום, תל-אביב

הטקסטורה של הטכסט

על הנוסח הנכון של אימרה עתיקה (נביא האופנה), העולם הזה 20.1.88.

כתבת-האופנה של העולם הזה מתמצאת יותר בכדים ובטקסטורה שלהם מאשר בטכסטום וב-מילותיהם.

בהתייחסה לנבואה האופנאים לאופנת 1991 היא מתמצאת אימרה ידועה וקדומה בוו הלשוני: "כאשר נפל הבית השני, ניתנה הנבואה לשוטים".

האימרה המדוייקת היא: "מיום שחרכ בית-המיקרס, ניטלה נבואה מן הנביאים... וניתנה לשוטים".

שולה גלזר, תל-אביב

אלף פחות, אלף יותר

על התשלום עבור הלימוזין של משה ארנס בניו-יורק (לימוזין לא-רנס", העולם הזה 27.1.88.

למה לרוני אילן, מנכ"ל שירות הלימוזינות (המשך בעמוד 4)

ישראל בחו"ל

לא קל היה השבוע להיות ישראלי בחו"ל. אורי אבנרי חזר משהות של שלושה ימים באיטליה והוא מספר איך חזר העניין הפלסטיני למרכז התודעה האירופית. על הצעירים האיטלקים הלוזשים כסיות לצווארם. ומאידך, איך עזרו ההסגנה של שלום עכשיו ומא-מרו של ורדי אלן לתיקון-מה של תדמית ישראל באירופה.

7

על הדוכן

רפי סוויסה, ח"כ לשעבר, נציב שרות בתי-הסוהר לשעבר, עמד השבוע על דוכן-העדים כנאשם. הוא נא-שם בשיבוש הליכי-מישפט ובהד-חת כלתו ומחותנתו לע-דות-שקר. סוויסה, הת-כחש לטענות שעלו נגדו.

38

רגע לפני גיוס

איך מרגישים צעירים רגע לפני הגיוס לצה"ל, אחרי שצפו במהומות בשטחים הכבושים בטלוויזיה? איך נראה להם הגיוס הקרב ובא? היכן הם רוצים לשרת, אם בכלל? איך הם מתייחסים לארץ? למחור-ייבות לבצע מקודות שלא תמיד יסכימו עי-מו? - שישה צעירים חושפים את סגור ליבם ומספרים על התלבטויות-הם בתחקיר שעשה העו"ם הזה. (קארין לוי בתצלום).

14

אחה והשקל בראזילי למרחב נשק

יותר ממחצית ראשי-הערים האמריקאיים שהיו אמורים לבוא לכנס בישראל ביטלו את בואם חברת אוניות השייכת למישפתת רקנאטי תובעת את חברת הנפט פיליפס • בראזיל היתה לספקי הנשק העיקרי למרחב • משא ומתן בין החשש-האווירית לממשלת דרום-קוריאא על הסבת מטוסי פאנטום • כי 1987 אספה הקרן החדשה לישראל תרו-מות כסף של 2.5 מיליון דולר.

35

משוגעות לאופנה

מלבד הכישרון הבסיסי להלביש נשים צריך האופנאי להיות משוגע לדבר. כאלה הן - טובה-לה חסין, הידועה בארץ בשמה הפרטי בלבד. אלה ברוך מאורל, שהתחילה מבגי-דיים ועברה לתחום העיצוב. אורין פרנק-מורט, הצעירה אך הידועה מביניהן, שמחלקת את זמנה בין עיסוקיה בארץ ובלונדון.

24

המרורים הקבועים:

- מיכתבים - הזכוב שנשא
- איגרת העורך - מילים הורנות
- תשקיף - כיבוש מבנים
- במדינה - בלונים ציבעוניים
- הנרון - בראש מורם
- יזמן אישי - סלזווייה סניסת
- אנשים
- קולנוע - שפוט השופטים
- זה וגם זה - על סיסעדות
- לילות ישראל - עשירי החיים
- הלון ראווה - משונעים לאופנה

כתבת השער הקרמי:

פנטזיה פרועה

בכל מדינה חופשית היתה הידיעה על הצעת-ישוחד לראש-ממשלה מעוררת סע-רה. לא כך בישראל. תחת לבדוק כל היבט אפשרי של העניין הסתפקו העיתונאים בהודעה כי הידיעה היא פנטזיה פרועה. לעיתוני ישראל זה הספיק. מדוע, בכל זאת, הסכימה ישראל לתת ערבויות לפרוייקט שסתר את השקפותיה ואת מדיניותה? האם נעשה ניסיון להציע שוחד? ואם כן למי?

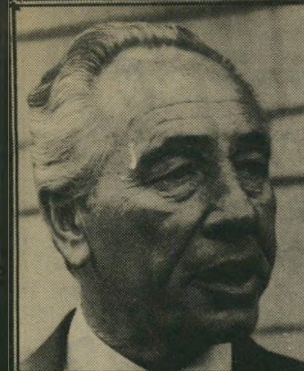
8

כתבת השער האחורי:

בין שתי נשים

איקלוד (משמאל), כלתו הסריה של רפי ארדי, לא רוצה שיכירו אותה כאשה העשירה שלקחה בעל מאשתו. ביתיים, צייתנית ומאוהבת, היא נלווית לנסיעותיו של בעלה לירושלים ומתכוננת לנסוד עברית ולחפש בית. גזאן ארדי, (מימין) לעומחה, מנסה בימים אלה לשקם את חייה. היא רחוקה מלעודר רח-מים, ומתייחסת בביטול לתר-מית האשה השבורה, הפגועה.

36

פאב כתחליף

דב ניב, חייל שנעלם לפני ימים מספר מביתו, נמצא במאב באילת. המצוקה הנפשית, שבה היה נתון, באה לידי ביטוי גם בשיורים שבי-תב וסירסם. והיא שהביאה אותו כמעט למור-תו. למרות מיכתב-ההתאב-דות שהשאיר, הוא לא התא-בד. אולי המאב היה התחליף.

10

המין השלישי

יתכן שהגילוי העיקרי של תנועת-המרקו-החדשה הוא שקימים במדינה שלושה מין-נים - נשים, גברים ודרוזים. זהו אולי הסיבה לכך שחלק מהנאמים בכינוס-היסוד של התנר-עה בתרו לסתוח את נאומיהם במנייה התמוהה: "גבורתי ורברתי החברים הדרוזים..."

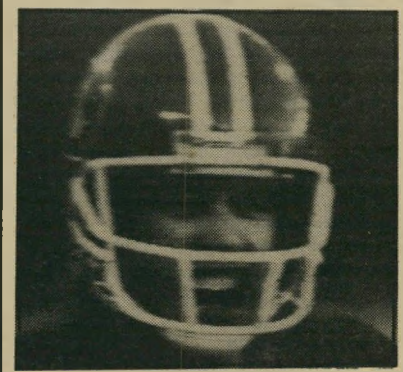
10

דף חדש שירה בלי

פרטיות, צילום - עם

אחד הידועים שבצלמי ארצות-הברית ביקר בארץ בתברת ידידו, המשורר הנודע. כצפוי, העיני-ביקר המשורר על זה של הצלם המסוגר, המתרחק בדרך-כלל מן הוויה הציבורית. נעמי הרירוק פגשה את רוברט פרנק ואת אלן גינזברג. פרנק ייפה את כחה, להמציא לו כינוראפיה. תחת זאת, היא כותבת על מיקה גריר של שיתוף-פעולה בין צלם ומשורר.

26

אינדיאנים או לא?

200 אנשים בלבד באו ביום הראשון לסיומה כדי לצפות בפרק המסיים של עונת הפוט-בול האמריקאית. כל שאר האוהדים חזו במישחק בבתי-הם. הפעם היו אלה הדגור-ברונקוס מול הווינגטון-רדסקינס. שחקני הברונקוס זכו לתבו-סה מוחצת מידי אדומי-העור. (בתמונה שחקן הברונקוס).

40

רחל המרחלת גדווחת:

אחרי תקופה ארוכה - הני מעוז ומירה לב מתחננים • הסטודנט של אירים קנר בכלל לא נמצא בארץ • על הסיפור העסיסי שהסתתר מאחורי הכתבה של רונית מקובר על סילבסטר סטלונה • משתלם לתפוס יחסים עם הלנה עמרם. אתי צוברי עשתה זאת זוכתה כבעל • ועוד אישיתיקי שורת ידוע ש-חלה" באירס.

34

"נמאס לי מהחיים!"

ועוד מחוויות כלא-הנשים. והפעם סיפור של היטה דסקלו, שלמדה חינוך סוציאלי והיתה בעלת מכוניעסי. היא מספרת על ניסיון-ההתאבדות שלה בכלא. על הוסר-האזניים. על הבידור. על חוסר היחס מצד הסוהרות. על חוג הדראמה "מצייל" אותה. על השיקום שהבטיחו לה, אך עד היום לא קיימו. נמאס לה.

18

מי זו יטינזון?

מיכל יטינזון, מעצבת-אופנה, בדרך לצמ-רת. היא חמושה בהרבה ביטחון עצמי. לא מעט חוצפה. בלי שמץ של בושה. היא מודה שהמראה שלה קורץ לגברים ולא נרתעת מלנצל אותו כדי להשיג דברים. מיטה לא.

30

מיכתבים

המשוחררים מאמריקה שיושבו בליבריה לפני 166 שנים והקימו שם מדינה? האנציקלופדיה אישרה לי שהעולם הזה צודק. למדתי משהו. אכן, רוב הליברים הם מוסלמים (ומיעוטם עובדי כוכבים ומולות). אריק וינקלר, הרצניה

השבר הירושלמי

על תגובה של עזר וייצמן (מ.מה הם אומרים), העולם הזה 27.1.88. מן הראוי לדייק בריוות. אם אכן התרגו עזר וייצמן במינוחיהכנסת וכריברי העולם הזה זרק וייצמן צלחת... וצעק שנשבר לו, הרי זאת אומנם לשון ציורית אבל לא דיווח עיתונאי מדוייק. לא וייצמן נשבר. הצלחת נשברה.

עזר וינקלר, בארשבע

תורת ההגיון

על השימוש במושגים מסויימים (לילות ישראל), העולם הזה 20.1.88.

כתב המסיבות של העולם הזה הבחין בגליון האחרון, בריווח על מסיבה אלתית אחת, בין אלה שתאוות-הבשרים כראש מעייניהם ואלה שתאוות-ההגיון כראש סולם-העדיפויות של-הם.

לרגע תמהתי מה מצא העולם הזה, האוהב לשון תמציתית, להשתמש בכפל-לשון. הלא תאוות-בשרים כוללת תאוות-הגיון. אבל מייד הבנתי, לפי תורת-ההגיון, האומרת שאומנם כל צרפתי הוא כן-אדם אבל לא כל כן-אדם הוא צרפתי.

בתרגום חופשי: תאוות-בשרים כוללת תאוות-הגיון, אבל תאוות-הגיון איננה כוללת תמידי, תאוות-בשרים. חיים ברדה, תל-אביב

דן עם זקן

על בדיחה אחת של הבדרן אבנר דן (....אילו קראו לי רבינובוביץ'), העולם הזה 20.1.88.

לא מתאים לברך מעולה כמו אבנר דן לספר בדיחות עם זקן ועור במסווה של בדיחה עדינית. הבדיחה על הפרטי המבקש קנודים שחור, כי הוא הולך לנחם אלמנה, היתה נפוצה במקומותינו עור כשדן לא היה בעולם, אבל ללא כל גוון עדיני. או היא היתה בדיחה כשרשרת בדיחות-השיא.

מה זה שיא-ההתחשבות? כאשר באים לעשות אוהבה עם אלמנה כקנודים שחור. רב וולף, פתח-תיקווה

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד 63458.

בשעת הצורך ניתן גם לפנות בטלפון 232262 (03), בפקסימיליה 245242-3-972. מנוי 2009, ובטלסקס RMYM IL 341667.

שבוע

הספר העברי

ההתייחסות של הוותיקים לעולים החדשים בשנותיה הראשונות של המדינה, כולל קבלת-פנים עם רישום די-די-טי, איננה זיכרון נעים. ובמיוחד לא כאשר היא לבשה, לעיתים, גם אפיון לא-מבוטל של התנשאות, כפי שאפשר ללמוד מן הסיפור, שהופיע בגליון העולם הזה שראה אור השבוע לפני 25 שנה, מפיו של משרור עברי דגול:

● סיפר השבוע משורר ידוע-שם: „נסעתי לבקר במושב-עולים אחד. שם ישבו חברי-המועצה ודנו שעה ארוכה איזו מתנה לקנות לאחד-המושב ליוכלו. אחד מהנוכחים הציע: „נקנה לו ספר! אי-אפשר, הגיב אחר, „הייתי אצלו בבית וראיתי: ספר יש לו כבר!“

(המשך מעמוד 3)

הנייריורקי נרזולם, להתעקש כליכך על תשלום כמה אלפי דולרים עבור השימוש בלימוזינות של חברתו, שהועמדו לרשות משה ארנס בעת ביקורו בארצות-הברית?

הרי לפי עדותו של יגאל לכי, שחשף את הפרשה הזאת, מתברר כי לרונן אילן היו 100 אלף דולר, שאותם השקיע במניות בבורסה הניד יורקית (כפי שלכיב גילה במדור אחר והשקל באותו גליון של העולם הזה).

או שיוסיף אילן למה שהפסיד במפולת הבורסה את כמה האלפים של לימוזינות ארנס. כסדר הגודל הזה, מה זה כבר משנה.

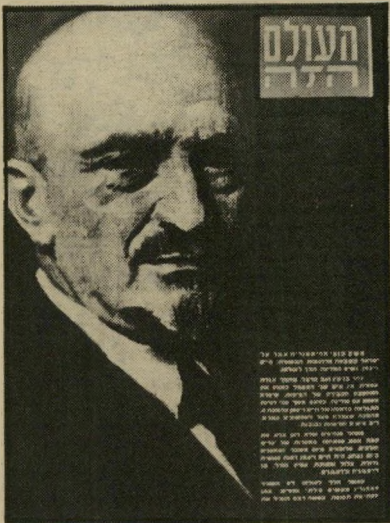
עובד שחר, חיפה

האף של וייצמן

על חיים וייצמן, נשיא-המדינה הראשון „אגרת העורך“, העולם הזה 20.1.88.

עורך העולם הזה מזכיר כי לחיים וייצמן היתה לשון חרה ועוקצנית. זה מזכיר לי את הסיפור באפו (כו, אפו) של וייצמן.

מעשה כנשיא-המדינה הראשון שעמד על בימת-ההצדעה במסדר-צה"ל ולפתע נפלה מימי

חיים וייצמן, הנוח למיטפתחו'

חטתו מכיסו. שלישו מיהר להתכופף, בבקשו להרים את המימחטה הנשיאותית. וייצמן עיכב בידו ואמר לו: „הנח למיטפתת שלי. זה הרבר היחיד שבו נותן לי כן-גוריון (או ראש-הממשלה, שמנע מווייצמן כל תפקיד מעבר לתפקיד ייצוגי) לרהוף את אפיו“

מנשה גרין, רחובות

ג'קוזי בכלא

על טיבם של בתי-סוהר „אגרת העורך“, העולם הזה 20.1.88.

לפעמים היחס לאסירים הוא טוב לא רק מתוך התחשבות בהם (כפי שאילנה אלון מספרת על כלא-הנשים בפורטוגל), אלא דווקא מתוך מעמד דם בעולם הפשע.

כך, למשל, ידוע, כי בבית-הכלא הצפוני של מכסיקו-סיטי, בירת מכסיקו, שבו כלואים איליי-הסמים המכסיקאיים, מצויים טכנים אישיים לשרות הכלואים, גברות צעירות למטרות מסויימות ואף מיתקני-ג'קוזי בחדרי-הרחצה.

יצחק מיכאלי, תל-אביב

השיעור השבועי

על תפוצת המוסלמים בעולם (עשן על הרי-הבית), העולם הזה 20.1.88.

אין שבוע שאני לא לומר משהו חרש מהעולם הזה. כך, למשל, כאשר נכתב, בהקשר לאירועים האחרונים על הרהיבת, כי מיסגר אלי-אקצה קרווי למיליארד מוסלמים מאינוונסיה ועד לליבריה, חשבתי שהעולם הזה טעה.

ידעתי כי 130 מיליון האינדונסים הם מוסלמים, אבל מיליון וחצי הכושם, צאצאי העברים

* על שער גליון האבל של העולם הזה (13.11.52) לרנל מותו.

מה שאנחנו לא יודעים, והם צריכים לקבל את ההחלטות.

וזהו בריחה מן התרות, בריחה מן הדמוקרטיה. כי חרות דמוקרטית משלילת אחריות, והציבור בורח מן האחריות.

מכאן השימחה הגדולה שאחזה בציבור כאשר שבתה הטלוויזיה, מכשיר-המידע מיספר 1 בחברה המודרנית. היתה הרגשה של השתחררות. שיחרור ממנה? שיחרור מן האחריות.

העולם הזה קיים כדי להגיד לציבור את כל האמת, בלי הסוואה, בלי כחל ושרק, בלי מילים ממותקות. אם הציבור רוצה לדעת, אם לאו.

יתכן שאנחנו משלמים מחיר כבר עבור החלטת תנו הנחושה למלא תפקיד זה. זה עלול להבריח קוראים. זה בוודאי מבריח חלק מנותני-המורעות. לציבור נוח הרבה יותר לשקוע בעיתונים הממתיקים את החיים, המתעלמים מעובדות לא נעימות, המחזירים לו תחושה של ילדות. אבל הטלנו על עצמנו תפקיד, ואותו נמלא.

מילים הורגות

הדברים אינם נוגעים רק לתוכן, אלא גם לסיגנון.

מילים, מילים, מילים, אמר האמלט, נסיך דנמארק, על פי ויליאם שקספיר. הוא אמר זאת בזילזול, כמי שרואה ניגוד בין המילה ובין המעש.

וזהו טעות. המילים הן המנחות את המעשים. הן מעצבות את המחשבה ואת התודעה של כל עושי-המעשים ומפקדיהם.

טענתי לאראחת כי מילה-התלבנות לא היתה אפשרית, אלמלא השתמשו כל כלי-התיקשות הישראליים פה-אחד במשך שנים במילה „מחייב לים“, כמושג הכולל את ראשי התנועה הלאומית הפלסטינית, את מוסדותיה הצבאיים והאזרחיים כאחד, ולבסוף את כל הפלסטינים כאשר הם, וכיורר את יושבי מנתח-הפליטים בלבנון, את עוברי-הסעד ואחיות בתי-החולים שבהם.

השימוש הבלתי-פוסק במילה אחת זו, שהגיע לממדים של שטיפת-מוח, גרם לדעה-אמאניציאה של הפלסטינים. כאשר בא אריאל שרון והטיף ל„הריסת תשתית המחבלים“, כשהכוונה האמיתית היתה לגירוש תצי מיליון בני-אדם מלבנון, היתה המרינה מוכנה.

כך זה היה כאשר דיברו כל כלי-התיקשות פה-אחד יוסיום על „הודון המצרי“ (גמאל עבר אל-גאצר), הכשירו את הקרקע להרפתקה האמיתית של מילתמת-סיני, 1956.

כך זה היה כאשר כלי-התיקשות החילו לדבר פה-אחד על „יהודה ושומרון וחבל-עזה“, ובכך יצרו את האווירה הררושה להחלטה להחזיק בשטחים אלה לצמיתות. את התוצאה אנתנו רואים עכשיו.

וכך זה עכשיו, כאשר כל כלי-התיקשות מדברים יומם-לילה על „מתפרעים“, „מסיתים“, „החזרת הסדר על כנו“ וכד'. מי שכותב כך מכשיר את הקרקע לשיטת-דיכוי בלתי-אנושיות, להרג, להכאה כאלות, לריסוק-עצמות שיתית, כי הוא נטל מן הדיכוי את הדמות האנושית, את צלם-אנושו.

קל יותר לרסק את עצמותיו של „מתפרע“, מאשר לעולל זאת לטתם נער, המפגין נגד הכיבוש. קל יותר לפתוח באש על „מסיתים“, מאשר להרוג בני-אדם שיש להם פנים, שם, וזהות, צלם-אנושו.

אומרים שעיתונאים שופכים רק דיו, לא דם. וזהו טעות. הריו הופכת לדם.

א.א.א.א.א.

קיא יני

„השתגעתי?“ שאל אותי עמית, עורך אחד העיתונים, כשאך התחילו המאורעות בשטחים הכבושים. „מה אתם מקדישים לזה כל כך הרבה מקום? הציבור לא רוצה לדעת על זה“ לפי הערכתו, אין הציבור הרחב רוצה לדעת מה קורה בשטחים הכבושים. וככל שהעובדות פחות נעימות, כן פחות הרצון לדעת אותן. כלי-התיקשות ניסו להתגבר על מיכשול זה בכך שפירסמו תחילה ריווחים מרוככים מאוד, ועטפו אותם בלשון-השילטון. „מתפרעים“, „מסיתים“, „המון מוסח“, „החזרת הסדר“, „מקר ומעש וכו'. למעשה חוזר כמעט כל הכתבים (למעט חריגים אמיצים) על הודעות חזרוכים הרישמיים.

אם כן, מדוע העז העולם הזה להקדיש שבוע אחר שבוע את עמודיו ושעריו להתקוממות

שער „העולם הזה“ על ההתקוממות האם זה כדאי?

בשטחים הכבושים מדוע העז לתקוף מן הרגע הראשון את מדיניות השילטונות? מדוע העז לקרוא לדברים בשם, לדבר על „התקוממות“, הרג „המפגנים“, על מעצרו וגירוש „המנהיגים“? ידענו שכך אנהנו מסתכנים בכך שאנחנו מעוררים מודת-יהוד, ואף התנגדות, אצל חלק מהקוראים. ידענו שאצל חלק נוסף של הקוראים זה יעורר רחמייה תתי-הכרתית. אבל לנו לא היתה כל ברירה.

„החובה לדעת“

„העולם הזה“ אינו דוגל רק בזכות הציבור לדעת. על כך ניהלנו מאבקים בלא-ספור, שכרנו קשרי-השתקה, נלחמנו במוסדות-צנזורה גלויים ומוסוים.

לדעתנו, אין תפקידנו מתמצה בהכנת וזכות הציבור-לדעת. אנתנו גם עומדים על עיקרון שני, אולי חשוב עוד יותר: חובת הציבור לדעת.

הציבור חייב לדעת גם את הדברים שאינו רוצה לדעת. למעשה, אין לציבור הזכות של א לדעת. כאורחים במדינה דמוקרטית חייבים אזרחי-ישראל לקבל את כל המידע הדרוש, להתמודד עם הכעיות, להחליט ולהכריע בשאר לות הלאומיות ליד הקלפי.

ברור לי שחלק גדול מאור של הציבור כלל אינו רוצה בכך. הוא רוצה בברכה. הוא רוצה להגיד לעצמו: שם למעלה יש מנהיגים, שהם יחליטו. אה. וזהו עניין של הגדולים. הם יודעים

לוי לא יתמודד

השר דוד לוי יסכים, כנראה, לשמור על שקט תנועתו, ולא יתמודד עם יצחק שמיר על ראשות הליכוד לקראת הבחירות הקרובות. בכירים בליכוד טוענים כי לוי קיבל בשקט את מינויו של משה ארנס כראש מטה הבחירות, ויימנע מלהתמודד עם שמיר, מתוך תיקוה שיפוצה אחרי הבחירות. אם יזכה הליכוד בבחירות הקרובות, מקווה לוי לקבל את תיקהחוקי.

מתח בתנועת החרות

בתנועת החרות שורר מתח רב לקראת הרבנתו ואיושו בימים אלה של מטה הבחירות של התנועה לקראת הבחירות לבנסת. חרות לא נחרה בהנהלה ובמוכירות לתנועה, ולכן צופים שהמטה, בראשותו של משה ארנס, ישקף את כוחם של כל המחנות הפועלים, ושיתפקד במקום הגופים שאינם. המטה יכלול את אגף ההסברה, הגיוברות, האיגוד, הערבים ועוד.

שופטי התעבורה

לחוצים

השופטים בבית הדין המישפט לתעבורה בתל אביב מרגישים לחוצים, בעיקבות הסערה העוברת על בית הדין המישפט זה. השופט צבי נוסבלאט פסל את עצמו מלרוץ בתיק מסויים, מכיוון שהוא מכיר את הסניגורית של הנאשם, מאז שהיתה ילדה.

מוסדות רישומים

מעסיקים יורדים

ועדה ציבורית, בראשותו של הכלכלן שמואל בהט, שנבחרה על ידי "המזעצה לעצירת הירידה", קראה וגילתה שיש 41 מוסדות ישראליים הפועלים בחו"ל, והמעסיקים ישראליים יורדים. בין המוסדות הבולטים: חמישה מישרד המשלח — ביטחון, חוץ, אוצר, תעשייה ומסחר וחקלאות — הסוכנות קרן היסוד, קק"ל, הסתדרות חוברי העובדים על שלחותיה, כל האוניברסיטות והסכנות, לישיבות המיסור והבונדס.

לשינוי לא היו מועמדים

לקראת הוועידה הראשונה של מפלגת המרכז וחולס שכל מחותן — ל"ע, שינוי וקבוצתו של יצחק ברמן — יביא לוועידה 120 צירים. במפלגת ל"ע היו מאבקים פנימיים על המקומות, ואילו בשינוי התברר שאין להם די אנשים כדי למלא את המיכסה. הם חזרו אחרי חברים כדי שיוסימו להירשם.

דיניץ לא יתפטר

בניגוד להודעתו של שימחה דיניץ, יורד הסוכנות היהודית, כי בסברוראי יתפטר ממקומו בבנסת, הוא אינו מתכוון לעשות זאת. מקורביו אמרים שהולטו נובעת מפנייתם של ראשי יהדות העולם — צ'לס ברונפמן, יורד הקונגרס הציוני ומוריס אברומס, יורד ועדת הנשיאים — לראשי מפלגת העבודה. ראשי היהדות טוענים שהיותו ח"כ מוסיפה כבוד להסתדרות הציונית, ומזכירים שהיה לרוב תפקיד, כאשר יוסף אלמוגי נבחר לתפקיד יורד ההסתדרות הציונית ולא ויתר על מקומו בבנסת. יחיאל לקט, שהיה אמור או לתפוס את מקומו של אלמוגי בבנסת, לא דרש את התפטרותו, בעוד שיעקב גיל, הכא

בתור ברשימת המערך כיום, דורש מדיניץ לקיים את הכנסתו ולהתפטר.

בייניש למישרת שופט

בימים אלה פורסמו מיכורים לתפקידים של ארבעה שופטים של בית הדין המישפט המחוזי, אחרי הוספת מיספר התקנים לשופטים על ידי מישרד המשפטים. בינתיים צופים את מינויה הכמעט מרדאי של דורית בייניש, מישרד המשפטים לקליטת המדינה, למישרת שופטת בבית הדין המישפט המחוזי.

מילואימניקים

פוחדים להתלונן

מילואימניקים ששירתו בחודש האחרון בגרה המערבית בידו עם איש שהיה בעבר חבר בתנועת "כך", ושהיו עדים למעשייהתעללות שלו בתושבים, פחדים להתלונן. הם סיפרו כי איש, שהקים תנועה חדשה בשם "כל" — בניסלמערהמולדת — התעלל לתושבים, ררך על ראשיהם והיכה אותם נמוטיכרול.

סנה כמאונה

על הערבים

שמו של אפרים סנה, שעוזב לפני חודש את צה"ל, מועלה בימים אלה כמזעמד לתפקיד הממונה על הערבים במסלגת העבודה במקומד של עזר וייצמן, אם זה יסרדש סופית מן התפקיד.

רופאי שיניים נגד קופ"ח

80 רופאי שיניים, בוגרי המקלטה לרפואת שיניים באוניברסיטת תל אביב, מתכוננים להגיש תביעה נגד קופת החולים. כגלל חוסר הקצב של האוניברסיטה, נמכר החוג לקופת חולים. סטודנטים, המעוניינים ללמוד רפואת שיניים, חייבים לתתם על התחייבות לעבוד בקופת החולים במשך שלוש שנים עם סיום לימודיהם, למרות שהם משלמים שכר לימוד כמו כל סטודנט אחר. בוגריהפקלטה המפר את החוזה נתבע לשלם לקופת החולים סכום של 200 אלף דולר. לקופת החולים אין לעיתים קרובות תקנים לכל בוגרי החוג, ולעיתים נדרשים הבוגרים לעבוד בחצרמישרה למשך שש שנים. הבוגרים התאגדו לעמותה, ובעזרת עורך הדין יוסי שפרלינג, לשעבר יורד הסתדרות הסטודנטים, הם קוראים לנהל משאומתן ולקבוע הסדרים חדשים בין הסטודנטים לבין קופת החולים.

כל הזמן עוזרתו

גימיק חדשני לקידום שרותי תעושה והלנה הופעל השבוע, משהוזמנו 20 עוזרות למנב"לים של כמה מן החברות המובילות בארץ לבלות סוף שבוע ארוך, של שלושה ימים, במלון, הילטון וינה, בן 614 החדרים. מטרת הטוול, שאורגן על ידי מלון הילטון תל אביב ונוחי"ב האוויר האוסטרליים, היא להראות לעוזרות הבכירות של המנב"לים את מיכר השרותים, החודמנויות ומועדדיהסיסה הנחמים, העומד לרשות המנהלים שלהן בטיסותיהם לחו"ל.

קצינים מתכוונים

לבחירות

לאחר בדיקה יסודית ומקפת, שערך צה"ל בקרב המוסדות השונים העוסקים בהכנת

"כיבוש" מבפנים

במהלך האירועים האחרונים בגרה די מערבית הגיעו חיילי צה"ל לכפר בית עומאר שבהרי חברון. כל הכניסות לכפר נחסמו על ידי התושבים, ומכל עבר נורקו אבנים. באין אפשרות אחרת להיכנס פנימה, הנחית הצבא שני מוסקים, האחד בסמוך לבית הספר והשני בסמוך למיסגר. מתוך המוסקים יצאו חיילים ש"כבשו" את הכפר מבפנים.

מועמדים לבחירה הפסיכומטרית לקראת בניסה לאוניברסיטות, נבחרה חברת "הייקו" להכין את קציני צה"ל לקראת הבחירה, שתתקיים בסוף מרס. הקורס נערך במכינה האקדמית של צה"ל בסכנין, ולומדים בו קצינים מדרגות שונות ומכל החילות.

דרישה

להעלאת מחירים

ועד עובדי "בזק" דורש להעלות את תעריפי הטלפון ב-16%. הוועד טוען שהמחירים הקיימים אינם ריאליים, והם פוגעים ברווחיות החברה ובתוכניות לפרוייקטים חדשים. לדיברי ועד העובדים, כגלל הרווחיות הגמוכה לא יוצאת חברת בזק כנורסה כניוירוק בהנפקת מניות, כפי שתיכנה ההנהלה לפני שנת. חברה כלכלית אמריקאית, שבאה לארץ כדי לכרוך איזה מהחברות הממשלתיות מתאימה להנפקת מניות כנורסה האמריקאית, לא תכלול, כנראה, את בזק בין החברות הללו.

חיבוש גובני

על טניה קלמנוביץ

באחת הפעמים שבהן יצאה את הארץ, נערך חיפוש על גופה של טניה, רעייתו של שבתאי קלמנוביץ, המואשם בריגול לטובת ברית המועצות, כנמל התעושה בךגוריון. בחיפוש נתפסה כמות של כסף מזומן, שהוחרם.

לא היתה

בנייה ציבורית בעזה

לפי נתונים של הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, לא היתה במהלך 1987 בנייה צבורית ברצועת עזה — מטעם המיששל הצבאי או המינהל האזרחי — וגם לא גמר בנייה. הנתונים מתייחסים לשני הרבעים הראשונים של השנה. בשנת 1986 נכנו ברצועת עזה 3700 מטרים מרובעים של בנייה צבורית.

מסי ההכנסה יתן הארכה

מסי ההכנסה מפיץ 50 אלף טופסי דרישות להצהרות הון. 40 אלף מתוכם ממוחשבים ו-10 אלפים נעשו על פי בחירה סלקטיבית של פקידהשומה. השנה מתכוון מסי ההכנסה להאריך את מועד הגשת הצהרות ההון מעבר ל-120 יום, כפי שהיה מקובל עד עתה.

לישכת החרם הושי

קבוצת נשים נגד פירסום פוגע עוקבת אחרי מודעות בעיתונים, ומוזה מודעות הפוגעות במין הנשי. הקבוצה פירסמה רשימה של חברות המפרסמות מודעות מפלות, וקראה להחרים את מוצריהן. במקביל פירסמה הקבוצה רשימה של חברות שנענו לדרישותיה וששינו את תוכן המודעות ואת הנוסח שלהן, באופן שימנה בצורה שווה לשני המינים.

שני תפקידים

לאדם אחד

יונה בצלאל, יושב ראש ועד העובדים בסוכנות, מונה באחרונה לתפקיד ממלא מקום מנב"ל מחלקת הנערך החלון בסוכנות היהודית. עתה הוא ממלא את שני התפקידים במקביל. תפקידו בממלא מקום מקנה לו זיווג של סג'ר. את התפקיד קיבל משימחה דיניץ, מאחר שפעל למענו במרכז מיסלגת העבודה במאבק על תפקיד יורד הסוכנות. ב-15 בחודש פרש מנתן רביני מתפקיד ממלא מקום המנב"ל, שאותו מילא מאז פטירתו של אברהם כץ לפני שנתיים. המועמד החדש לתפקיד מנב"ל המחלקה הוא אברהם אביחי, שהיה יושב ראש קרן היסוד, ושטיעתו (הקונפדרציה) תמכה בקונגרס הציוני האחרון במינויו של דיניץ לתפקיד יורד ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית.

מצביא מובס

ההתקוממות

הפלסטינית כבר

השיגה ניצחון חשוב:

היא החזירה את

הבעייה הפלסטינית

לסדר-היום העולמי

יצחק רבין הופך מיום ליום לכי שלון פאתטי יותר.

האיש שניצח שלושה צבאות ער-כיים בשישה ימים, ושצירף לתהילה זו את ההילה ההומאנית בנאומו הגדול בהרצאותיו — נוצח על-ידי חבורה של נערים זורקייאבנים, והוסיף לברי זיון זה צרור של התבטאויות בלתי-אנושיות, עד ששמו מעורר כיום צמר-מורת בעולם.

השבוע ניתן היה לשמוע את קולו שוב. אחרי הריגת שני מפגינים ופצעי-עת רבים אחרים בכפר ענבתא ליד שכם, דיבר רבין כאילו לא למד דבר במשך שיבעה שבועות של התקופה-ממות. "שיהיה ברור לתושבי השטח-חים... נשיג את הרגיעה... נפילי מרי-ניות של כוח כדי..."

שבוע וחצי לפני כן אמר רבין: "נוכחיה למתפרעים שבאלימות לא-ישיגו שום דבר".

יוזמה דראמטית. האמת הפשוטה היא כי "המתפרעים" כבר נחלו ניצחון גדול — והם יודעים זאת היטב. באמצעות ההתקוממות — וגם כי-אמצעות התגובה הברוטאלית של רבין

"אתם רואים? יש שקט!"

היה נדמה כי חלה "רגיעה יחסית". רבין כבר התחיל לברך את עצמו על הצלחתו הגדולה לרכז את ההתקוממות באמצעות העוצר ההמוני ושבירת-העצמות.

כתבים ישראלים וזרים ראו השבוע כיצד בשכם, עיר שהיתה כולה נתונה בעוצר, השתלטו צעירים על רובע שלם והפכו אותו ל"שטח משוחרר". הם הפרו בגלוי את העוצר, הניפו דגלים פלסטיניים על צריחי המינסגרים, תלו תמונות של יאסר ערפאת והתהלכו המושים במקלות וברונטקות.

כמה שעות כאלה הספיקו כדי להפיה בכלל הציבור הפלסטיני גאוה מחודשת, להרים את המוראל שלו ולהכות גלים בעולם.

גולילית מסורבל. יסוד אחר של איסטרטגיה עממית זו הוא איהשי-מוש בנשק חם.

אין ספק שיש בשטחים הכבושים נשק לאימעט. אך אף אקרה אחר לא הופעל נגד צה"ל. משמע: כל הפלגים, ובכללם הקנאים המוסלמיים והאופר זיכיה השמאלית, קיבלו את מרות אש"ף ומילאו אחר ההוראה שלא להשתמש בנשק חם.

אין זו רק דוגמה מאלפת של מישה מעת, אלא גם הישג מיבצעי גדול. על-ידי הימנעות משימוש בנשק חם הופי-כיים הפלסטינים כל ירי של צה"ל למי-כירה זו עדיין שולט השב"כ. גם השבוע הודיע בתרועת-שימחה כי נלכדו כמה חוליות-חבלה בעזה. אלא שזוהי המילחמה של אתמול. אין היא רלוונטית עוד למילחמה העכשיוית.

"שטח משוחרר". אחרי ניסיון-נות רבים, ובלא תיכונן מוקדם, גילו הפלסטינים כעת את השיטה המתאימה להם ביותר, והמתאימה פחות-מכל לצה"ל.

זוהי השיטה הקרויה עתה "אינתי-פארה" — ההתנערות. המיוחד שבה הוא ששום דבר אינו מתוכנן מראש. מכיוון שאין תיכונן מראש, אין המדע יכול להגיע מראש לירי השב"כ. לא רק ההתקוממות עצמה "הפתיעה" את, ורועות הביטחון, אלא גם כל אירוע בה.

השבוע הופתע צה"ל כאשר התקרו ממות התפרצה לפתע בשכם, אחרי שי-

מסוגל לצפות מראש שום מהלך של האויב. הוא "הופתע" לא רק מן ההתקוממות עצמה, אלא גם מכל שלב ושלב בה.

שגיאתם האיסטרטגית של הפלסטינים בכל שנות מאבקם עד כה היתה שהם נחרו בשרי-הקרב הלא-נכון ובי-אמצעים הלא-נכונים.

הם לא יכלו להילחם בצה"ל בזירה של מילחמה חצי-סדירה, כמו בלבנון. התנאים אינם מתאימים למילחמת-גרילה קלאסית.

גם במילחמת-הפיגועים היתה ידם על התחנה. תוך שימוש בשיטות-חקירה מסויימות שגדונו בוועדת-לנדוי, הצליח השב"כ לשבור את חולי-יות הפיגוע, למנוע מראש את רוב הפיגועים, ללכוד כמעט את כל המבצעי-

רבין והרמטכ"ל סצביא דונל אובד עצות

עים של הפיגועים שלא נמנעו. הפיגועים גם הישוו לפלסטינים דימוי של טרוריסטים, והנחילו לישראל יתרון תעמולתי חשוב.

השבוע הודיע בתרועת-שימחה כי נלכדו כמה חוליות-חבלה בעזה. אלא שזוהי המילחמה של אתמול. אין היא רלוונטית עוד למילחמה העכשיוית.

"שטח משוחרר". אחרי ניסיון-נות רבים, ובלא תיכונן מוקדם, גילו הפלסטינים כעת את השיטה המתאימה להם ביותר, והמתאימה פחות-מכל לצה"ל.

זוהי השיטה הקרויה עתה "אינתי-פארה" — ההתנערות. המיוחד שבה הוא ששום דבר אינו מתוכנן מראש. מכיוון שאין תיכונן מראש, אין המדע יכול להגיע מראש לירי השב"כ. לא רק ההתקוממות עצמה "הפתיעה" את, ורועות הביטחון, אלא גם כל אירוע בה.

השבוע הופתע צה"ל כאשר התקרו ממות התפרצה לפתע בשכם, אחרי שי-

מגיעים רחופים עימו. שרי-התחזק ג'ורג' שולץ הודיע על יוזמה אמריקאית חדשה, והתכוון לכזו למרחב. יצחק שמיר השמיע רעיונות "חדשים לגמרי". שימי-עון פרס שלח שליחים רחופים לשיחות רחופות בהרבה-מכל.

לכל הרעיונות האלה היתה תכונה אחת משותפת: לא היה להם שום קשר עם המציאות. יתכן שהיו טובים לפני-שנה, לפני 10 שנים או לפני 20 שנה. במציאות של פברואר 1988 הם היו אקט-טואליים כמו חייהמין של הדינוזור-אורים.

מאז ה-9 בדצמבר 1987 נוצר מצב שונה לחלוטין במרחב. מה שקורה בימים אלה ברמאללה ובעזה, בקסבה של שכם ובסימטות-הביוב של ג'באליה חשוב לאין שיעור יותר מאשר ההתחר-צנות של נשיאים, שרים וריפלומטיים.

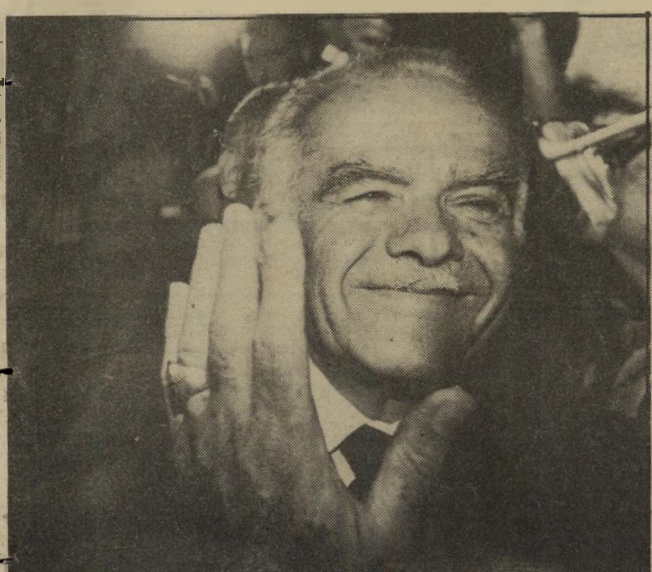
בין ג'באליה ופאריס מפרידות אלפי שנות-אור. והוא הדין בין שני עברי-היורד, יש מצב חדש לגמרי — אך הפוליטיקאים פשוט אינם מסוגלים להסתגל לכך.

מימשל אש"ף. אחד הרעיונות-המתים ביותר הוא רעיון האוטונומיה.

יצחק שמיר השמיע השבוע את הרעיון בגירסה חדשה, שעשתה רושם רב בחו"ל. גם חבריו נרעשו. היה נדמה כי קרה נס: הארם הגייה ביותר בעולם הפך נייד, השמיע רעיון חדש. השמעת רעיון חדש אצל שמיר זה כמו גילוי יבשת חדשה על פני כדור-הארץ.

למעשה היה זה חימום-מחדש של הסכם קמפ-דייוויד, שמת לפני-שש שנים. שמיר היה מוכן לשנות פרטים-לקצר את תקופת האוטונומיה, ולרוץ גם את המשאומתן על המעמד הסופי של השטחים הכבושים.

במציאות של 1988 זהו קישקוש. אם-

שמיר

אכן אחת שווה יותר

ערכו בחירות חופשיות בגדה וברצועה לשם בחירת המוסדות של המימשל העצמי, ייבחרו ב-99.99% מועמדי אש"ף. אם תוקם, המיטרה החוקה של האוטונומיה, כפי שנקבע בהסכם יהיה זה כוח של אש"ף. מובן שכלל אין עולה על דעתו של שמיר לאפשר בחירות חופשיות כאלה, ולא כל שכן לאפשר הקמת כוח כזה.

ההצעה כולה נועדה אך ורק כדי להידחות על-ידי מובארכ וחוסייין, תוך יצירת רושם שממיר "התקדם". אולם גם אלוהים אינו מסוגל עוד לשנות את התרמית של יצחק שמיר בעיני העולם.

אשלויות מלכותיות. כל זה נכון גם לגבי הרעיונות של החייאת "האופ" ציה הירדנית", בהסוואה זו או אחרת. שימיעון פרס חולם על כך ששטחים ירדניים יבואו לגדה ולרצועה וירכאו שם את המהומות, תוך עשיית שפטים באנשי-אש"ף. הם יודעים לטפל בהם, אמר פרס בטלוויזיה, בחזרו על המינוח המקובל על מאיר כהנא.

במציאות זוהי שטות גמורה. כלל (המשך בעמוד 10)

כי יצחק רבין ישיג את "הרגיעה" המ-ייוחלת. זו הפכה למיקסס-שווא.

מדיניות

בלונים

ציבעוניים

שולץ ירדג על ראשי

שמיר וחוסייין

במישחק הריפלומטי

החדש הרומה

לתיאטרון אבסורד

על הגנרלים נאמר שהם מתכוננים תמיד למילחמה האחרונה. הפוליטי-קאים אינם שונים מהם.

השבוע מלאה הזירה המדינית פעי-לות קרתנתית. הכל פיתחו יוזמות-שלום. הנשיא חוסני מובארכ ניקר בור-שינגטון ובפאריס. המלך חוסייין קיים

שולץ

אוזו צולע מנסה לקפוז

עשה בזוי בעיני העולם. צה"ל עבר לשיטה של שבירת-עצמות, ושיטה זו גרמה לזעזוע עולמי שקשה לתארו (ראה הודו).

העובדה היא שצה"ל — בעורת-המוח האנאליטי של יצחק רבין — לא מצא תשובה לאיסטרטגיה הפלסטי-נית החדשה, לא בתחום המודיעיני, לא בתחום הלחימה. ההנהגה החדשה של

מחנה השלום מציל איכשהו את כבודה של ישראל

בראש מורם

לא קל היה השבוע להיות ישראלי בחו"ל. הייתי במשך שלושה ימים באיטליה. העיתוי היה מיקרי. המהדורה האיטלקית של ספירי, אויב, אחי, הופיעה, והומנתי מראש לפרסם אותה בכמה מסיבות עיתונאים, אסיפות פומביות וראיונות.

מכיוון שהספר מטפל במילחמת ישראל-פלסטין, היו כל האירועים האלה מוקדשים בדרך הטבע למאורעות הסוערים בשטחים הכבושים. לא היה קל.

ורם כל עלי להביע את תודתי העמוקה ל-100 אלף הישראלים, שהפגינו לפני שבוע וחצי בכיכר מלכיאלי ישראל בתל-אביב. תודות להסגנה זו יכול היה כל ישראלי בחו"ל השי- בוע לזקוף את קומתו ולהרים ראש. ההפגנה הזאת החזירה את כבודה של ישראל בעיני רבים וטובים, שראו מדי יום את התמונות הנוראות. התמונות האלה הראו את פניה המפחידות של ישראל מכוערת, ברוטאלית, מרכאה. דרוסאפריקה שניה.

אך המצלמה הראתה גם את ההפגנה האדירה שהתקיימה תחת הסיירה של שלום עכשיו. האיטלקים ראו את פניה של ישראל האחרת, ישראל היפה, וזה יצר איוון מסויים. תודות להסגנת "שלום עכשיו" אין הזעזוע הכללי של הציבור העולמי ההגון מפונה נגד ישראל בתור שבזאת, אלא נגד מדיניותה של ממשלת-ישראל. זהו הבל עצום. (כתוצאה ממיקרה זהו אותי איטלקים רבים עם שלום עכשיו, וכך הפכתי - שלא ביוזמתי - כתובת לדיריבוי שבנועודו לתנועה זו ולכל המפגינים. אף שלא הייתי אלא אחר מהמש- תתפים הרבים בהפגנה, התמקדה המצלמה משום-מה במשך כמה שניות ב, וכך נוצרה הריעה שאני מייצג תנועה זו. הכחשותי לא הועילו.) אני מוסר בזה את כל התישבחות האלה לפעילי שלום עכשיו. הם עשו שרות עצום למדינה.

אותה הצורה הציל וורדי אלן את כבודה של היהדות העולמית. העיתונות האיטלקית נתנה פירסום עצום להצהרתו של אלן נגד הדיכוי בשטחים הכבושים. הם עשו זאת מפני שהיו צמאים להודעה כזאת מפני יהודי חשוב. רובו הגדול של הציבור היהודי בעולם, ובראשו הרבנים, מילוא את פיהם מום - או קלות. זהו מחדל מוסרי נורא, והוא משך תשומת-לב רבה. היהודים מוזהים עם מדינת-ישראל. במשך שנים רבות הם עשו את הכל כדי להבליט הזדהות זו. כיום נראה שהם מזדהים גם עם מה שנראה כדיכוי נוסף דרוסאפריקה, מדיניות אכזרית של שחצנות קולוניאלית. זה עלול לגרום נזק עצום למעמדם של היהודים בארצות-הים.

רבים באיטליה מודאגים מאוד מההיחלשות האנטי-שמיות. מובן שהאנטישמיות מנצלים את המאורעות כדי לחדש את תעמולתם הארסית. רואים זאת על הקירות. בכמה אסיפות שבהם השתתפו גינו דוברים פלסטיניים את האנטישמיות כמילים בוטות. אנטי-השמאל, המנהלים את המאבק למען זכויות הפלסטינים, הם האויבים המושבעים של הפאשיסטים והאנטישמנים בוניה האיטלקית הפנימית. מדיניות ציונית - מדיניות הדואגת למצב היהודים בעולם - צריכה לקחת בחשבון היבט זה. מי שמציג לעולם תמונה של חיילים ישראליים השוכרים עצמות כאלות, והיורים במפגינים בלתי-חמושים, מספק תמושת קטלנית לאנטי-שמנים בעולם כולו.

כל אלה המכה ילד ערבי ברמאללה עלולה מחר לשמש את מי שיבוא להכות ילד יהודי במילאנו או בברוקלין. לכן, תורה לוודי אלן ולכל האשים היהודיים המעטים שהרימו

בעולם קול של מצפון יהודי - הקול המסורתי של היהודים למען ערכים הומאניים, למען המדוכא ונגד המדכא. גם כשה מדכא הוא יהודי.

יום שיצאתי מרומא - יום השבת - היו קירות רומא מכוסים בכרזות שהציגו את הדגל הפלסטיני - הרגל שעיתונאי-ישראל רגילים לקרוא לו "דגל אש-ף". היה זה כאילו הונפו ברומא אלפי דגלים פלסטיניים, ירוקים-לבנים-שחורים-אדומים. מזה שנים רבות לא עמד העניין הפלסטיני במרכז התודעה האירוסית והעולמית כמו עכשיו. אחרי מילחמת-הלבנון כמעט ונשכח העניין הפלסטיני. הוא נמאס. שום דבר לא קרה. דעת-הקהל התעייפה. אין אהבים לשמוע את קול המדוכאים, הוועקים לצדק. (מי כמונו, היהודים, יודעים זאת.) תודות למפגיני עזה וליצחק רבין זה השתנה באר- פן דרמאטי. פלסטין עומדת שוב במרכז. צעירים וצעירות איטלקיים לובשים כסוית מסביב לצווארם.

פלאקאט אנטי-ישראלי מאולתר בפרוג'ה

העולם שוב ער לעובדה שיש עם בלי מולדת. הצעירים המתייצבים מול החיילים היורדים והמכים מעוררים סימפאטיה אוטומטית. סימפאטיה זו הוספת לעובדה פוליטית. כל המיפ- לות האיטלקיות החשובות - החל בקומוניסטים וכלה בדמוקרטים הנוצריים - מביעים אהדה גלר ייה לפלסטינים, ומגנים את מעשי ממשלתנו ברצור עה ובגרה. בצמרת ישראל יש בוודאי המושכים בכתפיהם והאומרים: "אז מה? מה העולם יכול לעשות?"

זוהי טעות. יש השמעה לדעת-הקהל. דעת-הקהל משפיעה על הפוליטיקאים, וממילא גם על הפולר- טיקה. באירופה זה בולט. בארצות-הברית התהליך בוודאי איטי ומוס- תר יותר, אך בסופו של דבר זה ישפיע גם שם. אנשים כמו יצחק שמיר, יצחק רבין ואריאל שרון בוודאי אינם מסוגלים להבין זאת. אנשים כותננים מבינים רק עובדות כותניות, כוח גם, מעשי. הכוח הגלום בדעת-הקהל של האנושות ההגונה נעלם מהם. כמו סטאלין, איש הכוח הברוטאלי, הם יכולים לשי- אולי: "כמה אהגרות יש לאמפיור?"

השאלה החוזרת אצלנו היא: "למה אנחנו?" מדוע לא אפגניסיתאן? מדוע לא סוריה? מדוע לא אורוגוואי?

יש סיבות. לגבי העובדה עצמה אין ספק. היא מדהימה. הייתי באסיפה במילאנו. היא התקיימה מאוחר בערב, כיום קר וגשום. ציפיתי לכמה עשרות אנשים. כשהגעתי למקום באיחור רב (שביתה איטלקית במטוסים, כרגיל) הופתעתי להיווכח שביתה-הקולנוע הגדול היה מלא עד אפס מקום, ורבים עמדו במעברים. קרוב לאלף איש, שכאו לשמוע דברים על ארץ רחוקה ועל סיכסוך לא-להם. כשבאתי באיחור רב לאסיפה בנאפולי (שביתה איטלקית בר- ככות, כרגיל) המתין לי קהל גדול, דרוך ורציני. באתי מאוחר בערב לאסיפה בעיירה קטנה, ציטה-דיקאסטלו, בתבל אומבריה, שיש לה פחות תושבים מאשר מתנה-הפליטים ג'באליה. כשעה 11 בלילה המתין לי קהל, ששמע את דבריי והציג לי אחר-כך שאלות רבות, עד הרבה אחרי חצות. לפני כן, באותו הערב, היתה לי אסיפה בפרוג'ה. אחרי שלוש שעות גורשנו מהאולם כמעט ככות, כשהסדרנים כינו את האר- רות. הקהל רצה להמשיך, לשאול ולשמוע. יצאנו בחושך, והצלחי- נו בקושי למצוא את דרכנו במסדרונות הארמון שבו נערכה האסיפה.

מדוע? קודם כל, מפני שאנחנו יהודים, וכל מה שנוגע ליהודים מרתק את אירופה. לא מפני ש-כל העולם נגדנו. אלא מפני שהבעייה היהודית היא חלק בלתי-נפרד מההיסטוריה והתרבות של אירופה. הסורים יכולים לסבוח רכבות בעיר חאמה, והדבר מעורר רק משיכת-כתפיים של סלידה וכוח. מאיתנו יש דרישות לגמרי אחרות. רצינו להיות אור לגוויים. עכשיו הגוויים דורשים מאיתנו אור. אולי זוהי תופעה חיובית, אולי שלילית. (אני חושב שהיא חיובית.) אך כך או כך - זוהי עובדה. שנית, ארץ-ישראל וירושלים מעוררות רגשות עמוקים.

אלו לקח אותנו בנימין זאב הרצל לארגנטינה או לאוגנדה, כפי שרצה, יתכן שיכולנו לעשות שם כאוות-נפשנו. לא כן בהר- הבית. שלישית, מפני שהפלסטינים הצליחו ללכוד את תשומת-לבינו של העולם. אפשר לשכוח אותם לימנ-מה, אך הם חוזרים וקופצים מן התיבה. מוטב שנהיה מודעים לעובדות אלה. הן קיימות בכל העולם המערבי. לא הטלוויזיה המציאה אותן. אין קשר זדוני של עיתונאי העולם נגד ישראל. העיתונאים באו, מפני שהעולם רוצה לראות ולשמוע. איננו יכולים לעשות שום דבר כשקט ובהיבא. גם אם דובר- צה"ל משתקק לכך. כאשר גוליות הישראלי מכה את דויד הפלסטיני, העולם מסתכל במחזה במבט מרותק, ומוחא כף לד- ויד הקטן, השם את האבן בקלע.

אשר למסר. איש אינו רוצה בחיסול ישראל. העולם המערבי רוצה בקיומה של ישראל, ואינו אריש לביטחונה. פתחתי את כל הרצאותי במלים: "אני פטריסט ישראלי וציוני", ולא נתקלתי בשום תגובה עוינת. (רק במילאנו קם יהודי אחד, שרק שריקה חדה ויצא באופן הפגנתי. אמרו לי שזהו ציוני ידוע.) אבל העולם רוצה בצדק גם עבור הפלסטינים. דרישת הפלסט- נים למדינה משלהם, לרגל משלהם בין רגלי האומות, זוכה באהדה גוברת. המאורעות האחרונים נתנו לאהדה זו רחיפה דר- מאתית.

המסר שהיה בפי - שתי מדינות לשני עמים - הוא בדיוק מה שדעת-הקהל ההגונה רוצה לשמוע. כשארמתי דברים אלה באיטליה לפני 30, לפני 20 לפני 10 שנים, זה נשמע כאידאל רחוק. כיום זה נשמע כתשובה אקטואלית על צרכים מידיים. כך גם הדרישה למשאומתן בין ממשלת-ישראל והנהגת אש-ף.

הפגנת שלום עכשיו, שבה באיטליה לפני 30, לפני 20 לפני כמה דוכרים, זכתה בעולם כאהדה כה רבה גם כשל כך. העולם ממתין לבשורה זו.

כל האסיפות באו גם סטודנטים פלסטיניים, הלומדים באיטליה. אחרים ניגשו אלי ודיברו איתי בעברית. הופתעתי לטובה מגישתם. מובן שהמרד בשטחים מלהיב אותם. אך כמעט כולם הסכימו לגישתי - דרקיום ישראלי- פלסטיני בשתי מדינות - וגם ביטאו זאת בגלוי. הזרם המתון ממשיך לשלוט בציבור הפלסטיני, אולי בגלל גישתו העיקבית של יאסר ערסאת.

עתי-הקהל בעולם חשובה פחות מדעת-הקהל הישראלית עצמה. זה מובן מאליו. הקרב יוכרע בבית, בוויכוח בין היש- ראלים עצמם. אך דעת העולם חשובה גם היא. כמו שאמר תומאס ג'יפרסון: שום עם אינו יכול להרשות לעצמו להתעלם מדעת האנושות ההגונה.

מאת אורי אבנרי

זוהי פרשה מוזרה מאוד. יש בה כמה יסודות תמוהים. לא די בהכחשות סתמיות. דרושות תשובות לשאלות המתעוררות

סימני שאלה

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

● **"רבר"** שם את היריעה בתוך תית העמוד הראשון, במיסגרת: "המבר שלה הסכימה לא לפגוע בצינור הנפט עיראקי עקבה".
 ● **"מעריב"** איזכר את הפרשה ביריעה קצרצרה בעמוד הראשון: "עיתוני ארה"ב: מיז מעורב בנסיון

שימעון פרס איך זה עלה על דעתו?

ב כל מדינה חופשית אחרת היתה היריעה על הצעת השוחד גורמת לסערה. העיתונים היו מקדישים לה את הכותרות הראשיות בעמודים הראשון נים, כל עיתון היה שולח צוות של עיתונאים-חוקרים כדי לברוק כל היבט אפשרי של העניין.
פירסום מיסמך על הצעה של אישים בכירים במדינה זרה לשלם שוחד-ענק לראש-הממשלה

Some sources said that Shimon Peres, who was Israel's prime minister in 1985 and is now the foreign minister, was the official singled out for the bribe attempt.
 In the pipeline venture, many

הודעה ב"לוס אנג'לס טיימס" האיש הוא פרס

לשחר את פרס. ידיעה גדולה יותר בעמוד 4.
 כל העיתונים הסתפקו בהודעתו של רובר העיתונות הישראלית בווישינגטון

כיר את הגילוי. באילו על-פי סקודה מגברה במדינה טוטא ליטריית, החליטו כולם להעלים את העניין כולו.
 השבוע אי-אפשר עוד להתעלם, כי נוסף לסיפור מימד חדש: השוחד. ייאמר מייד: אין ברגע זה כל הוכחה לכך שאכן הוצעה הצעת-שוחד לשימעון פרס ו/או למיפולגת העבודה, ולא כל שכן ששוחד כזה אומנם שולם. לפי המקובל בחברה דמוקרטית, כל אדם וכל גוף נחשב כחייב-מפשע, עד שהוכח ההיפך בבית-הדין. על כן בטוחים ברגע זה רק הפרטים הבאים:

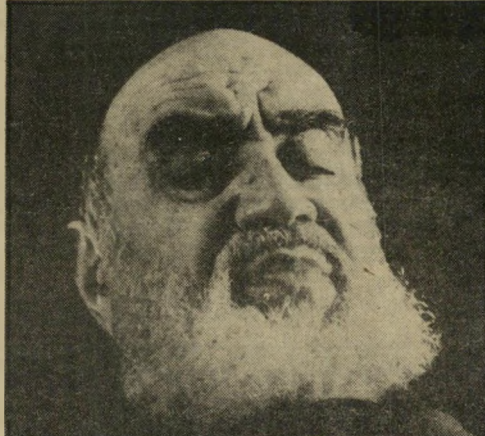
● עורך-דין יהודי-אמריקאי הציע לארווין מיו, שר-המישפטים האמריקאי, לשלם שוחד ל"איש-דשות יש" ראלי בכיר, כדי שממשלת-ישראל תסכים שלא לפגוע בצינור-נפט שיוגן ליד גבולה, מבגדאד לעקבה.

● העיתון האמריקאי המכר בד שקיבל את ההדלפה, "לוס אנג'לס טיימס", זיהה את איש-הרשות כשימעון פרס, אז ראש-ממשלת-ישראל. רובר על שוחד בסך מיליון דולר.

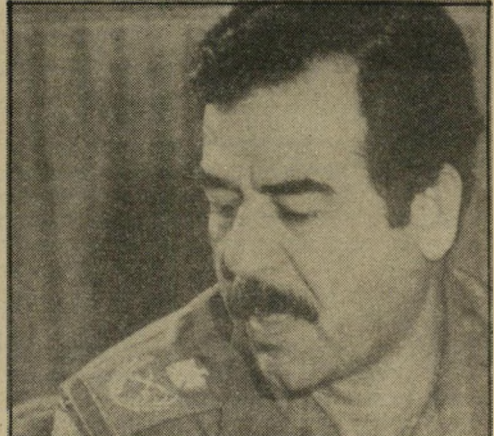
● גם עורך-הדין היהודי וגם מיו עצמו נפגשו לאחר-מכן עם שימעון פרס, ודיברו איתו על הצינור.

● שימעון פרס אכן נתן את ההבטחה המבוקשת.

● העניין כולו מלא בפרטים מוזרים, המטילים עליו אור מוזר למדי. ואלה הנפשות הפועלות:
 ● מציע רעיון-השוחד, רי

שלטי-עיראק סדאם חוסיין

שלטי-עיראק סדאם חוסיין

לעזור לאיראן נוד עיראק או להיפך?
 הוצע לפרס שוחד כדי שלא לפגוע בקרה-נפט מעיראק לירדן?
 ● "הארץ" הקדיש לה ידיעה בראש העמוד הראשון, בצד: "פרס היה מועמד לשוחד — להבטיח צינור-נפט מהפצצה".
 ● "ג'רוסלם פוסט" פירסם את הידיעה בעמוד השני, תחת הכותרת: "יריעות בארצות-הברית טוענות שמיז תיכנן לשחר את פרס בעניין צינור-הנפט".

שלה — הרי זה נושא עיתונאי ממדרגה ראשונה. מה קרה? איך הגיב האיש שקיבל את המיסמך? האם הוצעה ההצעה לראש-הממשלה? אם כן, איך הגיב? האם שולם כסף, ולמי?
 כך בעיתונות במדינות כמו ארצות-הברית, בריטניה, צרפת או גרמניה. אבל לא בישראל. כאשר זה קרה השבוע, התנהג העיתונות הישראלית

ברט ולך (או ואלאש) הוא עורך-דין מסך-פראנסיסקו, שעסק בענייני-ביטוח קטנים במישור המקומי, עד שנכנס לעניין זה והפך רמות בינלי-אומית.
 ● ארווין מיו, ("ארץ") מיו, ירד קרוב של רוג'ר רגן, שמילא תפקיד של יועץ בכיר בבית הלבן, עד שהתמנה לתפקיד שר-המישפטים (הנקרא בארצות הברית "התובע הכללי"). מיו נחקר כיום על כמה פרשות-שחיתות, שגם הן קשורות בעקיפין בישראל-מכיוון שבתור שר-המישפטים הוא ממונה על זרועות החקירה והתביעה, התמנה "חוקר מיוחד", בלתי-תלוי, הממונה על חקירה זו.
 ● חברת "בכטל" מסך-פראנסיסקו, המבצעת עבודות-ענק בערב הסעודית ובמקומות אחרים. בראש-חברה זו עמדו כעבר ג'ורג' נוש, שר-החוץ הנוכחי, קספר ויינברגר, שר-הביטחון לשעבר, וגם מיו.
 ● ברס (למעשה: ברוך) רסי פורט, יורד יליד חיפה, תושב שווייץ, שהוכנס שותף לעסקה המוצעת, וש-היה אחראי למימון הפרוייקט ולהשגת הביטוח, תמורת הנפט הגולמי שהיה אמור לזרום בקרה-נפט.
 הרקע:
 עיראק זקוקה למוצא לנפט שלה, מכיוון שזרימתו במיפד-הפרסי נתונה בסכנה. הצינור הישן ליסד-היתרון נסד-תם. הורע שהובילה לחיפה מנותקת מאז 1948. הורע המובילה דרך סוריה נחסמה גם היא, מאז פרוץ המלחמה בין עיראק ואיראן, מכיוון שסוריה היא בעלת-ברית של איראן.
 לכן שקלה עיראק הנחת צינור לעקבה. צינור זה השונה להתקפה ישראלית. אחרי שי-ישראל הסכימה את הכור הגרעיני ליד בגדאד, אין חברת-ביטוח בעולם המוכנה לבטח פרויקט כזה, בלי ערובה ממדי-שית-ישראל לא תפגע בציר-נור, או שתשלם סיוציום אם תפגע בו.
 חברת בכטל ורפפורט היו על-כן זקוקים להבטחה רישמית כזאת, כדי לקבל מימון לפרוייקט. הם החליטו להשתמש בשרותיו של עורך-הדין ולך ובקשרים של מיו.
 ולך הציג למיו לכת ברוך-הפשוטה: לשלם שוחד.
גירסה פחות מביכה
 ש וחד למי? לפי לוס-אנג'לס פוסט, שוחד אישי לשימעון פרס.
 למחרת היום דיבר ניו-יורק טיימס על שוחד "למיפולגת-העבודה". לא ברור על מה הוא מסתמך. במימך עצמו מוזכר האיש, לא המיפולגה. יתכן שהעיתון הניו-יורקי, שאהדתו לישראל מרהיקה-לכת (יש הקוראים לו "ג'ורד טיימס") החליף את הגירסה, כדי שתהיה פחות מביכה לשימעון פרס. לאחר-מכן נפגשו גם מיו וגם ולך עם שימעון פרס.
 מיו בא לארץ, בחברת ולך, בכיכול כדי לנטוע באו עין על שם בנו, סקוט, שנהרג בתאור-נתידרכים. בביקור זה דיברו השניים עם פרס על ענייני-הצינור.
 עוד לפני כן נפגשו בעלי הרעיון כמה פעמים עם פרס. ולך הודיע כי נפגש עם פרס פעמיים במהלך 1985. תחילה בא ולך לישראל, ובפעם השנייה נפגש עם פרס בווישינגטון. גם ברס רפפורט נפגש עם פרס בעניין זה.
 כאשר פנה יגאל לכיב השד-בוט לרובר חברת "בכטל", אל

לא יעלה על דעתו של המלך חוסיין לקבל לידו את האחריות לגדה, אחרי שהחלה שם ההתקוממות שגיבשה את הציבור כולו תחת דגל אש"ף. מבחינת המלך, היה זה דומה למעשה ההתאבדות. נגזו אושלויותיו של המלך — אם היו כאלה — כאלו ענה לו אחיזה בגדה על-ידי הזרמת כספי-שודד לכמה ראשי-משפחות עשירים. המלך ימשיך להוביל את שימרון פרס באף, לפזר סביבו נוסחות חמקניות ולא לעשות דבר.

כישלונות כסרטי נע. ג'ודג' שולץ ניסה לחבר את כל האשלויות האלה ולחבר "תוכנית" כלשהי. האי מריקאים אהבים תוכניות.

הפעילות של שולץ לא הייתה קשורה לשום דבר המתרחש במרחב. היא הייתה קשורה כמה שמתרחש בארצות-הברית. הנשיא רונלד רגן נוחל כישלונות כסרטי נע. בענייני פנים הפך עוף מת (אווה צולע, בעגה הפוליטית האמריקאית). הקונגרס מצ' ביצע נגד רוב הצעותיו. הוא זוקק לניצחון מוחץ במדיניות-הזרע — משהו שיוכל להתפאר בו בחודשים האחרונים של שילטונו.

מכיוון שנמנעה ממנו הצלחה בארצות-הברית החביבים עליו ביותר — ניקאראגואה, המיפרץ הפרסי ואפגניסטאן — נחר בלית-כריחה בסיכסוך הישראלי-ערבי.

שולץ קיבל על עצמו להמציא "תהליך שלום" פיקטיבי, לפתח "יוזמת שלום דרמאטית", לערוך "מסע דיפלומטי", להשיג "התקדמות" בולטת, שניתן יהיה למכור אותה לציבור האמריקאי כניצחון גדול. אולם שולץ אינו הנרי קיסינג'ר, ר 1988 אינה 1975. הצעותיו מופרכות מיסודן, מפני שאין להן אחיזה במציאות. מסמלת את היוזמה כולה הופעתו מחדש של פיליפ חביב, פוסט-הרגל הרהאטונות של מילחמת-הלבנון, האיש שכל מאמציו בעבר גרמו לאסונות.

אכן אחת בשבב. כפי שהודלף, מתכוון שולץ להציע את הקמתה של האוטונומיה תוך כמה חודשים, כינוס "פתיחה בינלאומית" והתחלת משא ומתן מהותי על עתיד הגדה הרצועה.

כל זה תוך החרמת אש"ף, וכלי הסכמת האוכלוסיה בשטחים הכבושים עצמם. צריך אדם להיות בעל דימיון עשיר מאוד כדי להאמין שניתן יהיה לבצע אף את השלב הראשון בתוכנית זו. שום אוטונומיה לא תקום בלי האוכלוסיה. קשה לכפות "שילטון עצמי" על מי שאינם רוצים בו. ואם זה יהיה "שילטון עצמי" אמיתי, זה יהיה שילטון של אש"ף.

התוצאה הבטוחה היחידה של מה לכים אלה היא החרפת ההתקוממות בשטחים הכבושים. אם יראו התושבים כי הולכים למכור אותם שוב, הם יגבירו את ההתקוממות. הרעיון שהם יסכימו לכך שהמלך חוסיין ייצג אותם, אחרי שההתקוממות החזירה להם את כבודם ואומץ-ליבם, הוא אבסורדי.

המסקנה: מכל המהומה הריפולר מסית לא ייצא מאומה. היא נועדה לספק את הצרכים של פוליטיקאים במדינות השונות. אין לה אחיזה במציאות היחידה הקובעת עתה: המציאות ברמאללה, ג'באליה, עזה והקסבה של שכם.

אכן אחת בידי מפגין פלסטיני קובעת עתה יותר ממאה תוכרים ריפ-לומטיים.

בחי מישפט בית המשפט

האם יקבע להבא השב"כ מי יישב על כסיהם במדינת ישראל?

השערוייה המתפשטת בכיתה מישפט לתעבורה בתל-אביב, והחשיבות לגבי המצב בכתי-מישפט אחרים, המריצו את המוסדות המישפטיים לעי שות חשבו-נפש. שמא משהו אינו כי שורה בתהליך בחירת השופטים?

איש אינו מעלה על הדעת לשנות את המצב הקיים, שבו יש לפולר-טיקאים השפעה מכרעת על הבחירה. גם להבא יהיה יתרון רב לחברי הלי-כור. זוהי המציאות הישראלית.

ח"כ רובינשטיין עם הנשיא הרצוג בוועידת תנועת-המרכז. הנה מה טוב ומה נעים...

שורת הדרוזים בוועידה. נבירותי רבותי והחברים הדרוזים...

אמנון רובינשטיין, יו"ר-התנועה, מבשר-השינוי.

בלט בהופעתו פליט תנועת-החרות, משה עמיר, שהצטרף לשורות התנועה החדשה. הוא יושב בשורה הרביעית ונראה נטע ור במקומו.

הכינוס אמור היה להתחיל בשעה 7 בערב. הכל המתינו לבוא נשיא-המדינה, חיים הרצוג. משבושש להגיע, קמה ממקומה סטלה לוי, לשעבר קצינת-ח"ן ראשית בצה"ל, והציעה: "מדוע שלא נשיר בינתיים שירה בצד-בור?"

הקהל פצח בשיר "הנה מה טוב ומה נעים, שבת-אחים גם יחד". לא הכל היו בטוחים ששבת-אחים זו תימשך לאורך ימים.

דוכי אדם זעקה לתשומת-לב

דב ניב לא התאבר אבל השמיע זעקה

גבה-קומה, רגיש, וחיוך ציני על פניו — כך הוא רצה להראות. כאשר התגייס לצה"ל, לפני חודש, ניסה לשמור על התרמית שיצר לעצמו. אבל מי שקרא את השירים שפרסם ב-1986 בספר קובץ שירי משוורים, ידע מה חן הבעיות שהטרידו את החייל הצעיר. בעיות שלפני כמה דורות הטרידו את (המשך בעמוד 36)

מיפלגות המין השלישי

תנועת-המרכז החדשה גורסת שיש שלושה מינים

יתכן שהגילוי העיקרי של תנועת-המרכז החדשה הוא שקיימים במדינה שלושה מינים: נשים, גברים ודרוזים. על-כן פתחו חלק מהנאומים את נאום מינה בפנייה: "גבריותי ורבותי והדרוזים הדרוזים..."

נציגי המין השלישי ישבו בשורה ארוכה, מאחורי הבר-הכנסת זיידאן עטשי. מטעמי-נימוס הם נמנעו לפהק לשמע הנאומים המשעממים, שנישאו באולם המפואר במרכז ז'ורא בכר בירושלים.

היטיב לומר ראש-עיריית ירושלים, טרי קולק: "אני מברך אתכם שאתם עורכים את כינוס-ההיסוד שלכם ביורד-שלים, אך אני בטוח שאת ההמשך תעשו בתל-אביב, ובכך אתם לא יותר טובים משאר המיפלגות."

בלטו בהיעדרם יוסף לפיד, שלמה להט ואריה דולצין, שהיו ממקימי "המרכז הליברלי", שעד מהרה נבלע בין המיפלגות, והפך להיות חלק מהשילוש הקרוש שמרכיב את תנועת-המרכז החדשה: מיפלגת הליברלים העצמאיים, שינוי והמרכז הליברלי. המנהיג הקשיש של "ע", משה קול, בן ה-77 ישב בשורה הראשונה יחד עם

אך אם אין עירעור על המוצא הדמיפלגתי של המועמדים, יש עירעור על שפיותם. ההצעה הבולטת ביותר: לחייב להבא את המועמדים לתפקידי שופטים לעבור בדיקה פסיכולוגית.

תוך כדי כך הוסטה תשומת-הלב מהצעה אחרת, שהועלתה: לקבל חוות-דעת של השב"כ על המועמדים.

לא רק לערבים. לכאורה נועדה הצעה זו רק למועמדים ערביים. אולי יש ביניהם מרגלים, אש"פ-יסטים ואנשים בעלי הכרה לאומית, חלילה!

אך מכיוון שמיספר הערבים המתמדים לתפקידי-שיפוט בישראל הוא מיד ערי, ואפשר לספור אותם באצבעות של יד אחת, מתהבאה מאחורי הצעה זו מוזמה אחרת.

אם אכן תונהג חובה כזאת, היא לא תוכל להצטמצם, כמוכח, לערבים. זה לא יהיה יפה. יהיה צורך להנהיג את בדיקת השב"כ לגבי כל המועמדים לתפקידי שיפוט במדינה.

כך ייווצר מצב שאין לו אחר ודע בעולם הדמוקרטי: המישטרה הפולר-טית החשאית תוכל לפסול שופטים, ובמילא גם לבחור בשופטים — אותם השופטים האמורים, לאחר-מכן, להחליט על טיב העדויות של אנשי השב"כ המופיעים לפנייהם.

הצעה זו נדונה, פורסמה ולא עוררה שום רעש. גם בחוגי המישפטנים לא התקומם עדיין איש נגד רעיון מיפלג-תי זה.

"הסתבכתי!"

יומנו של מסית מתפרע

המאורעות בגדה וברצועה העלו בי הרבה זיכרונות. בכל פעם ששמעתי כי צעירים ממנהפילים פתחו בהפגנה, בניגוד לרצון המנהיגים הקשישים, הייתי לעצמי. כי בדיוק את זה עשיתי כשהייתי בן 17 וחצי. יומתי הפגנה. ליתר דיוק, גנבתי אותה.

הייתי אז חבר אצל. בין השאר פעלתי כשליח אצל בקרב תנועת הנוער הציוני. המטרה היתה להחדיר לתנועה זו את רעיונות המחתרת הלוהמת ולגייס חברים לאצ"ל.

בראשית 1940 התקיימה בתל-אביב הפגנה גדולה של כל תנועות הנוער. ההלוויות, "ההלוויות", מט" עם המוסדות הלאומיים. נרמה לי שנועדה למחות על חוקי הקרקעות, שאשר מכירת קרקעות ליהודים ברוב חלקי הארץ, כמיסגרת "הספר הלבן".

אצל אסר על אנשיו להשתתף בהפגנה זו, אבל אני, כסוכן חשאי בתנועה "חלוצית", הייתי משוחרר מאיסור זה.

העצרת הגדולה נערכה במקום שבו עומד כיום מלון היסטון.

את ההמשך תיארת בספר "הצד השני של המטבע".

אנו נושאים רגל והרבה סיסמות ברבניות, אשר אינו אינו מאבד בהן.

ליד בית-הקברות המוסלמי שעל שפתיהם נואמים כמה אישים נאומים נכובים. הם נראים עלובים מאוד, ואף אחד מאיתנו אינו שם לב אליהם. מנהיג אחד, נמוך ובעל אף גדול, רוקד מרוב התלהבות. ידיו מתנופפות כאוויר וקולו מצטרף. הוא מבטיח מילחמה עד טיפת-הדם האחרונה.

"ספספים עלובים" מנהיג שרוליק, אחד מאנשי הנוער הציוני, הרשום כפינסקי כאיש-הפגנה. תמיד הם מדברים ולא עושים כלום.

"ההגנה היתה צריכה לעשות משהו", אני מעיר, ככדרך אגב. "מה אפשר לעשות כשחוקנים האלה עומדים בראש?" הוא משיב כמיואש. אני רושם את הדבר במוחי, כדי להזכירו ברוח-הבא שלי לאירגון.

המנהיג ההיסטרי מנמיך פתאום את קולו ומבקש לקפל את הרגלים והסיסמות. אנו שרים את התיקוה ומתבקשים להתפור בשקט.

"סקנדל כזה", מתרגז שרוליק, "בוא נעשה משהו" אני מציע.

"מה אפשר לעשות?" הוא מפקפק. אני יודע שההגנה אסרה על חבריה לעורר מהומות. גם האירגון העביר בינינו קשר לכל נשתתף בכל הפגנות שהן.

הרגל נמצא בירי. אינני מקפל אותו. אני צועד לעבר רחוב בריהוד, כשהרגל מתנופף מעל לראשינו. מכיוון שהרחוב צר, ואין דרך אחרת למתנועה, מצטופפים מסביבנו המוני נוער.

איש לא הרגיש בכך — אך הנה צועדת הפגנה. אחד המדריכים של הנוער הציוני מפלס לו דרך אלי ואומר לי לקפל את הדגל. אינני שם לב אליו. ההרגשה שאני מוליך אחרי הפגנה מעבירה אותי על דעתי. בלית ברירה הוא פוסע אחרי.

"עלייה חופשית" אני צועק. "עלייה חופשית" "עלייה חופשית" חוזר אחריי המון.

"התיישבות" "הגנה" צועק משהו.

"חירות ארמיות" מרקלמת מקלה מאחורי.

בהגיענו לכיכר-מוגרי מונה ההפגנה כמה אלפים. כמה כחורים, הרכובים על כתפי חבריהם, צועקים סיסמות. הם הצטרפו מומן, ואיש אינו מבין את דבריהם, אך לפי הבעת-פניהם עונים כולנו "ויייי" או "ברוווון" מפעם לפעם שרים את התיקוה.

בעיר כבר הפשטה השמועה שישנה הפגנה. משני עברי רחוב אלנבי מצטופף קהילסקרנים ומשתרל לברר אם זוהי הפגנה של ההגנה או של אצ"ל.

יוסקה, חברי לקבוצה באירגון, עומד מן הצד ומסתכל בהפגנה בבוז. פתאום הוא רואה אותי. הוא רומז לי לגשת אליו, אך אני מתעלם ממנו. הוא נרחק בין השורות ובהוא אלי. "השתגעתי?" הוא צועק באוזני. "הלא האירגון אסר להשתתף?"

לי לא איכפת כלום. אני שיכור. "לך קיבנימאט!" אני מחזיר צעקה.

עיניו נפקחות לרווחה. לא עלה על דעתי שאפשר להפר את פקודות האירגון. הוא נעלם.

מדריכי הנוער הציוני, הצועדים מאחורי כשליבים סולד מפני הפרת המדיניות הלאומית" הכרוכה בהפגנה זו, מטכסים עצה. "מה אפשר לעשות?" אני שומע את קולו של מישוה. "הוא מטורף. לא רוצה למסור את הרגל."

ראש הבן ואומציר כי להפסיק את השיגעון. ישנה שמועה כי שוטרים בריטים עולים במדרגות. מישוה מרים אותי ומעמידני על המעקה. מסביב משתררת דממה. מאות וזוגות עיניים מופנות אלי ומנסות לנחש אם אני נציג ההגנה או האצ"ל.

אני מרגיש כי עלי לאמור משהו, אך אין לי כל מושג מה לאמור. הרממה מסלבלת אותי. פיתאום אני נזכר בהפגנה שערכנו בפקודת האצ"ל בערב פירסום הספר הלבן, לפני שנה, כששרפנו את משרדי-המחוז. אז עלה מישוה על מדרגות בית-הכנסת והשביע אותנו אמונים לירושלים.

אבן נגולה מעל לבי. אני צועק: "אם אשכחך ירושלים, תשכח ימינו!"

אני (אז)

הקהל שותק ומחכה להמשך הפסוק. אני נדהם בהרגישי ששכחתי. משתררת דממה, הנראית לי כנצחית.

"תרבך לשוני" לוחש לי שרוליק. אני מזדקף. "תרבך לשוני לחיכי אם לא אזכרתי"

הקהל מרוצה. צועקים "בוז" ו"חיי" אנו מקפלים את הרגלים והולכים הביתה.

עד כאן התיאור בספר. אלמלא נכנעתי והפסקתי את ההפגנה, תחת להמשיך לעבר פסטי-הרכבת, היו הבריטים תוקפים אותנו באלות, או יורים מעל לראשינו.

אינני מאמין שהיו מעזים לירות בנו ממש. הם גם לא היו מרסקים את עצמותינו בכוונה ועל פי פקודה.

היה לנו מזל גדול: הכובשים שלנו היו בריטים.

טלוויזיה מגויסת

כשצבא מבצע כימיו הפיכה, אחד היעדים הראשונים שלו הוא בניין הטלוויזיה.

קצינים במדים, בעלי עיטורים נוצצים, מתייצבים מול

לציוויקיר יש השפעה פסיכולוגית רבה בתנאי כיבוש. הם מוכיחים לאוכלוסיה שההתנגדות קיימת. שיש מחתרת לוחמת, שיש תיקווה.

הצוות שעסק בהמרת האוכלוסיה הבלגית עמד לפני כעיה מיוחדת. בכלגיה יש שתי שפות — פלמית וצרפתית. היה צורך כסמל שיהיה בעל משמעות בשתי השפות גם יחד, ושיתאים לדרישות.

הרעיון הגואל היה האות וי. בצרפתית זוהי האות הראשונה של המילה "ויקטואר", ניצחון. בפלמית זוהי האות הראשונה של המילה "פרייהיט", שפירושה חרות. חוץ מזה זוהי אות פשוטה. קל לצייר אותה בחיפזון.

אלא שהעניין נכשל. הבלגים לא היו להוטים כל-כך לענייני מחתרת, והאות לא נקלטה.

לעומת זאת היא נקלטה, משום-מה, דווקא בצרפת. המחתרת הצרפתית, שכבר היתה פעילה, אימצה לעצמה את האות וי — וי למען ויקטואר — והיא שיעגה את הגרמנים.

כשנוכחו בלונדון לדעת שיה הצליח, אם כי במקום לא-צפוי, החלו מטפחים את האות וי כסמל כללי של ההתנגדות באירופה הכבושה כולה. הסמל הוליד סימלי-מישנה.

בלאטינית מסמלת האות וי את הסיפרה 5. לקחו את הסימפניה החמישית של בטהובן והפכו אותה להימנון ההתנגדות. ארבעת הצלילים הראשונים של הסימפניה מהווים סימסה מוסיקלית נהדרת, חזקה ומרשימה. בטהובן התכוון לבטא בהם את קול הגורל.

רצה המיקרה וארבעה הצלילים האלה — שלושה קצרים ואחד ארוך — מתאימים בדיוק לסימן של האות וי בכתיב-מורס (שלוש נקודות, קו).

זה שודר לאירופה מדי יום ומדי שעה — המנגינה ואות-המורס, וכך נוצר פולקלור שלם סביב האות וי, סמל ההתנגדות. וינסטון צ'רצ'יל עצמו אימץ לעצמו את הסמל, בצורה של שתי אצבעות מורמות, וכך הצטלם על חורבות הבלגיה והופיע בכרזות קיר. ברכת האות וי הפכה התשובה המערבית למועל-היד הנאצי, סמל של אופטימיות והאמונה בניצחון.

איך זה התגלגל אל הפלסטינים? רוב התנועות הדומות לאש"ף בעולם, סמל ההתנגדות הוא האגרוף המורס. אולם יאסר ערפאת העדיף את וי. הוא שהחל מברך באות זו, תחילה ביד אחת ולאחר מכן, כמחווה של ביטחון עצמי בתקופת-השפל, בהרמת שתי הידיים.

בערבית אין אות וי. לאות הערבית וואו יש צליל שונה לגמרי. הסימפניה של בטהובן לא תאמר הרבה לנערים של ג'באליה. אבל הסמל של שתי האצבעות נקלט.

הנשים של לוראנס

לוראנס ריאונה, אשה קטנה, חייכנית, נאה, שווייצית, אהבת נשים. היא רואה בהן קסם מיוחד.

כאשר היא באה אל הסיכסוך הישראלי-ערבי, היא רואה את הנשים. משני הצדדים.

לפני שנה שלחה לי ספר בצרפתית. ספר מרתק, מרגש. קראתי אותו וקיוויתי שיופיע בעברית. שיתורגם, ושימצא לו גם מ"ל. השבוע הוא הופיע בהוצאת מיפרש: נשים משני צידי קו-העני-סוח.

לכאורה ספר פשוט. כתוב בלי זמירות. לא סיפורות, אלא מחקר. אבל במצב שלנו, העובדות היבשות הן הסיפורות החוקה ביותר. דיוקנאות קצרים של עשרות נשים, וסיפוריהן, אמהות. רעיות. בנות. משוררות. קורבנות.

זו לצד זו: רעיה לית, אלמנת-מילחמה שהפכה פעילה שמא-לנית, וזכיה ריאד, אחותו של גנרל מיצרי שנהרג במילחמת-ההתשה.

רעייה רותם היא אחת מהמארגנים של שירת-המזון למחנות הפלסטיים בעזה, שיצחק רבין לא נתן לה לעבור. הכותרת לפרק עליה בספר: "האשה המסרבת לשחק את תפקיד האלמנה". היא עצמה אומרת: "בכל מיקרה, הכי אב תמיד ישנו, דבוק אליך כמו הכיטנה של סימלתר".

ריאד מת כנסיכות מיסטר ריות. הגירסה הרישמית אומרת שנפגע מרסיסים של פגז של טנק ישראלי באיסמאעיליה. אחותו, משכילה, ביולוגית, טוע-נת שלא מצאה שום סימן של פגיעה בגופו. ההשערה שלה: שנרצח או שהתאבד.

"שירי לנו את שירך, שריפה, אנחנו רוצים לבכות יחד איתך". כך נפתח הפרק על שריפה פארל, ומרת מצרית מפורסמת מאוד, שבנה נפל במילחמת יוסיכפור. "הו בני, הו יקירי, הו מאור עיני... היית למופת בפי כל, ואותי מברכים, את אמו של הגיבור". ולידה נעמי שמר, "אתה אינך לבד גיורא, כי במקום שבו אתה שוכן, שוכנים החסד והחן".

אלמנות ישראליות, אלמנות ערביות. אחות שנישאה לנכה שטיפלה בו. (ישראלית? ערבית? גם כן וגם כן). אמהות של "מחבלים". אמהות שבניהם נהרגו בידי "מחבלים". אמו של נתן אלבו, הגיבור עולה-מארוקו שזרק את עצמו על רימוניד כדי להציל את חבריו, ושנהרג. אחותו של אנוור אל-סאדאת, נשים, נשים, נשים.

ללוראנס אין פיתרון. אין היא אשה פוליטית, כניכול. היא מניחה לקורא/ת להסיק את המסקנה בעצמו/ה.

המסקנה היא, בשתי השפות: עד מתי?

ריאונה

שתי אצבעות לעזה

ילד פלסטיני בעזה, המובל למעצר ולטיפול הרגיל, מרים את שתי זרועותיו, כשבכל יד מסמנות האצבעות את האות וי.

זה מעלה מחשבות על טיבם של סמלים ונדודיהם. הסמל וי הוא חדש יחסית. הוא נולד במילחמת-העולם השנייה.

זה היה כן בלונדון יבנו מוחים למילחמה פסיכולוגית וחפשו רכיב לעורר את האוכלוסיה בארצות הכבושות של אירופה, כדי שתתקומם נגד הכיבוש. תקים מחתרות ותנקוט פעולות של מרי אזרחי.

אחת הפעולות הפשוטות ביותר של מרי היא ציור סיסמות על הקירות. זה מסוכן. לכן דרושים סמלים פשוטים. שאפשר לצייר אותם תוך שנייה.

עם מי מסתובב עוזר וייצמן? ★ הצמודה של בנימין בן-אליעזר ★ השיער הגדל עם הזמן

■ באחד הכינוסים עלה ראשהממשלה, יצחק שמיר, לרוכנהנואמים כדי לשאת את דבריו. הצלמים, שעטו עליו, הסתירו לו את הקהל שישב באולם. שמיר פנה אליהם בהומור ואמר

ה־15 של ישיבת הנונן אמר השר יוסקה שפירא שכיום יש כ־7 אלפים משיבותההסדר, והוא מקווה שכתגינותהיובל של ה־70 שיה, בעוד 10 שנים, יארחו כמ־

■ זמיר, אגב, התפעל מההצגה, שתוכנה מוכיר את אירועי האוטובוס בקו 300, שהובילו להרחתו מתפקידו לפני שהספיק לסיים את הטיפול בפרשה.

■ יש גם צדדים בלתי נעימים לדיאטת־זרנון: ראוה וייצמן סיפרה השבוע שרבים אינם מברכים את בעלה עזר לשלום ומתחמקים במבוכה כש הם פוגשים בזוג. מדוע? מפני שהפחית קילוגרמים ניכרים ממישקלה, עד שאין להכירה — ומיידועמה חושבים עם מי מסתובב עוזר.

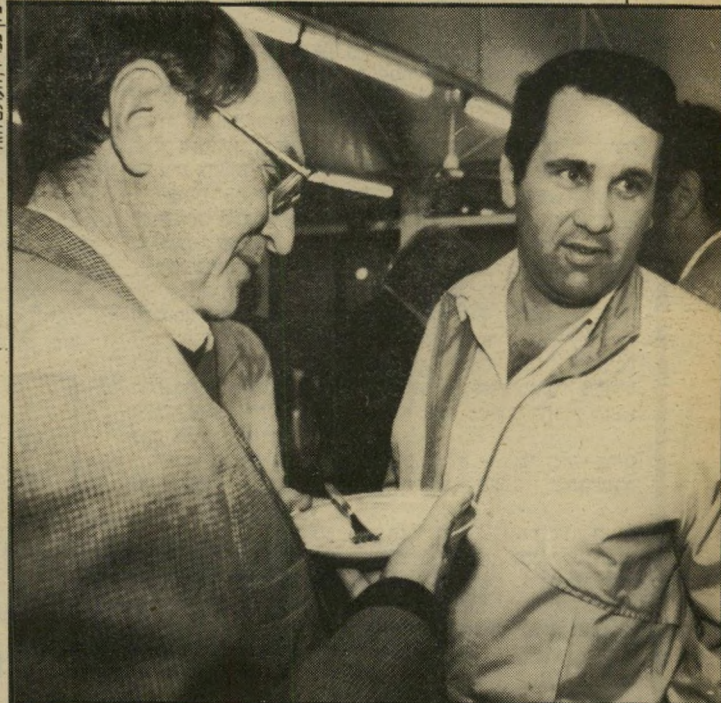
■ אינעימות קלה נגרמה לרות שטרית, אשת הח"כ מאיר שטרית. רות הגיעה לתיאטרון־ירושלים למופע המי שותף של ירדנה ארזי ויהודי רם גאון, בשמלה שחורה וחשוי פה, אך גילתה שהקור הירושלמי הכתיב מלבושים חמים ולא רדוקא וזהרים. היא התכסתה במעיל־הפרווה שלה, ולא הסירה אותו.

■ מי שהגיע בלבוש מרושל במיוחד לאותו אירוע היה חבר הכנסת בנימין בן־אליעזר, המכונה "פואר", שישב בשורה קדמית. מכריו, שראו אותו מאחור, אצו לברך את אשתו דולי על תסרוקתה החדשה, אך גילו לתדהמתם שצמודתו של פואר אינה אלא חברו הטוב, שהגיע לבקרו מנידירוק.

■ פואר סיפר באותה הזדמנות כיצד הוא חורש את הארץ ומרצה על המצב הביטחוני. לדבריו היו התיאורים שלו כלי כחיים, וכליכ שחורים, עד שבהרצאה האחרונה ביקש אחד המאזינים, כדור ואליוס:

■ ישעיהו (שיקה) גי ביטל, המכבב בימים אלה בכות"ר ות בקשר למצב הרעוע בממלכתו, כור, פגש השבוע בעיתון נאי ואמר לו: נו, נכון שאני לא כזה מפלצת? נכון שאני אנושי — כשר ודמ?

■ סגנית־ניצב חרותה הראל פרשה מהמישטרה ופתה

אלי גבע האל"מ במיל' שהתפרסם במילחמת־הלבנון נפגש השבוע בראשונה בחייו עם יצחק זמיר, היועץ המישפטי לשעבר לממשלה. השניים החליפו דעות על ההצגה, אחד משלנו.

להם: אתם מסתירים לי את הקל"ח? תוך שניות הגיעו שומרי־ראשו ופינו את הצלמים. שמיר סיפר שלפני כמה שבועות, כעת ביקורו בבני־ברק, ניגש אליו אחד האברכים ושאל אותו אם עכשיו, אחרי שראה את בחור־הישיבות, אינו משוכנע שהם צריכים להיות פטורים משרות בצבא. ראשהממשלה השיב לו: להיפך, דווקא כעת אני משוכנע יותר מתמיד שהם חייבים לשרת.

■ במסיבה שנערכה לשנת

חיים צדוק שר־המישפטים לשעבר, נכח גם הוא בקהל שמילא את "בית־לסין" לכבוד הצגת־הפתיחה של "אחד משלנו". בתום ההצגה, העוסקת ברצח ערבי שנלכד בפיוע, החליפו שלושה מישפטים חוויות ומאכלים: צדוק והפרופסורים למישפטים עמוס שפירא ואוריאל רייכמן.

החדשה. היא שינתה אותה מסיג־נון "קארה" לסיגנון פרוע וכס־חני. חברותיה, השקקניות מירי פאביאן, אוסליה שטרל, מרים גבריאל וברכה נאי, מן, שנפגשו עימה במסיבה, התברחו על־חשבונה במשך שעות, אך היא קיבלה זאת ברוח טובה, ואמרה שלפחות שיער זה דבר הגדול עם הזמן.

■ הומרת שולה חן התבקשה להנחות תצוגת־אופנה. כש עלתה לכימה בתסרוקת חדשה סיפרה לנוכחות: שיש מי שחושב בים שאני הומרת מירי אלזני או ואבוי ליי כשהאורחות עוד

יצחק שמיר היה אורח־הכבוד באירוע לציון שנת ה־15 ל"ישיבת־הגולן". ישיבה זאת נמנית עם ישיבות־ההסדר. התלמידים חובשים כיפה סרוגה. יועצי ראש־הממשלה לא ידעו זאת כנראה ושמיר הופיע כשהוא חובש כיפה שחורה, שבלטה על רקע מאות החוגגים שחבשו כיפות סרוגות.

לא הספיקו להתאושש מחוס־ההומור שלה, היא הוסיפה: ויש מי שחושבים שאני דומה לזמרת־מיובל מלי? נראה שלא היו מתלהבים להערות אלה, וחן עברה לנושא אחר.

■ אחת הדוגמניות המעטות שאינה מסתפקת בלהיות יפה מיקצועית, והעוברת לעולם העסקים, היא הדוגמנית ומלכת־היופי לשעבר אילנה שושן, העוסקה כעת בהפקת קלטת־וידאו בתחום־האופנה ובאירגון־תצוגה בינלאומית בארץ. שושן ממעטת למסור פרטים, מפני שהיא מעדיפה לשמור את גורם־ההפתעה עד לרגע האחרון. דוג־מניות שחזרו מפאריס מספרות שהיא מיוודת עם האופנאים איב סן־לורן והוברט גיי־בנשי, ושהיא מקבלת קרוב ל־3000 דולר עבור תצוגה אחת. שושן מתכוונת להישאר בארץ עד חודש מרץ, שאחריה היא חוזרת ללוס־אנג'לס ללימודים.

■ קורבנהשבוע בחרושת־הבנימין פרטי לעריכת־דין. הראל הנפיקה, לרגל המאורע, כרטיסי־ביקור. אך מפאת החירוש שבוענין, היא שוכחת שיש לקחתם עימה, והכרטיסים שוכים נים כבוד במישרה.

המלון, שעליו כתוב צ'ומפי. היא התעניינה במקור השם, ובעל המלון התאילנדי סיפר לה שלפני שנים התארח אצלו קבוצה גדולה של ישראלים. הם כינו את המקום בחיבה צ'ומפי, השם מצא חן בעיניו, הוא החליט להפכו לשם רישמי.

■ עורך-הדין יצחק חושן, המקדיש עתה את כל מירצו לעמותה למען מאבק חולים טרמינליים למות בכבוד, מארגן בסוף פברואר הקרנה חגיגית של הסרט של מי החיים האלה, לעזאזל, שבו מככב ריצ'רד דרייפוס. את האולם, קולנוע צפון, תורם מפיקומפיץ-הסרטים דויד שפירא, שהוא הדור של חושן. המזומנים — 500 במיטל — יתרמו כרצונם עבור הכרטיסים. בין המזומנים, שהביעו הזדהות עם רעיון העמותה: אמנון רובינשטיין, שולי מית אלרני, רן כהן והפרופ' סורים דוד ליבאי, יצחק זמיר, עמוס שפירא ונורמן קנטור. תהיה שם גם אנטה דולצ'ינין, שיפרה לחושן שער לפני שהוא נכנס לפעילות על נושא זה, כאשר ייצג את מיספח תו של ג'רעון נקש וזל, היא תיכננה להקים אגודה בעלת מסר זה.

שמועות הוא ג'ורג' בורדושיק, מבועל מיפעל-הענק לאופנה מופר. בעיר נפוצו שמועות שה מיפעל נתון בקשיים ונמצא על סף פשיטת-רגל. בורושק, המודע לנוק, פנה להברת-חקירות שמצאה שמיפעל-השמועה היו ספסריים, שקיוו להשתלט על 20 אחוז ממניות-המיפעל, הנסחרות בבורסה. הספקולנטים ניסו לגרום לירידת השערים, כדי לרכוש את כל המניות האלה במחיר נמוך. כשנשאל אם רווח לו אחרי הי מימצאים, השיב שלא, מכיוון שזה כמו בכדיחה על האיש שאמר רו עליו שיש לו אחות זונה, והוא ניסה להוכיח לכל העולם שאין לו בכלל אחות. הוא הודיע שהוא מוכן להראות לכל מי שמעוניין שמצב החברה טוב.

■ תצוגת-האופנה שנערכה לפני חודש כמחווה לתעשיית-האופנה הישראלית בשנת ה-40 למדינה, עוררה שערוריות רבות בקרב הדוגמניות. חנה גרפילר, יושבת-ראש אירגון נשות היהלר מנים ו'לה, החליטה שהתצוגה מתאימה לייצג את ישראל בארצות-הברית. מארגני התצוגה שלי ורטהיים ושוקי וגנר הודיעו ל-23 הדוגמניות שהשתתפו בתצוגה שהן יטוסו לארצות-הברית בחודש אפריל. אך השימחה היתה מוקדמת מדי, כי התברר שחלק מהדוגמניות התי גלו כלא-מתאמות. הדוגמנית שרית דמיר הודיעה למארגנות שאם לא כולן נוסעות לחו"ל, היא תפרוש מהתצוגה ביחד עם שש הדוגמניות שהיא מייצגת.

■ כרטיסי-טיסה לבראזיל יוגרל בין רוכשי הספר בראזיל, שייצא השבוע לשוק. הרעיון הוא של יוסף ג'ונברג, מי שתעה במשך 21 יום בנינג'ל, ושכתב את הספר בחזרה מטואיצי — על התלאות והסבל שעברו עליו. ספר זה, אגב, נמכר עד היום ב-32 אלף עותקים. באחרונה רכש ג'ונברג את הזכויות על הרומאן היסטורי בראזיל, מאת ארל לינקולן אייס, וכדי לעודד את הקניה הוא פנה בבקשה לחברת התעופה הבראזילית ואריו, שהסכימה לתרום כרטיס הלוך וחזור, ששווי 1500 דולר. כל מי שירכוש את הספר צריך למלא את פרטיו בגלויה המצורפת, לשלוח אותה, ולהמתין בסבלנות במשך שלושה חודשים, עד ההגהלה.

■ אחת הדמויות החביבות בסדרת-הטלוויזיה לילדים ש"לונש ארבע חמש וחצי היא כוכה הנקראת צ'ומפי. המפיקה שרית עינב שמעה כבר על הרבה כלבים הנקראים עלישם הכוכה. באחרונה טיילה בתה של עינב, יעל בת ה-21, במיזרח הרחוק. היא פגשה ישראלים בנמל-היתר עופה בבנגוק, והם לקחו אותה למלון נקי ויפה, שאינו יקר. כאשר הגיעה למקום, הופתעה יעל לראות שלט גדול בחזית

קובי סמסונוב

קצין בכיר ביחידת חי"ר נפצע לפני שנה, שכב במשך חודשים ארוכים בבית משמחים: יוסף-הולדתו ה-37 והחלמתו, שהיא בגדר נס. כמתנת יוסף-הולדת קיבל רקדנית בראזילית (בתמונה). כטוב ליבו בין הצטרף אליה לריקוד, חרף פציעתו. בין האורחים בלט האלוף יצחק מרדכי.

כך סיפרה על המיקרה לאיש יח"סי ציבור, ותיק במיקצוע, שהגיע לרדיו כדי להשתתף בתוכנית שלה. המסר עבר מהר מאוד, ולי-הפתעה קיבלה אתי כעבור שעה שיחת-טלפון מאותה יח"צנית, שאמרה לה: "בואי לקחת את הכסף" הסכום, שעליו כמעט ויתרה, היה 300 שקל. מאז היא מכנה את הבנסית-לשעבר "לחצי-נית-ציבור".

בזמן השביתה ברשות-השירות היא עבדה במשרד ליחסי-ציבור. יום אחרי חידוש השירותים היא מצאה פתק על שולחנה, מהבוסית שלה: "תלחצי ברדיו, תרחפי בטלוויזיה" (בקשר לאחד מלקוחות המישרד). כאותו הרגע הבינה פולק שיש ניגור-אינטי רסים בין שתי עבודותיה. היא מצאה לעצמה מחליפה, והודיעה על עזיבתה. כאשר ביקשה בסוף החודש את הכסף המגיע לה, היא נענתה ש"לא מגיע לך שום דבר". אתי לא רצתה להתווכח, וויתרה על העניין. זמן קצר אחר-

■ אתי פולק, עורכת תוכניות בקול ישראל, קיבלה בש"בוע שעבר, כטקס שנערך בבית סוקולוב את "פרס הסובלנות" עבור סידרת התוכניות "ארץ אחת" — יהודים וערבים בישר אל". כאשר נקראה אל הבימה היא הרגישה שבכיתה רועות שמא תתמוטט. מנהל חברת איי-בי אמ, יהושע מאור, שישב מאחוריה, הרגיש מה עובר עליה, ולחש באזונה: "אל תדאגי, אני מאחוריך, לא אתן לך ליפול". ■ ועוד בקשר לאתי פולק:

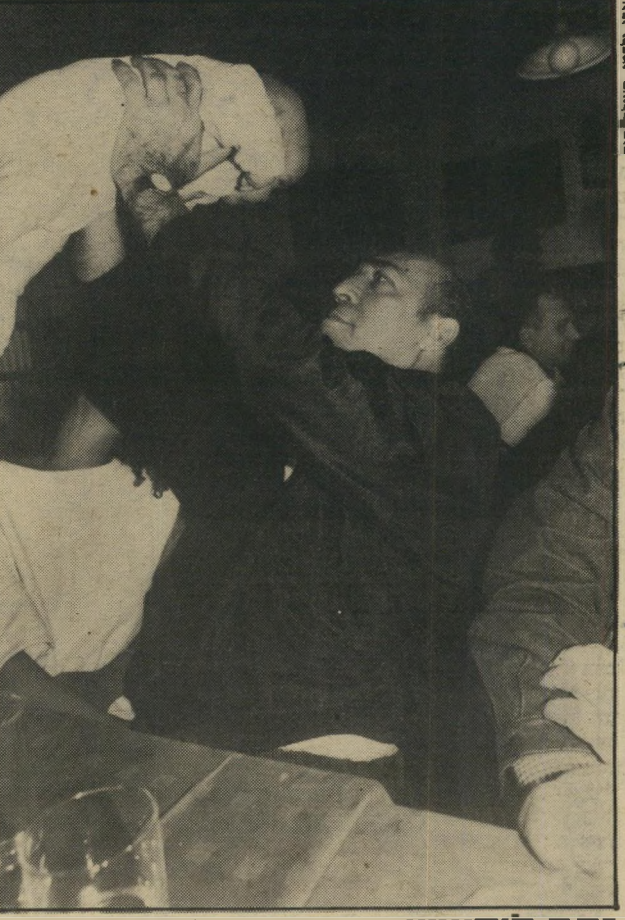
■ רן אלירן היה ידוע במשך שנים רבות, כומר, בהתחלה כחבר הצמד המצליח רן ונמה, עם נחמה הברל, ואחרי כך כסולן. באחרונה הפך אלירן, המתגורר מזה שנים בניו-יורק, למפיק-סרטים בתורה הנקראת טי-די-בי-וי. הוא הספיק כבר להפיק שלושה סרטי-פעולה, באורך מלא, שבאחד מהם כיכב השחקן בר בריגס. שטח הסרטים לא זר לו. לפני 20 שנה הוא היה סטודנט לקולנוע, ויחד עם סטודנט אחר, אברהם הפנר, הוא הפיק וצילם סרט בן חצי שעה. למרות עיסוקו כסרטים, רן עדיין מופיע מדי פעם כומר. אלירן הוא אדם מאורגן: יש לו דירה ומכונית בניו-יורק, ודירה ומכונית בלוס-אנג'לס, כך שהוא מרגיש בנוח בכל אחת משתי הערים, שבהן הוא עובד.

■ הר"ר טוביה לרר, שהוא יושב-ראש האגודה הישראלית למוניט עישון, עבר באחרונה ליד מיסערת כתר המזרח, המקום שבו אריק איינשטיין מבלה בקביעות בשעות הצהריים עם ידידיו. לרר, המכיר את אינשטיין עוד מהתקופה שבה היו שומרי החזק, הצעיר, הבחין שהזמר מחזיק בפיו סיגריה מפלסטיק. הוא ניגש אליו, בירך אותו לשלום, ואריק אמר לו: "אני כבר ממש מתבייש שאני לא יכול להפסיק לעשן, אבל אני מנסה. עישנותי כליך הרבה, עד שזה עשה לי לא-טוב, והצלחתי לרדת לחמש סיגריות ביום". לרר נתן לו את כרטיס-הביקור שלו, והזמין אותו, כאשר ירצה, לבוא אליו לקורס-גמילה.

דפנה ברק, זוהר אדהליאב ונעמי רון ■

שרו ורקדו כהרגלם במקום. כשבכה התינוק והראה סימני-רעב, חתצה דורית שד והרגיעה אותו, בעוד שאורי מרגיע את הנוכחים הנבוכים בטענה שזה מעשה טבעי ביותר. אורי עוד לא צייר את בנו הקטן.

נדב ליפשיץ בנם בן-החודשיים של דורית ואורי ליפשיץ, ובנו השביעי של ליפשיץ-האב, בילה עם הוריו בפאב "בוננזה". האב הגאה הניפו אל-על והציגו לפני החוגגים,

השולם הזה חקר את עמדותיהם של שישה צעירים, העומדים להצטרף בקרוב לשורות צה"ל. איך משפיעים המאו"רעות בשטחים הכבושים על עמדותיהם?

הרבה רברים חשובים. הוא יקטע לי קאריירה בקארטה. אני צריך להגיע לחגורה שחורה ונגלל הגיוס לא אצלית, אבל אני מוכן לשלם את המחיר.

אין מוטיבציה

אירים קול מקריית יריניצי, שמי"א ניסטית גבוהה, חטובה, מלאת חן וחושיהומור. היא מדברת באופן שונה מאילן. "אותי הצבא לא מטריד. גם את החברים שלי זה לא מטריד. אנחנו כמעט ולא מדברים על זה, למרות שמבחינת הנהלת בית הספר יש המון פעילות. מביאים מרצים מכל מיני חילות. עשו לנו גם שבוע-גדנ"ע. האמת היא שלי אין בכלל מוטיבציה לשרת. אני לא רוצה לרוץ, לפקר, להשקיע. אין לי כוח נפשי לזה. כן, גם אני חונכתי על ערכים ואהבת מולדת, אבל זה פשוט לא בראש שלי. כשהיינו בשבוע-גדנ"ע ברחתי יום אחד עם חברה שלי והלכנו לקנות אוכל. כשחזרנו, שמחות ועליונות, הופיעה פתאום המפקדת.

היא נעמרה, עם הידיים על המותניים, ושאלה בקול מפחיד: מה זה צריך להיות, לאן נעלמתם? זו הייתה הרגשה נוראה. פתאום הרגשתי כמו בבית כלא. החלטתי שאני לא רוצה לשרת בצבא. אני מפחדת שאני לא אעמוד במיסגרת הנוקשה. ככל זאת נראה לי שבסוף אני אשרת, כי אני לא רוצה להתחיל לעשות בעיות והצגות. אם הייתי יכולה לוותר על השרות הייתי עושה את זה ברצון. אני אשרת כחוסר חשק."

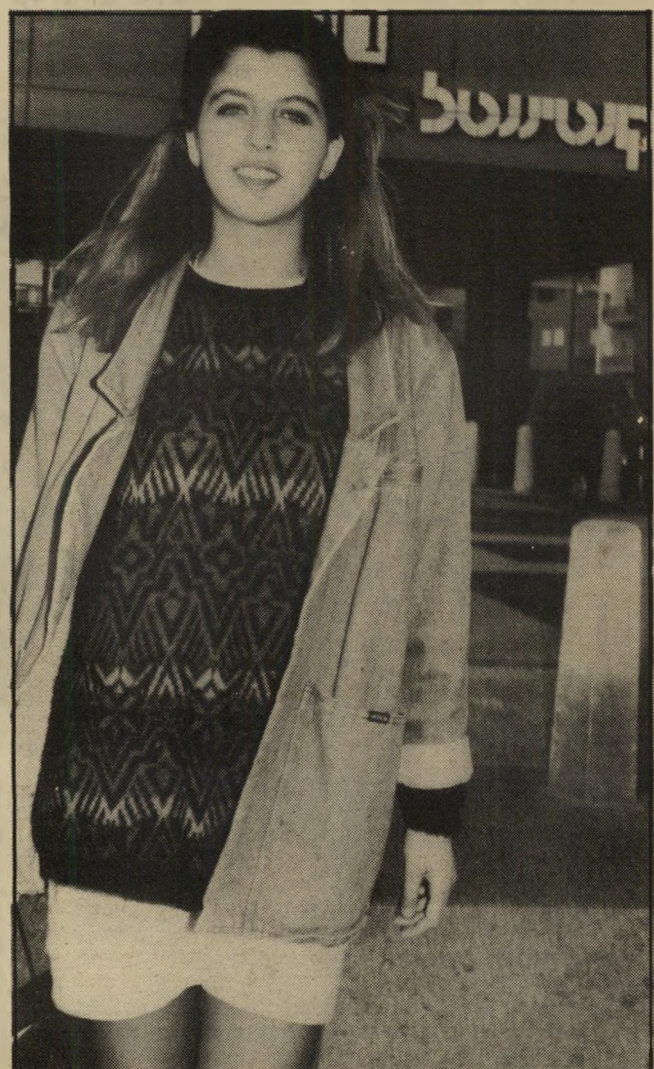
בין שלל הריעות על המהומות בשטחים הכבושים ומציאת דרכים לפיתרונות, קיים קונסנזוס. מדובר במילחמת ילדים בילדים — בין ילדי השטחים הכבושים, שנולדו לתוך מציאות של חיים תחת שילטון צבאי לבין חיילי צה"ל, בני ה-18, שגדלו בארץ ישראל השלמה.

החיילים הללו, שרק אתמול הלכו לבית הספר והשקיעו את זמנם בכתיב נותיהבגרות, שביקשו כסף לביילויים מאמא ואבא וחזרו בשעה שהורו להם, שניסו לשכות בכל דרך את ליבה של הערה יפה, נאלצים עתה ללבוש מדים ולהיפך למבוגרים בן לילה. במקום ספרי-לימוד הם מחויקים עתה אלות עץ, צריכים להכות אנשים שהיו יכר לים להיות הוריהם, מחויבים לבצע פקודות שלא תמיד הם מסכימים להן. איך מרגישים אותם צעירים רגע לפני הגיוס, אחרי שצפו במהומות כי שטחים הכבושים בטלוויזיה? איך נראה להם הגיוס הקרב ובא? היכן הם רוצים לשרת? איך הם מתייחסים לארץ? שיי? שה צעירים חושפים את סגור ליבם — אילן ממך מיהוד הוא נער תכולי עיניים בן 17. כמשך שנים רבות היה פעיל בתנועת הצופים, ועתה הוא משקיע את זמנו הפנוי בתחביב האהוב עליו — לימוד קארטה. "אני חושב על הגיוס הרבה. זה מאוד מטריד אותי. להיכנס פתאום למיסגרת חרשה ולא מוכרת, מפחיד. אני יודע בדיוק מה אני רוצה להיות בצבא, להיות כשייטת. קרבי עד הסוף.

למה זה החינוך שקיבלתי בבית. חינכו אותי לאידיאלים, לאהבת הארץ. זה לא כליך פשוט. הגיוס יפסיק לי

"רוצה להתגייס מהר כדי לירות בערבים!"

כי הוא יודע שהוא נלחם למען מטרה צודקת. "כבר קרו בהיסטוריה מיקרים שאי סריב לשרת בשטחים, ועתה הוא יושב נכלא בשל כך. הוא כותב לי שרע לו, שהוא מרגיש חרא, אבל הוא לא נשבר, ענת לוין, ילדת-שמנת' מהרצליה, בחורה יפהפיה ועדינה אומרת: "אני מפחדת רק מדבר אחד, מהשיבוץ, שלא אשרת היכן שארצה. אני רוצה להיות מ"כית. כן, קרבת. אני רוצה להיות רחוק מהבית, כדי לנסות ולהיות עצמאית. לא חוששת מגעגועים. להר פך, אני רוצה להתחשל ולרעע לעמוד בזכות עצמי. שרות כמו שאני רוצה יכול לעזור לי בזה."

ענת לוין יש לי קונפליקט. אי-אפשר להמשיך בדיכוי

קארין לוי הבלונדית מרמת-גן, בתו של הבימאי רם לוי, הלומדת בבית הספר לאמנות חלסה-ינין. מעוניינת לתרום כצבא, אבל בתנאי אחד, לא כשטחים. קארין הייתה בין כותבי מיכתב השמיניסטים. "יש לי תחושה חזקה של רצון להתגייס. זה בא כתוצאה

"האמת היא שאין לי בכלל מוטיבציה לשרת בצה"ל!"

מהחינוך שקיבלתי בבית. אני מרגישה שייכת לארץ ולעם, ומי ששייך חייב גם לתרום, אבל יש קו אדום למוסר שלי, והקו הזה אומר לי שלא לשרת בשטחים הכבושים.

זו הרגשה פנימית. אלה העקרונות שלי. אני לא מוכנה לקחת חלק בשלילת עצמאות של עם אחר, בדיכוי המוני. מלמדים אותי בבית הספר על דמוקרטיה ופה מתקיים דבר אנטי דמוקרטי. איך אני יכולה לפור הפגנה של אנשים שאני מזדהה איתם, וחושבת שהם צודקים במאה אחוז? זו גם הסיבה שכתבתי את המיכתב. הרגשתי שאני לא אוכל לעבור לסדר-סיום מבלי להביע את דעתי.

אם בכל זאת יכריחו אותי לשרת בשטחים אני אלך לכלא. אני אשב שם אפילו כל השרות, אבל לא אלך לשטחים. כן, אני יודעת שזה לא יהיה קל, אני מקבלת מכתבים מצ'אד ואחד מכותבי המיכתב שהתגייס לצה"ל,

אילן ממך השרות בשטחים מאוד מטריד אותי

„אנשים לא מזדעזעים ממיספרים של נכגעים. צריכים לירות בכל ערבי שזורק אבן ולהדחיק משם את הטלוויזיה, ואז דעת הקהלה העולמית לא תהיה נגדנו!“

אילן מתלבט בקול: „אני לא יודע אם לא הייתי מתנהג בדיוק כמוהו. קשה לשפוט אותו כל עוד לא הגענו למצבו. במחשבה צלולה, כשאני יושב עכשיו פה, אני חושב שהייתי מסתער ומסכן את עצמי, אבל מי יודע, אולי אם הייתי שם הייתי עושה במיכנסיים?“

גם קארין טוענת שלו היתה במצבו היתה מסתערת: „חבל רק שמאשימים את הש״ג המיסכן בכל מיני ליקויים כלליים, כאילו הוא אשם.“

אבל גם פרשת הש״ג, הם אומרים, לא הייתה נושא־שיחה מרכזי בין בני הנוער. על מה כן הם מדברים?

איריס: „בהפסקות יושבים במחשבה ומדברים על בילויים, על לימודי הנהיגה וכמו כן, מרכלים. מה זה מחשבה? המורים לא מרשים לתלמידידים לעשות, אז הם נאלצים לחפש מקומות־מיסור שקוראים להם מחש־שות. אם תופסים מישהו מעשן, נותנים לו קנס, אבל המורים כבר הרימו ידיים. הם מבינים שאי־אפשר להילחם בזה.“

ענת: „אצלנו דווקא אין הרבה תכר״ה במחששות, לא הרבה מעשנים.“

איריס מתקשה להאמין: „מה? אתם כאלה קלוצים?“

אחד מהגורמים העיקריים בקביעת המעמד החברתי של בני־הנוער, מספ־רת איריס, הוא הכסף: „מי שיש לו הרבה כסף, נגדים ומכונית נחשב במעמד גבוה ביותר. יש מי שמספרים לכולם על השופינג באנגליה ועל העסקים של ההורים.“

ענת: „כן. גם אצלנו יש הרבה אפסים שעושים רושם בכסף של

שׁי כרם
צילום: אבי ולדמן

יובל טולדנו
לא נעים לראות את זה בטלוויזיה!

קארין לוי

„אשב בכלא ולא אשרת

בשטחים הכבושים!“

להמשך ככה. חייבים לשים לזה סוף. לא נוכל להמשיך ולדקא עם זר עד בלי סוף, אבל, מצד שני, אני לא מאמינה בפיתרונות הפשוטים של להחזיר את השטחים. יש לי בעייה עם זה. סבתא שלי עברה את מאורעות תרפ״ט ויש לה טראומה עד היום. היא לא אוהבת ערבים, כלשון המעטה.

אמא שלי היא שמאלנית ומחזיקה בדעות הפוכות. ואני שומעת את שתייהן ועדיין לא גיבשתי לעצמי דיעה. דברך אחד אני בטוחה — הדיכוי חייב להפסיק. בכל זאת היא מסכימה לשרת בשטחים, והיא אף יוצאת חוצץ כנגד מיכתב השמיניסטים. הם סתם יפייפוש מתחסדים. חייבים לשרת

„אין פה שאלה של צדק. החזק הוא המנצח!“

בשטחים, זה לא נתון לבחירה. כרגע ביטחון־המדינה מצריך את זה.

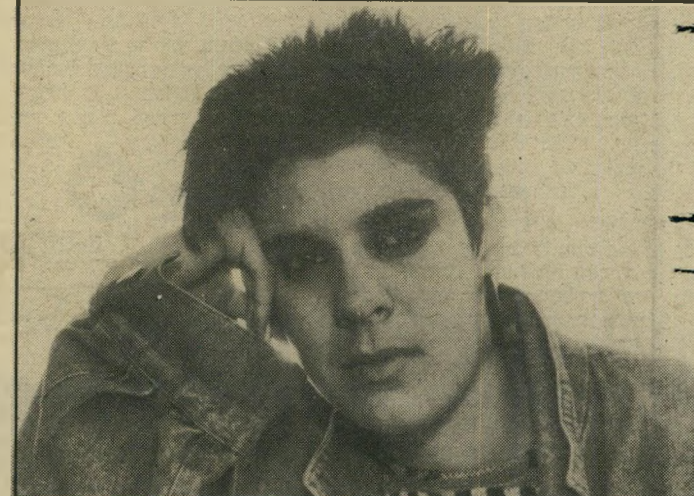
אין פיתרון לבלאגן

אילן, שהולם להיות חייל קרבי, מוטרד אף הוא מהמצב בשטחים. הדבר היחיד שמטריד אותי כצבא זה השרות בשטחים. כשאני חושב שאצטרך להרכיז לוקנים ולילדים זה ככלל לא נעים, אבל לומדים לחיות עם דברים מטרידים. אני לא אצא נגד שרות בשטחים, כי אני חושב שזה מחליש את המערכת הכללית.

איריס באדישות־ימה אומרת: „אותי זה כלל לא מטריד. גם לא את החברים שלי. אנחנו לא מתייחסים למהומות בשטחים ולכל הבלאגן. יש נושאר־שיחה אחרים. הסרט של אתמול מעניין יותר מהמהומות. זה נראה לי דבר רחוק. לא נוגע לי אישית. כאילו כל זה לא קורה כאן. אישית אני חושבת

גיר: „זה לא מפריע לי. לדעתי אין פה שאלה של צדק. החזק הוא המנצח. אולי גם להם מגיעה מדינה, טוב, לא אולי, מגיעה להם מדינה, אבל אנחנו יותר חזקים, אנחנו השולטים פה עכשיו, וזהו.“

יובל: „מאוד לא נעים לי לראות את המראות מהשטחים המוקרנים בטלוויזיה. זה די מרתיע, אבל רק כרגע שרר אים את זה. אח״כ זה עובר. בסך־הכל

איריס קול
זה רחוק ממני ולא מעניין אותי

אפשר לעבור על החוק אם הוא מתנגש בעקרונות האישיים.“

לניד אין בעיה עם השרות בשטחים: „אין לי שום נקיפות־מצפון מוסריות. זו הארץ שלי ואני צריך לשמור עליה. אולי המבוגרים יותר לא מקבלים את הגבולות הללו, אבל אנחנו נולדנו לארץ כפי שהיא היום, ואנחנו לא רוצים לוותר על הגבולות הללו. אני אפעל בכל דרך כדי שלא נחזיר את השטחים הללו. אעשה כל מה שיורו לי בצבא.“

קארין: „ומה לגבי מחשבה אישית שלך? איך אתה יכול להתעלם מעם סובל?“

עושים את זה כי אין ברירה, ובטלוויזיה מראים רק חלק מהתמונה, לא מראים איך הערבים זורקים אבנים ומבעירים צמיגים. הפיתרון לדעתי הוא שירחיקו משם את הטלוויזיה, ואז דעת־הקהל העולמית לא תהיה נגדנו. אנשים לא מודעזעים ממיספרים של נפגעים, הם מודעזעים מהמראות. אני חושב שצריך כיום לירות בכל ערבי שזורק אבן, אם המצב בשטחים לא מוציא לי את החשק להתגייס? להיפך, זה עושה לי יותר חשק להתגייס. הייתי מוכן להיות שם עוד היום.“

רעותיה של ענת מרצליה נחרצות פחות: „המצב בשטחים לא יכול

(המשך מעמוד 15)

ההורים מושווים בזה, כאילו הם עשו משהו עבור הכסף. ומא לגבי בעיות עם ההורים? איריס: תמיד הם מגבילים אותי בשעות, רוצים שאחזור מוקדם, וזה ממש מעצבן. מה זה מוקדם? שלוש בלילה. תמיד אמרים לי מי יודע עם מי את מסתובבת בשלוש בלילה? כאילו שער שלוש הכל בסדר, משלוש אני הופכת לזונה. ושאר הנחורות נאנחות בקול ומסכימות עימה. איריס ממשיכה: רוב הכנות לא בתולות כבר מגיל 14, אבל הרבה עושות את זה סתם בשביל המעמד. רוצות למצוא חן ולהיות בחברה. היא עצמה חריגה, בתולה וקנה בת 18: בן אחד, שיצאתי איתו, אמר לי: אני מעריך את זה שאת בתולה. ההורים

אילן: גם אצלי הקערה הזו מלאה. בגלל זה אני הולך להיות קרבי. ניר: גם אני, אבל לדעתי זה לא מדויק שהנוער פשוט את הרגל. עדיין יש ערכים... יוכל נכנס לדבריו: יש בפירוש פשיטת-רגל, אמריקניזציה של הנוער. מתייחסים רק לדברים חומריים. אין מעורבות פוליטית. יש אדישות כללית. לא יוצאים להפגין, להילחם. כל אחד מתעניין רק בעצמו. תמיד לאנשים היה איכפת קודם כל מעצמם, אבל פעם היה מדינה למשל, היום לא. איריס: גם אני חושבת שנוער אין הרבה ערכים היום, אבל זה טבעי. הם מקבלים הכל כדבר מובן מאליו. הכל בא בכפית-זהב לפה. יש מדינה, יש צבא, חוק, הכל מתנהל יופי.

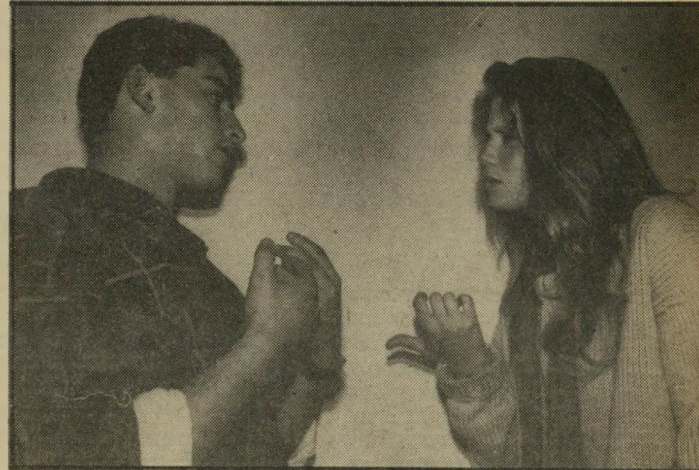

ניר ויובל מתאמנים לקראת גיוסם. אני עוין את הערבים. הם האויבים שלי.

לחתינוער לגרמניה. סיירונו במחנות הריכוז, במשרפות. לאורך כל הטיול, למרות המראות הקשים, השטרות של שמור על תרמית של מאצ'ו. במשך 17 שנה לא הולתי דימעה, אפילו לא פעם אחת, ואז, שם במשרפות, אחרי שראינו את כל המראות המחרידים, עמדנו ושרנו את התיקוה. לא יכולתי להתאפק, בכיתי כמו ילד קטן. עד הטיול לא הבנתי את גודל הווועה. שום ספר לא המחיש אותה כמו הסיוור הזה. כשחזרתי משם החלטתי להיות קרבי בצבא. לקארין: אתה בכית מהתיקוה. אני הייתי בוכה מהמשרפות, זה ההכרל בנינו. גם אני מאוד מתעניינת בשואה כשהייתי קטנה קראתי הרבה חומר על השואה. שעות ישבתי בספרייה וקראתי. עברתי על כל הספרים בנושא. רציתי להכניס את כל הווועה הזו לתוכי. לקחת בה חלק. ממש רדפתי אחרי זה. עד היום אני חושבת הרבה על משמעות השואה. אני חושבת שהאבי זריות הנוראה הזו קיימת בכל בני האדם. הייתי רוצה לשמור עלי ועל העם שלי, שלא נגיע לאכזריות כזו.

צדק משווע, אנשים מרגישים שאנחנו כבר לא צבאהגנה. לא רוצים ללכת לצבא כדי להרכיב לילדים ולפור הפגנות. יובל: היום להיות ג'ובניק זה כבר לא נושא. ענת: אצלנו דווקא יש הרבה שרוצים להיות קרביים. ניר: כן, אבל גם אלה שרוצים להיות קרביים לא חושבים על המולדת ועל איראליים נשגבים. הם עושים זאת מסיבות אישיות. רוצים לעשות רושם. השרות בקרבי גם עובר מהר יותר. אילן: יש מי שמנסים להיות כמו ילדיהפרחים, אבל זה מגוחך מפני שדיבורים כאלה תמיד נקטעים בצבא. הכל נגמר בגיל 18. אף פעם לא מדברים מה יהיה אחרי גיל 18, כאילו מרוב זה הסוף. חוסר המוטיבציה קשור, לדעתי, במילחמת-לבנון, עד היום כל המילחמות איהרו — המילחמה הזו לדעתו של ניר הסיבה היא שונה: אין מצב ביטחוני קשה ואין סכנה, לכן יש שאננות ולא רוצים לשרת בקרבי. אני בטוח שכשטגניע שעתמיכחן אמי

קארין: זה נכון. יש מגמה לדלל את הפוליטיזציה בכתייהספר. לא רוצים להתעסק בזה. יובל: ביתהספר נותן רק השכלה כללית. את הרעיונות שלי לא קיבלתי מבית-הספר. הוא לא חניך אותי כלל. קארין מספרת שהיא חברה בתנועת-נוער של נוער יהודי וערבי. ניר: איך אפשר? מה היחס שלי לערבים? אני עויין אותם. הם אויבים שלי. לא אף פעם לא נפגשתי עם בני-נוער ערבים. בעצם כן, כמושב שלי עובדים ערבים. פעם אחד מהם אמר לי: אלה הבתים שלנו, אנחנו עוד נחזור אליהם. נו, אז שאני לא אהיה עויין? קארין מהרהרת: אני לא יודעת אם לא הייתי מתנהגת כמוהם אם הייתי במצבם. תנסו גם אתם להיות לרגע במקומם. מה אתם רוצים שהם יעשו? אילן: מצטער, אני לא יכול להעמיד את עצמי במקומם. אני יותר מזוהה עם חיילי-צה"ל שזורקים עליהם אבנים. זה לא סותר את זה שאני ארגיש מאוד לא נוח אילו אצטרך להרכיב לארם בגיל של אבא שלי מפני שהוא זרק אבן. הוא ממשיך ואומר שההת

קארין ואילן מתווכחים בכמה מילחמות עוד נוכח לנחצ'.

ומה תורם בית-הספר לערכים? איריס: לא תורם כלום. מלמדים שם סתם מיקצועות שלא תורמים לנו שום דבר. אני שונאת את בית-הספר. לדעתי צריך לקצץ ממנו כמה שנים. רק בשנים האחרונות, כשהתבגרותי, התחלתי להבין כמה המוסר הזה לא שווה. ההורים מביאים אותי כל יום

חיים עדיין בדור הקודם. אמא שלי שאלה אותי אם אני מתנסקת עם השיניים? וכל הנוכחים פורצים בצחוק מתגלגל. מה היא חושבת, שאני מתנסקת עם האף? הבייליים שלהם נערכים בדיסקרטיים, כמוערוניס ובמסיבות. תנועות-הנוער החלוציות כבר לא קיימות

"אני מדגישה שאני שייכת לארץ ולעם, ומי ששייך חייב גם לתרום. אבל יש קו אדום למוסר שלי. והקו האדום אומר לי שלא לשרת בשטחים הכבושים"

ענת: עלי השואה משפיעה באופן אחר. אני רוצה לעשות בצבא הכל, לתת מה שאפשר, כדי שאהיה בטוחה שהשואה לא תחזור על עצמה, שזה לא יקרה לנו שוב. אני לעולם לא אבקר בגרמניה. לדעתי האנטישמיות עדיין קיימת. הם יונקים אותה בחלב-אמם. לעולם לא אוכל לסלוח להם. איריס: גם עלי השואה השפיעה קשות. אני מרגישה שהיא ממש חלק מאיתנו, מכולנו, חיים אותה עד היום, מדברים עליה בשיעורי-היסטוריה, בשיעורי-חברה ובסתם שיחות. אני בטוחה שהשואה היא אחד הגורמים שהשפיעו במיוחד על הרעיונות שלנו.

תית, הכל ייראה אחרת. כולם מודים פה אחד בנושא אחד שהייתה לו השפעה רבה על רעיונותיהם ומחשבותיהם — השואה. הנושא הזה מטריד ומעניין, מפחיד ומסקרן, הוא לא מרפה. אילן: זה מה שגורם לי להיות קרבי. לפני שנה נסעתי במיש

לכבויות שלו אינן נחלת שאר חבריו. הם כלל לא רוצים לשרת בחיל קרבי, לא בגלל סיבות אידאולוגיות, אלא סתם מחוסר חשק. כשהייתי ילד קטן אני זוכר איך היו מתייחסים לצנחנים, באיזו יראת-כבוד. היום כולם מנסים להוריר פרופיל. הסטייל היום זה להיות ג'ובניק. קארין: גם אצלנו לא רוצים להיות קרביים. מדוע זה קורה? מפני שאנחנו הולכים לקראת חוסר-שיוויון, חוסר

במכונית עד פתח בית-הספר, הם מפחדים שאחרת לא אלך. קארין: דווקא בתלמה לין יש פתיחות לתלמידים. מלמדים דברים שמפתחים את האישיות. אילן: אז אצלכם זה מיקרה חריג. זה לא אופייני לשאר בתי-הספר. איתנו לא מדברים על כלום, חוץ מאשר על לימודים. פעם אחת הביאו לנו הרצאה בפוליטיקה, אבל לא אנחנו בחרנו במר-ציו. לא היה לנו שום חלק בזה.

ברשימת-הבילויים. הן פשוט את הרגל לדבריהם, ואין להן עוד מקום. ענת: עובתי את תנועת-הנוער בגיל צעיר, לא אהבתי את המיסגרת הזו. יש שם מין אחוה, שלדעתי היא מווייפת מנסים ללמד עקרונות ישנים שהיו כבר לא קיימים. אילן: גם אני עובתי. הייתי פעיל במשך שנים רבות בתנועת הצופים. הייתי חניך ומדריך. עובתי כשהבנתי שלאף אחד שם כבר לא איכפת מערכים. ורקתי את העניבה שלהם. קארין: כן, גם צופי רמת-גן פשוט את הרגל. לא מחנכים יותר למחשבה עצמאית. גם אני עובתי. נגד טענות הדברים הם יוצאים בלהט, נגד טענות שמופנות כלפי חוסר ערכים והתרחקות של בני הדור הצעיר.

ענת, איריס וחברה.

השואה השפיעה קשה. זה חלק מאיתנו.

איך הם רואים את עצמם בעתיד? ענת: אני רוצה להיות חברת-כנסת, חולמת לשנות את העולם. איריס: רוצה להיות עצמאית ומשחררת ממיסגרות. היום אני מתנהגת כפי שמאלצים אותי. הייתי רוצה להתנהג כפי שאני מרגישה באמת.

אילן: רוצה ללמוד מישפטים, לפי הציונים בבגרות אני לא יודע אם אצליח. ניר: לא יודע... יובל: אני אחתום קבע. שאשר אהיה? קארין: אולי אהיה כמו פיליציה לאנגר, אבל אני מקווה שעד אז הש"טחים הכבושים כבר לא יהיו שלנו. בעוד חודשים ספורים הם ילכבו את מדי צה"ל. פרקהילדות בחייהם יתחם. אולי ישתנו, אולי יגשימו את הש"איות. ימים יגידו.

קערה של אידאלים

אילן: אילו היינו נולדים לפני קום המדינה גם אנחנו היינו מתנהגים כמוהם. הבעיה היא שלנו אין ערכים כפי שהיו להם. אנחנו נולדנו למגש של כסף. אין לנו על מה להילחם. קארין: אז היו להם ערכים שונים. לבנות, ליישב. לנו אין את זה, יש לנו ערכים אחרים. איוה? אין הרבה. צריך ליצור חדשים. בכל זאת אני חושבת שאני אידאליסטית לא חתום מאשר מי שהקימו את המדינה. קשה לי לאמר את המילה הזו, אידאליס, היא נשמעת מוזר, כאילו צינית. היום הקערה הזו, של אידאלים, נשארה ריקה, לא אצלי, אצלי היא מלאה.

**לו גוסט, בפעם השלישית
בישראל, נשוי טרי, מתכנן
הפקה קולנועית חדשה עם
רעייתו ומיפעל אנושי אדיר
לפישוט תהליכי האימוץ**

איך אפשר שלא להעריך את האיש הזה? שחקן נפלא (קצין וג'נטלמן, נערי המקהלה, שורשים) ויריד נאמן, הוא נמצא בישראל בפעם השלישית: "יש לי מישפחה כאן, מיה כל מי

סינדי ולו גוסט קורטני ופרוסת'לחם

שעברתי איתו. חברים כבר 12 שנים. תחילה כאלת בהו סוזנה (סרט שאף פעם לא הופץ בישראל) עם טוני קרטיס וסאלי קלרמן. אחר כך בנשר הברזל מס' 1, והיום בנשר הברזל מס' 2. אינני בא לכאן כמו כוכב, אני בא כאיש מיקצוע וכאדם".

דברים כאלה באמת מפתיע לשמוע משחקן שהוא כוכב. במיוחד בימים טרופים אלה, כששומעים על הפקות מתוכננות שהתקפלו בגלל המצב בשווקים, ואחרות, המשמיצות את ישראל בגלל המצב בשיטת ההפקה והכספים.

אחרי שרמבו 3 טען שהישראלים ניהפו את ההוצאות, וולף שמירט האשים את מישורי הביטחון בכירוקרטיה בלתי נסבלת, זה בהחלט מעורר לשמוע מפי גוסט ש"אני אוהב לעבוד כאן, כי כאן באמת רוצים לעשות סרטים. כשיש בעיות כולם מפשילים את השרוולים".

וזה עוד לא הכל. גוסט גם העדיף להינשא בארץ הקודש. והילר שהגיש לכולה, השחקנית זמרת היפהפה סינדי ג'יימס ריז, את הטבעת, היה בנו המאומץ, שרון.

גם הסיפור הזה מעורר התרגשות — גוסט מעדיף שלא לפרט את תהליכי האימוץ. הוא מסביר כי גילה את הילר כשזה אמר בראיון טלוויזיוני כי "כל מה שאני רוצה הוא קורת-גג ופרוסת'לחם".

היום מתכונן גוסט להציע לקונגרס האמריקאי תוכנית מפורטת לפישוט תהליכי האימוץ בארצות הברית. הוא טוען כי לכוכבי קולנוע בריימול שכמותו יש די כוח, השפעה וכסף כדי לעזור לאנושות במוקרי ההולשה הכואבים ביותר. וזו מטרה מקודשת לפחות כמו קאריירה.

תדרוך

חובה לראות:

תליאביב: הקיסר האחרון, ז'אן דה פלורט, מלאכים בשמי ברלין, חוכמת רחוב, סרט מתוק, מגדל הרבירים.
ירושלים: הקיסר האחרון, מלאכים בשמי ברלין, ז'אן דה פלורט.
חיפה: בוקר טוב בבילונייה, הקיסר האחרון, החנות מעבר לפינה.

בימי שפוט

השופטים

חשוד (דקל תל-אביב, ארצות הברית) - זהו מותחן ששחקני אופנתיים, הכוכבת (שר) היא כלת גלובוס הזהב, הבימאי שלו מנוסה ומיקצועי, אבל מעלתו המעציבה היא שאפשר להכניסו היישר למהדורת החדשות הקרובה בישראל. כי אם עד היום יכלו הישראלים לומר "ציון במישפט תיפדה", הרי הגענו לימים טובים, שבהם המערכת המישפטית בישראל יושבת על כיסא הנאשמים. וזה בדיוק נושא הסרט.

קתלין ריילי, פרקליטת-מדינה מותשת מעבודה, נאלצת להגן על חשוד ברצח. הנרצח - מזכירתו של שופט שהתאבד. החשוד ברצח - ביריין אלס ומזונח שלחם בוויט-נאם ונפגע בראשו. הפרקליטה לוקחת על עצמה את ההגנה, ומשנה את יחסה למשימה מרגע שהיא עולה על עיקבות שחיתות במערכת המישפטית. עד מהרה מצטרף אליה גם פוליטיקאי, שנמנה על חברי-המושבאים, ונדלק בחיידק של חימוש אחרי האמת.

לשני התפקידים הראשיים, נבחרו השחקנים האופנתיים ביותר של הוליווד היום - דניס קוויד (יום במלכות, שחיתות בגדול) ושר (סילקווד, מסיכה, וחולי ירח, שזיכה אותה בפרס גלובוס הזהב והיא מופיעה בו בתפקיד קומי דווקא). ואומנם, זהו זוג פוטוגני שנעים לחזות בו. שר מצליחה להיראות עצבנית, קיצרת-רוח ומהירת-לשון - בדיוק התכונות הנדרשות ממיקצוענית מסוג זה.

קוויד מצליח לעבור מחלקקות ושינוטונית דוחה

שר - בתפקיד ריילי, פרקליטת מדינה עקשנית

במיקצת למעלתנות ועקשנות של גבר שהחליט ללכת עד הסוף, ויהי מה. לצמד המהוקצע הזה נוסף אחד השחקנים העסיסיים המבוקשים היום בהוליווד, ג'ו מאנטניה, בעל-תפקיד ראשי בבית ההימורים (שייקרא בישראל שם המישחק).

מיטר ייס, מי שהבריק בתרגילים בהתבררות, הרשים בבולטי, התכבד בהמלביש ואיכזב באלני ביים את הסרט במרץ ובנילוות, להוציא כמה סצינות אומללות לקראת סיום, כשהסוף הבלתי-ימנע הוא גם לא אמין ביותר וגם לא מפתיע.

עבודת-גמר

נערות עובדות (לב, תל-אביב, ארצות-הברית) - מה הניע את לזיו ברדון לעשות את הסרט הזה שאינו תעודי, אבל מתיימר להיראות כתעודון - לא קשה לנחש. הוא גם השיגה את תשומת-הלב הנחוצה לעניין, גם זה נכון. סירטה עשה סבב משטיבלים רציני בשנה החולפת ונחשב, בלי ספק, לתעודה חברתית עדכנית ואופנתית.

וזו בדיוק הבעיה שלו - למראה המתרחש על הבד, נדמה כאילו הקליטה הבימאית עשרות שעות שבהן מתודות נערות עובדות, בזנות, כמו בכל מיקצוע אחר, על שיגרת העבודה, נוחותם או אי-נוחותם של הקליינטים, תנאי-ההגיינה שלהן, תנאי-הפנסיה שלהן, אנוכיותו של המעביד וכו' וכו'.

נדמה גם שהרבה מאוד משפטים שמשמעות הנערות בסרט הם אכן אמירות אותנטיות מן השטח. בתור מיסמך חברתי הוא בהחלט מעניין, אולי אף מרתק מבחינה טכנית - אפשר ללמוד מן הסרט הזה, למשל, איך להלל בית-בושת מודרני המתומעל במישמרות, כמו מרכזית-טלפונים.

הנערות העובדות אינן אלא משרתות-ציבור. הן צריכות להיות נקיות, מסודרות, אדיבות, מנומסות ורציני גם תרבותיות, כמו מולי האינטליגנטית. המוסד כולו חיובי ביותר וממלא מונקציה ציבורית נחוצה ויש להניח שאולי אף מונע כמה מעשי-אונס בשכונה.

מה שפחות משכנע סרט באורך מלא היא העובדה שאת

נערה עובדת בשפוט עבודתה - תחקיר מייגע

המסד של ברדון אפשר לתפוס אחרי עשר דקות וכל השאר משעמם, מעייף, מייגע ומשוחק באופן חובבני. הגיעה השעה, רותי, הגברים וגם הנשים, שתיבנו שהאשה היא אדון לופה. ואם נדמה לכם שהתמסרות במיטה היא עניין גדול דעו לכם שזה, בסך-הכל, תוצאה של המשוואה השגורה - מין וכסף הולכים ביחד. ואם עדיין ישנו גבר שחש ביטחון כלשהו בכרובלתו, שיידע לו שישנן הרבה נשים שמוותרות על כל התענוג בחברתו, ובכלל, אם כבר ליהנות, הן מעדיפות נשים.

במיכחול

חיזור

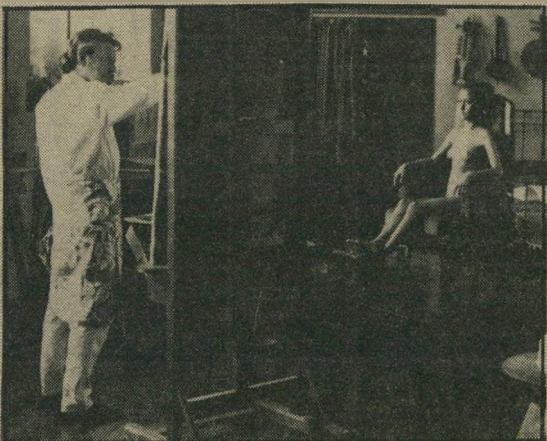

זאב בדלת (הקולנוע, תל-אביב, דנמרק) - להבדיל מן הרומאן המרוטה והירח של סומרסט מוהם, והסרט שנעשה בעיקבותיו, סרט זה אינו מנסה להתחקות אחרי תהליך-השינוי של הצייר פול גוגן, מבורגני מרובע ועד לאמן שנטש את אשתו וילדיה, כדי לחיות בחוסר-כל במאריס ולהגשים את חזונו.

אולי לא היה התיאור בהפרוטה והירח מדוייק כל-כך, אבל לפחות היה רומאנטי. הבימאי הדני הנינג קארלסן החליט לעומתו שנישואיו של גוגן לאשה דנית והעובדה שחי בדנמרק זמן קצר, מצדיקה את הצגת דמותו של הצייר שוב, אבל בסרט דני. אולם הוא בחר בפרק-זמן קצר ומדוד בחיי גוגן, התקופה שבין נסיעתו הראשונה והשנייה לטאהיטי.

הוא הסתפק בשזירה של מיספר אירועים המרמזים אך מעט על אמונתו של האיש ועל מאבקיו האמיתיים, לא רק בבני-אדם, אלא גם באסכולות של ציור. שאימותיו והתפתחותו כיוצר נבלעות כמעט כליל. ניתן אומנם, להבין מן הסרט שלאיש היתה נטיה לאכזוטיקה בחייו הפרטיים, וכי התברך בכישורים משכנעים במיטה. מעבר לזה, קשה ללמוד הרבה על גוגן מן הסרט הזה.

הנינג קארלסן, שעיקר תהילתו בעיבוד קולנועי לסרט של קנט האמסון הרעב, עשה כאן בחירה מוזרה. כי אמילו באורח אובייקטיבי, לא היתה זאת התקופה הפוריה, המרתקת או

סאתרלנד ומוריאה - זיכרונות מטאהיטי

הדרומאטית ביותר בחיי גוגן. ולכן, אי-אפשר להשתמש מן הרשע שכל זה נראה כמו קטע מסידרת-טלוויזיה על חיי האמן, סידרה שאי-אפשר להתייחס אליה מבלי לראותה בשלמות. אלא שהסידרה כמובן אינה קיימת, ומה שמציע לנו כאן קארלסן אינו שלם.

אומנם, רמת הצילום משביעת רצון ואף יותר מכך. דונאלד סאתרלנד חוזר על כמה מן המאניירות שלו בלי מאמץ, ויש משהו לא הרבה, אבל משהו, מן האווירה של הבהמה הפריסאית בסוף המאה הקודמת. אך קשה לומר שזה מספק.

ריטה דסקלו, בעלת מכון לעיסוי, שהורשעה במירמה, הכירה את נעמי אדווה בכלא וסיפרה לה מה גרם לה לנסות להתאבד

חבל-תלייה בתא הבידוד

וחוץ מזה יש לי אמא חולה שמחכה לטלפון ביום השישי.

משני חובשים שהובאו מכלא רמלה ביקשתי שתיה חמה. אני סובלת מהכליות, והם אישרו זאת. לא קיבלתי שתיה, חוץ משלוש כוסות מים חמים. זרקו אותי לחדר קטן — מטר על חצי מטר, מיוזון רטוב ומסריח, אולי משתן, אני לא יודעת. המיוזון היה זרוק על הריצפה המטונפת.

הייתי לבר, בלי חומר-קריאה. בלי כלי-תחצה, נייר-טואלט ובגדים להחלפה. גם סיגריות וחומר-קריאה אסור להכניס לבידוד.

ישבתי לבר בסירחון האיום ושקעתי בייאוש. ניסיתי לשחזר מה עבר עלי עד שהגעתי לכלא, ומדוע בכלל הגעתי לכאן. בשום אופן לא יכולתי להכין מדוע עלי להימצא בבידוד. לא יכולתי להשלים עם העובדה שעלי להיות תחור המסריח הזה ביום השישי והשבת.

לא יכולתי יותר. ההשפלה היתה גדולה מדי. הרגשתי שאני אפס. ממש אפס. ישבתי שם שעות. הצעקות הפגיעו לי להדרם. היו לי גם כאבים בכליות ולא היו לי תרופות.

למחרת היום הייתי מותשת. שקעתי בריכאון. אמרתי בליבי כי מישו צריך לתת את הדעת כיצד מתנהגים כאן. ידעתי כי אני נמצאת בכלא כי עברתי עבירה ואני משלמת לחברה.

שום דבר כבר לא היה בשליטתי. הרגשתי חוסר-אונים מוחלט. אפילו הראש לא תיפקד כראוי. בשום אופן לא תפסתי מדוע מחזיקים אותי בתנאים כאלה ומונעים ממני דברים אלמנטריים.

רציתי למות. אלה היו ריגעי-האמת שלי. לא יכולתי להתמודד יותר. אולי

זרקו אותי לחדר קטן — מטר על חצי מטר, מיוזון רטוב ומסריח — אולי משתן. ההשפלה היתה יותר מדי גדולה

רציתי למות באותו רגע כדי שמישהו ישאל את רחל אסולין ביום הראשון למה ריטה מתה בבידוד? אולי היו מביאים ועדת-חקירה וחוקרים את תנאי-הענישה. לי במילא כלום לא יעזור יותר.

קרעתי שתי מגבות שהביאו לי לתא וקשרתי אותן לסורג שבדלת מצד אחד, ואת קצה-החבל שעשיתי כרכתי מסביב לצוואר ומשכתי בחוקה, עד שלא היה לי כוח יותר. ידעתי שכשהי סוהרת תפתח את הדלת היא תגרום למותי. כך רציתי.

כבולה למיטה

אני לא יודעת מה היה אתריכך. מצאו אותי במצב של חוסר-הכרה. כשהתעוררתי ראיתי אנשים מסביבי. צרחתי בצורה איומה. נראה שכך הוציא תי את הכעסים שלי על כל העולם. העבירו אותי לחדר השני, שם היתה מיטה. כבר לא הייתי זרוקה על היצי

רחל אסולין הקצינה באה לקול הצעקות ואמרה לי לעלות למעלה. ידעתי שהם לא מסוגלים להתמודד עם השורפת, ואמרתי שאני רוצה ללכת להפרדה. יש הברל בין בידוד להפרדה. אסולין אמרה: "צאי מיד לבידוד. אני אראה לך. אני אתחשבן איתך."

באחד הימים התפתחה מיטה למטה. רציתי נוחיות. היתה לי שותפה לחדר שהתרגלה לקבל הכל באמצעות איומים שהיא תשרוף את החדר. לא יכלו לעשות לה כלום ותמיד נכנעו. כאותו יום היא דאגה, באמצעות איומים, ששוכבה תוצא מהחדר. זה היה

שה ביום השישי ומאוד מעוניינת לפגוש אותי. נפגשנו בשבת אחרי הצהריים. לריטה היתה חופשה של 48 שעות. עם חשיכה היתה נאלצת לתתום במיטרה ולהישאר כמעצריבת בשעות הלילה. ריטה היתה חיוורת ונגרשת כאשר

והרת שבעברה ליד אחד מתאי הבידוד הבחינה בחבל שהיה קשור לסורגים בצריח שברלת. היא הסתכלה פנימה וראתה את החבל מתוח. הסוהרת הבינה כי קרה אסון והזעיקה עזרה. תוך רקות ספורות הגיעה תיגבורת. כולם הבינו כי מישהו ניסתה להתאבד. הוחלט לחתוך את החבל מבלי לפתוח את הדלת. כשנכנסו לתא מצאו את ריטה מוטלת על הריצפה בלא הכרה כשחבל כרוך מסביב לצווארה.

האחות עשתה לה הנשמה והיא חזרה לאיתנה. היא מילמלה: "תנו לי למות. נמאס לי. אני לא יכולה יותר." השמועה פשטה בכלא כאש בשדה קוצים. אסירות החלו צועקות שיוציאו את ריטה מהבידוד, אך איש לא שעה לצעקתן.

שמעתי על המיקרה לפני ימים מיס"פר, כאשר פגשתי אסירה ששחררה מהכלא יום לאחר ניסיון-ההתאבדות.

קרעתי שתי מגבות. קצה אחד קשרתי לסורג שבדלת, ואת הקצה השני כרכתי מסביב לצוואר

היכרתי את ריטה רסקלו משהותי בכלא, ולמען האמת, לא הפתעתי. ריטה רסקלו מרצה עונש-מאסר של שנתיים בגין עבירות מירמה וזיוף. ריטה, בחורה רגישה וחברותית, אהודה מאוד בכלא. מיוודת עם רוב האסירות הפגנות אליה דרך-קבע, כדי שתנסח להן מיכתבים, בקשות לחנינה ופניות לכנ"ץ.

ריטה גרה בתא מיספר 1, מול התא שבו הייתי. היו לנו שיחות רבות, ובשעות הערב, עם סגירת התאים, נהגנו לשלוח פתקים מתא לתא באמצעות הסוהרות.

על סף יאוש

לריטה היו ספרים רבים. חלק מהם השאילה לי. היא אהבה לקרוא את הספרים של יותם הראובני, והיתה מסוגלת לקרוא כל ספר פעמים מיספר. האסירה המשותרת שאותה פגשתי מסרה לי כי ריטה עומדת לצאת לחופי

אסירה רסקלו בחופשה מהכלא, בתליאביב אהבה לקרוא ספרים

ביום הששי ונותרתי עם עוד אסירה בחדר. כש-השורפת" ראתה שהורדתי את המצעים למיטה התחוננה הודיעה לי כי מעבירים עוד אסירה אלינו לחדר, ואותה אסירה חולה ועצבנית, והיא זו שתישן למטה. לא הסכמתי. היא לקחה את המצעים שלי וזרקה אותם לריצפה. החזרתי אותם למיטה, ואז צעקה שתשרוף את המיטה שלי. פחרתי שאם אשאר איתה כשהתא סגור, ואפגע, אצא מהכלא כשעל פני צלקת, חוץ מאות-הקין שכבר יש לי.

המילה "התחשבנות" הרגיזה אותי וברוך לבידוד הסכרתי לה שהיא עושה טעות וכי שיקול-דעתה מוטעה.

מיזרון רטוב ומסריח

שבת שדיא תבין, ותוציא אר-תי מהבידוד כעבור שעות מיספר. הסכרתי לה שיש לי מישפט ביום הראשון, שאני רוצה להיות רגועה,

נפגשנו. שאלתי אותה אם נכון הרבר שניסתה לשים קץ לחייה, ומדוע הגיך עז לרסקל-היאוש. ביקשתי שתספר לי מה גרם לה לעשות צער כה נואש. ריטה סיפרה:

זרקו אותי לבידוד ביום השישי לא-חר חילופי-דברים עם אסולין (רחל אסולין, קצינה בשב"ס). היא ביקשה ממני לעבור למיטה אחרת בחדר. עד לאותו יום הייתי במיטה עליונה. היתה לי פרטיות. זאת היתה הפינה השקטה שלי בתוך התא.

ריטה עם חברים לעבודה, בימי עבודתה במיסעלה-היהלומים מריכתינוער ומונהלת מכון-עיסוי

והבטחתי שלא אוזק לעצמי. זה היה מגוון, כי אילו רציתי לפגוע בעצמי, הייתי דופקת את הראש בקיר, וזה בדיוק מה שעשיתי. זה היה טירוף, אבל זאת הייתה הדרך שלי למחות, אם כבר לא הצלחתי למות שם.

אחרי שעות מיספר וכיתי לכוס קפה ולמיקלחת. למנהלת נקראתי רק למחרת, כשחזרתי מבית-המישפט. לא אשכח את היום הזה, כשיצאתי לבית-המישפט, שם חיכו לי בני-משפחתי. יצאתי לשם ללא מיקלחת, גם

פה בקור האיום. השתוללתי. קיבלו הרי ראה לכבול אותי באויקים למיטה. הם פחדו שאזיק לעצמי.

הרגשתי שאני צריכה לשרותים. צעקתי לסוהרת: "אני צריכה פיפי". אך נאלצתי להתאפק כשעתיים. בכיתי מחוסר-אונים, והסוהרת בתיה, שראתה את הסבל העובר עלי, בכתה יחד איתי. היא לא יכלה להוריד לי את האויקים. המפתחות היו אצל הקצינה התורנית שלא הייתה בסביבה.

אחרי ארבע שעות באה מישלחת

ריטה (משמאל) מבלה בחברת ידידה אהודה מאוד בכלא

מסרק לא היה לי. מזלי שהבנות אירגנו לי בגדים נקיים, וחשבתי מה היה קורה לי אלמלא הייתי כדאדם אהוד בכלא. במיקרה כזה הייתי יוצאת פרועה, ממילא הייתי מסריחה, בגלל אותם בגדים והשמיכות המעופשות. הריח שם כל-כך נורא.

בשום אופן, למרות התחנונים, לא הצלחתי לשכנע את הסוהרות לאפשר

ריטה וידיד במיסערה החבר שני היה ילד-טוב-ירושלים

אינו גורם מרתיע. זה לא מה שיגרמו לי לא לעשות עוד פעם והיה נ...

צדיקות הדור

כאן אני מנטרלת את הרגשות שלי. לא מאמינה לאף אחד. כל הסיפורים כאן נרדשים. כולן צדיקות-הדור. אף אחת לא עשתה שום דבר. כולן קורבנות של החברה. אני מבינה אותן, לפעמים קשה להורדות. והסגל עם ההבטחות: אמרו לי לל-מוד משהו. חיקיתי שלושה חודשים

לי להתקלח בבוקר. לפי הנהלים שם אסור להיכנס לאגף ישר מהבידוד. צריך קודם להישפט עליידי המנהלת. אולי הם גם חששו שאפגע במישהי.

כשחזרתי מבית-המישפט הודעתי שאחזור לבידוד רק אם יביאו אבי-מני קים שיגרו אותי לשם ככוח. חשבתי שאם יפגעו בי פיסי, ויהיו לי סימנים, אולי אז תהיה ועדת-חקירה. החלטתי שאם בכל זאת אגרר לבידוד אתאבד. רציתי למות.

לקחו אותי למיכל, העוברת הסוצי-יאלית, שמטפלת בי. אשה נהררת. היא סידרה לי פגישה עם פסיכיאטר כעבור

המיכתבים של ריטה

טוב, כתייך, את יכולה להנטרש משהו למנהלת, משהו כמו הפרינ' ולעבוד לכאן.

שלך ר.

תגירי, את כאמת חושבת שאפשר לנסות לשנות כאן משהו? להגיד לך את האמת — בדיעבד אני יודעת שאי אפשר לשנות כאן כלום. סתם מילחמת דוך-קישוט, וזה מה שהורג אותי, זה שאני יודעת שהכל לא יכול להרתיע אותי, כי זאת רק השפלה, והשפלה היא מעבר לעונש. ההשפלה שמחטטים לך ברכרך, קוראים כל מיכתב שלך. כל דבר צריך אישור והכל עניין של לגיטימציה...כשאני יכולה לעשות הכל גם בלי זה...

מפחד אותי שיום אחד הם עוד ישכנעו את ההיגיון שלי שהם צודקים, ואני טועה... מפחיד, מפחיד, נמאס לי בכלל לחשוב על זה. הלוואי, הלוואי ומישהו ימות כאן, ואז מישהו במדינה הזאת יברוק גם את שינוי החוק... נעמל, אני מנסה לחשוב על השיטה שלי איתך מאתמול, אבל את לא צודקת. אומנם יש לי כאן את מיכל, אבל היא לא מנהלת את הדברים וכואב לי שביים מן הימים אולי גם היא תרים יריים ותלך לה... סתם יאוש כזה, סתם, הכל בולשיט. טוב אין לי כוח יותר.

שלך ריטה

4.12.87
21.30

אהלן נעמל... כל-כך רציתי לראות אותך אחרי-הצדריים... אבל החוג, ולפעמים יש לי הרגשה שבלעדי החוג הזה אינני יכולה להמשיך ולהיות אני.

שיגעון המקום הזה, שיגעון והסירוף חוגג... אני עדיין לא מבינה למה לא יצאת למרכז-הינוך אחרי-הצדריים, וזרי היינו יכולות ליהנות ממעט אוויר צח כשכולן נעולות באגף כבר בחמש. היינו יכולות להצליח ולראות את הכוכבים בחוץ.

ולתהייל לצעוק סודית... סוהרת, דלת... כאמת מתחשב לי פעם לא לצעוק ושהם יתחילו להפסס... טוב, היא שוב פעם מתחילה לנחור על לשמוע את הנחירות זה משהו, ובסך-הכל רק 9.30 ועוד מעט מישהי תחליט שהיא שורפת, ואילנה נכנסת לחץ. מה יקרה כאמת אם תפרוץ שריפה מי יפתח את הדלת? ובכלל, בא לי כאמת לברוח מכאן. ואני כבר החלטתי שאני לא בכלא, אבל אני כן. זאת מין גסיסה אישית והשומן הח... כאמת אולי להפסיק לאכול.

נמאס לי לתת את מנת האוכל שלי כתמורה למנה ריאטטית. למה הרופא לא מאשר לי ריאטטו כלייך שמנתי, אפילו הראי מעוות. מזל שיש לי כאן את הספר של יותם הראובני.

לאחר סגירת התאים. בשעה 8.30 בערב, נהגנו להתכתב. את הפתקים העברנו באמצעות הסוהרות. קיבלתי פתקים ומיכתבים מאסירות רבות. ביניהן גם מריטה. חלק מהם שמרתי ברשותי, אך כאשר שוחררתי הם הוזרמו עליידי הנהלת-הכלא.

מיכתבים אחרים השארתי בידי אסירה שעמדה להשתחרר אחרי. אסירה זו לא נברקה בקפדנות והיא הצליחה להבריח מיכתבים אחרים מהכלא. פגשתי אותה לפני ימים מיספר והיא מסרה לי את מיכתביה של ריטה. בנוסף למיכתבים של אסירות אחרות.

ואלה מיכתביה של ריטה בלשונם:

2.12.87
9.30
לנעמל... כאמת שכא לי למות... זה טירוף המקום הזה, ואני אמורה ליעוץ לשיגעון ולהיגיון של מי שהחליט שהוא המשיג עלי...

עכשיו כאמת קשה לי, אפילו את הספר של יותם לקחו ממני היום, וכי למה... ובכך משום שכתבתי הערות בצד... למה בהיעלמות המיטורית של הערשה לא טיפלו כל-כך מהר, וכאמצע העבודה נקראתי לדין וחשבון עם הקציני-הינוך. נו כאמת...

ועכשיו כולן נזחרות כבר, ועוד מעט חמדה תחליט ששוב היא שורפת, ואילנה שוב תכנס לחץ, ומעניין מה יקרה אם חמדה כן תשרוף מי יפתח את דלתות-התא? ומלבד השומן אות-הקין שנטפס לי בכלא תשאר לי גם כווייה יפה מפנים...

טוב נשבר ונשבר ונשבר לי... למה לא הגעת בערב לחוג? רציתי אחרי הכל לראות אותך אחרי-הצדריים. לפעמים יש לי הרגשה שאני לא יכולה יותר. מעניין מה חשב השופט...

טובה, מקוה שובתי אלך בכל זאת לתדיראן. אם לא, מחר אהיה סגורה ואז אין טלפון... טוב, תעני עוד הערב. שלך ריטה!

4.12.87
חבל שאני לא יכולה לעבור מחזיראן שלי לשלך... שלי, שלך, איזה מושגים אידייטיים... והכריגים כבר משגעים את המוח, אבל הידיעה שבלעדי הכריגים הללו אין לך כמעט קיום כאן.

תגירי, ביקשת כבר לעבור אלינו שוב? תכתבי למנהלת שוב. כאמת, הרי תוכלי לעשות מיון בריגים גם כאן. ביגידיל... לפחות עד שתשתחררי אפשר יהיה לשוחח, ולהעביר את הזמן. זה מרתיע אותי. אנתנו כאן כ-10 בנות, 50% מאיתנו מושחתות על הרצח ואיך הוא בוצע. כל הזמן השיחורים הללו. אלוהים, האם הם שכוו שמלכדו אובדן חייאדם אפשר לשחזר עוד דברים ועם זה אני צריכה להמשיך ולחיות שנה וחצי. נמאס!

עבדו אצלי זונות-רחוב לשעבר וסטודנטיות שמימונו את לימודיהן

כדי לעבור מיבחן של סיווג מיקצועי. כשאצא אני יודעת שתברכ בי הסטיג מה של הכלא. מהיום הראשון שהגעתי דיברתי על קיבוץ. בריחה ממיסגרת למיסגרת. דיברתי על שיקום תעסוקתי. בחנו אותי, והיה לי יופי עם הדברים שאמרו לי. עשה לי קצת טוב, אולי טפחה על האגו.

הייתי אמורה ללמוד הנהלת-חשבון נות, ייעוץ-מס ועמילות-מכס, אך לא נראה שיעסקו אותי עם עבר של מיר מה וזיוף. אחרי-כך ניסו לשכנע אותי שאלמד סתם כדי ללמוד. הכל נראה לי מוזר, אבל הם שיכנעו אותי שהם יודעים יותר טוב ממני. בסוף חשבתי שאולי זה בכל זאת מתאים למניפולציות שלי עם המירמה וכו'. המזל שלי בכלא זה החוג לפסיכור (המשך בעמוד 20)

ימיים. נראה לי שהוא התייחס לנושא כאל בריחה גרועה.

הסכרתי לו שאני רוצה שיחות, אמרתי לו גם ששמנתי בכלא, וזו כנראה בעייה נפשית אצלי. תמיד היה חשוב לי איך שאני נראית. הכלא הורס גם את הגוף ואת הנפש.

לא הסכמתי לקבל טיפול בכדורי-הרגעה. אני לא משקרת את עצמי, ולא רוצה להרגיע את עצמי באמצעות כדורים. אין לי ממה לברוח ואני לא מעוניינת להפוך לנרקומנית של שום דבר.

כשיחות אני יכולה לומר מה אני חושבת ולקבל אולי תגובה מהצד השני. השהייה בכלא גרמה לי לכמה דברים. חוץ מהמאסר וחוזק מהעונש אני מרגישה השפלה. כעצם כל אחד יכול לעבור את זה, ומבחינתי הכלא

(המשך מעמוד 29)

דרמה. הוא מועבר עליידי חנן שניר מהבימה ואלה. החוג הזה הוא מבחינתי ההתמודדות עם הכלא. שם אני יכולה לבוא ולומר שגם אני מטומטמת. שם מעלים דברים אמוציונליים בנוסח הפסיכואנליזה של (ויגמור) פרויד. החוג מכוון זאת. אני מקווה שבחוג אמצא משהו רומה.

שם, בחוג, אני מרבת ומספרת איך אני רואה את עצמי. על ההתמודדות שלי בכלא, על המישפחה, על ריטה כאסירה, או אני, ריטה, כילדה עם כל מה שאני גוררת אחרי. מותר להשתולל שם, ולצעוק ולהוציא כעסים. שם אני נותנת לעצמי את הקרדיט לדבר כמלאו הכנות.

החוג נערך בכל יום שלישי ואני חיה מיום שלישי אחד למישנהו. תמיד אני חוששת שיטלו את החוג ולא יהיה לי עם מי לדבר.

ההר הוליד עכבר

ששטתי על עבירות מרמה וזיוף ועשיתי צירוף תיקים. מי שהעיד נגדי היה השותף שלי לחיים שהפך לעדמינינה. הוריתי גם ברברים שלא עשיתי כדי לגמור עם הכל. לא היה לי יותר כוח. היו הרבה כותרות בעיתונים ובסוף ההר הוליד עכבר.

היתה לי גם חבילה של צ'קים בלי כיסוי, מלפני עשר שנים. זה נסחב הרבה זמן כי המיטרה טענה שלא יכלו לאתר אותי. דבר שלא היה נכון, כי היה לי בין היתר מכוניעיסוי ואנשי מיטרה הסתובבו שם.

המישפט נגדי בעניין מכוניעיסוי מתנהל עכשיו. הודיתי באשמה. הפעם למדתי לקח. עכשיו אני מחכה לגורן הדין. מקווה שהעונש יהיה חופף למאסר. אילו זה היה מותר בחוק הייתי פותחת היום מכוניעיסוי. זהו עסק ריווחי שלא פוגע באף אחד. זה פשוט מתן שרות.

ישנה אוכלוסייה מסוימת של גבי רים מכל השכבות שעוברת ממכון אחד לשני. אני יודעת מי היה מגיע אלי ועל איזה קריטריונים המכון עמד. אני לא

מבינה מדוע בחורה צריכה לעמוד ככשי בלילה.

אצלי עבדו בנות שהיו זונות-רחוב לשעבר. היו גם סטורנטיות שמימנו את הלימודים שלהן ברדך זאת, קנו בגדים יקרים וחזו על רמה. ברדך-כלל היתה אחת מביאה את השניה. בקשר לאלה שעבדו בחוב כפושט הייתי יורדת בערב לרחובות ואוספת אותן. היו גם כאלה שלא העסקתי, כמו כייסות ונרקומניות. ידעתי שאם מישהי תכיים איזה לקוח תוגש תלונה למיטרה ויהיו בעיות. המיטרה, שערכה בדיקות, ידעה שהכל בסדר במכון.

העבודה דפקה כמו שעון. פירסמתי מודעה בעיתון. צריך לדעת איך למכור את העניין. כשמצללים צריך להיות עירני ולדעת לרמוז על מה שיש ומה שאין. זה נגד הקלטות. המיטרה יודעת בדיוק מה נעשה בכל מקום ונותנת לגיימצייה, אלא אם כן מישוה מחילט, מסיבה כלשהי, לסגור את ה' עסק וגם זה בגלל טובות-הנאה אחרות, ברדך-כלל.

אצלי במכון קיבלו השוטרים מס' ג'ים, הרפיות וגם יותר מה בחינם. והם שתקו. בסופו של דבר נמאס לי מהכל וגם מהשותף שלי. פעם חשבתי שכסף יעשה אותי מאושרת והגעתי למצב שהתמכרתי לכסף.

ילד טוב ירושלים

א יודעת אם התאהבתי. הכרתי מישהו, וכשעברנו לגור ביחד הייתי צריכה לספר לו שבנוסף לזה שעברתי בבורסה ליהלומים והייתי מדיריכת-נוער אני גם מנהלת מכוניעיסוי.

בהתחלה הוא חשב שזה קוריוז. כשבכיתי בלילות, היות ולא יכולתי להסביר לו שמדובר במשהו כמו בית-בושת, הוא חשב שאני עלא-כיפק. הוא לא הבין מה זה מכוניעיסוי. ילד-טוב ירושלים. הוא בחור שהיה רחוק מאוד מהעולם שממנו באתי.

עברתי לגור איתו וחייתי בשני עולמות. מצד אחד התמכרתי לכסף,

נעמי אזולת, העולם הזה

אסירה דסקלו

לבת-ימלון יש תעריף מיוחד

למתח עם הגברים ובייחוד עם הסוטים למיניהם, ולטיפורים של הוונות שי נמאסו עלי בינתיים.

יום אחד הודיע לי הבחור שהוא רוצה אותי כאשה-לחיים. החלטתי שה' כסף יותר חשוב, ועזבתי אותו. נראה שלא הייתי שלמה עם עצמי, והתחלתי להסתובב בפאבים ולשתות. ברחתי מ' עצמי, ואז הגעתי למצב שידעתי שאני בעצם חלאה.

השותף שלי במכון לא הבין אותי ומה כליכך רע לי כשאני מגיעה בכל יום הביתה עם אלף, 1200 דולר. זה

הרבה כסף. היום אני יודעת זאת. המשכורת שלי האחרונה בכלא בתוריאן היתה 585 ש"ח, וזה המון שם. אני עובדת בקצב מטורף. כנראה שאני קפיטליסטית ברם.

בין מעצר אחד לשני עברתי גם בכורסה ליהלומים. המיקצוע שלמדתי הוא חינוך סוציאלי. שנים רבות עברתי עם נוער עובד. סיימתי מיררשה לחינוך סוציאלי בירושלים, וכשהופיעו הכות-רות בעיתונים עובדת סוציאלי'ת הניעה לבית-משפט בעיקבות הוואה החל-טני להתפטר ממקום-העבודה. עשיתי שעות, כי אהבתי את העבודה והיה לי סיפוק.

גם את הצבא אהבתי. הייתי שוטרת צבאית כסיני ובעיה ואחרי הצבא היה לי קשה מאוד לחזור הביתה. מייד התחלתי לעבוד ולהיות עצמאית. עבדתי כמוכירה באתר-הבניה בדו-פניונים והרווחתי יפה. כולם מעלו שם ואני הצטרפתי לחבורה עד שהמיטרה גילתה מה קורה.

אני חושבת שאני טיפוס מושחת מיסודי. פעם רציתי להיות אחרת, היום אני לא יודעת אם אני שלמה עם עצמי, ובכלל איך אדם יכול להיות שלם עם עצמו כשהוא מחליט שהוא בעצם אפס?

אדם נמרד בקנה-מידה של עצמו והייתי צריכה לענות על כל מיני ציפיות. יש לי בית חם והורים נהדרים ואני הורסת להם את החיים. חשבתי שכסף הוא אמצעי. רציתי לקנות כל מה שלא היה לי בילדותי. אנשים שידעו שאני בעלת מכוניעיסוי התנהגו אלי בכבוד רב. היום אני חושבת שאני לא רוצה לבלוע את כל העולם. אני רוצה לבלוע את עצמי. ושוב, מי שטוען שמכוניעיסוי הוא דבר פסול, משקר.

במקום

לאנוס זקנה

מה פסול זה שגבר, במקום לנהל פרשת-אהבים שבה יתקשר מבחי' נה רגשית ויהרוס את הבית שלו — אלה סיפורים ששמעתי תמיד מגברים — בא למכון, משלם ומקבל תמורה?

יש לו זמן לילדים ולאשה, שברדך כלל לא יודעת עליו כלום.

במקום שילך לאנוס ולרצוח זקנה הוא יכול להתפרק במכון. הרבה סוטים באים למכונים, שם אפשר לקבל תמרת תשלום כמעט כל שרות. נעלר המכונים בטח לא היו רוצים שאגיד דברים כאלה, אבל הם מכירים אותי כפי שאני מכירה אותם.

בקיצור, עסק ריווחי ומשתלם. היתה לי בעייה עם אלו שרצו רווקא שרותים ממני. להם הייתי צריכה להסביר שאני רק הפקידה במקום, שיש לי חנר שמחכה לי בבית.

לפעמים היו מציעים לי סכומים גבוהים. הייתי אטומה. אם היו מתעקשים שאבוא איתם הייתי אומרת להם להתפשט ומכניסה מייד איזו בחורה. לא התיידדתי עם הלכותות. זה היה רק עסק. התייחסתי לעניין כאל תוצר מוגמר והיינו מתחלקים בכסף. חצי הבחורה, ובחצי השני התחלקתי עם השותף שלי.

שלחנו בחורות לדירות פרטיות ולבתי-ימלון. כשהיו מגיעות למקום הן היו מתקשרות ומודיעות שהכל בסדר. לבתי-ימלון יש תעריף מיוחד. לא איכפת היה לי אפילו אם היא מקבלת 500 דולר. לנו היה מגיע 70 ש"ח מכל לקוח.

מחר אני חוזרת לכלא וקשה לי. מבטיחים לי שיקום. להרבה בנות מבטיחים שיקום, כדי שיהיה שקט, אבל אין מקום בשיקום וכלא הוא בהחלט לא מקום שיקומי. נשאר לי עוד עשרה חודשים עד ועדת-השליש ואולי אשתחרר. אין לי כוח וכל יום הוא סיט בפני עצמו, ולי כבר אין במה להעסיק את עצמי שם. נמאס לי.

עד כאן סיפורה של ריטה דסקלו.

השבוע היא נשפטת על ניהול בית-בושת וטרטרות לונות.

השופטת שושנה ברמן גזרה על ריטה מאסר של שנה בפועל, מאסר חופף של שנה, וכמו כן שנתיים מאסר על תנאי. ריטה מתכוונת לערער ב' בית-המישפט העליון על העונש.

"אבנר" אגוד לבטוח נפגעי רכב בע"מ

תל-אביב שד' רוטשילד 39 ת"ד 31848, מיקוד 61318 • טלפון 627333

חברת "אבנר" היא בבעלותן של 40 חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח הרכב בישראל.

"אבנר" נושאת ב-70% מהתשלומים לנפגעי תאונות-דרכים ומקבלת באמצעות חברות הביטוח 70% מן הפרמיות לביטוח חובה.

"אבנר" מתאמת ומכוונת את מדיניות חברות הביטוח למען פיצוי מהיר לנפגעי תאונות-דרכים, כולל תשלומים תכופים על חשבון הפיצויים הסופיים, תוך נאמנות לרוח החוק.

כל הכספים הנצברים ב"אבנר" מפרמיות ומפירות ההשקעות מיועדים לתשלום נזקים. עודף של תקבולים על תשלומים מביא להקטנת תעריף ביטוח החובה.

"אבנר" מאחלת לכל הנהגים - נהיגה בטוחה וזהירה!

עשה לעצמך טובה, אל תשכח ביטוח חובה בלי ביטוח חובה כל תאונה יותר מכאיבה

הרב מנחם ברוס הג'ז * והש' בוע של פלאטו-שרון

אודיסיאה מוסיקאלית

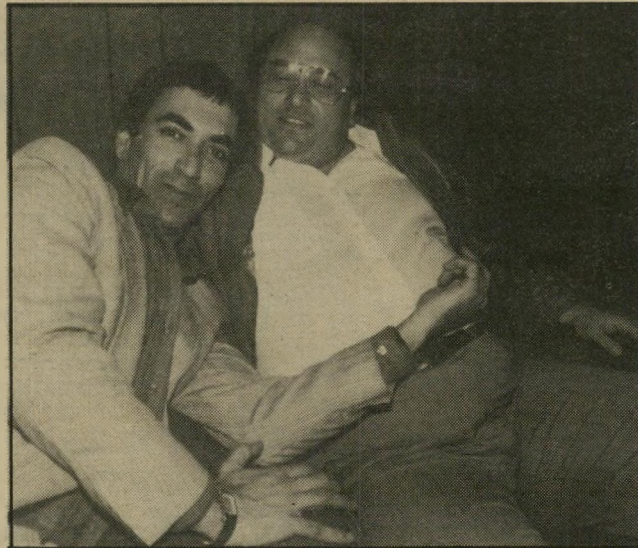
זה היה ללא ספק השבוע של **אנט פלאטו-שרון**. אחרי חצי שנה של פיתוחיקול אצל המורה הוותיק **צבי כספי** השמיעה את קולה בשני אירועים. האחד ביום-הולדתו של בעלה **שמואל**, שנערך בביתם המפואר בסבי יו, והשני בערב מוסיקומיקה שנערך בנוד-השיקמים בהנחייתו של **ננסי ברינס**. את האוכל הרב שהוגש בבי-תה ל-50 האורחים הכינה כמו ירדה. בנוד-השיקמים היה אוכל ממיטבחו של **יהודה ארזי**. אנט האלגנטית הוריעה מראש שהיא לא בעניין של קאריירה.

חתונות עשירי החיים

חתונתם של הזמרים **מוטי דיכנה** ו**סימה עמיאל** באולמי טוקסידו. היתה מיפגש שמח ומהנה של חברים מעולם המוסיקה. הפתעת-הערב היו הוריו של מוטי החיים בנפרד. **זאב דיכנה**, איש-עסקים אלגנטי, נתגלה כומר-סווינג מוכשר. גם האם, **נחמה דיכנה**, העובדת כמנהלת בחברת-ביטוח, הוכיחה את כישוריה המוסיקלי. האירוע, נראה כסצנה ממחזמר, בעיקר בקטע שבו הזמרות **תיקי דיין** ו**סימה עמיאל** ולהקת הבנות מענדו ביהחיים הפגינו ביצוע מרגש ומצחיק לשיר הידוע של **החיים-שירות** הי' נוד.

מיכל בקר אשת החברה התל-אביבית שבחרה להתעלם ולא להגיב על הכתבה המסולפת, כדבריה, שהופיעה באחד המקומונים, שוחחה עם היהלומן אלבר בן-אמור המתגורר בסביון.

יוסי חכמי מבעלי חברת-הביטוח „פניקס” ממעט לבלות לאחרונה בגלל בעיות מישפטיות. הוא בילה בחדר-הווידיאו של מישפחת פלאטו-שרון בחברת ידיו אסף רובין (בתצלום משמאל).

אנט פלאטו-שרון היתה לבושה בשימלת-ערב פרי יצוי תו של המעצב הצרפתי לואי אזרו. בעיצובו של האופנאי אזדין עליה. מיכל בקר לבשה שימלת-מיני

ציפי גרשונוביץ בחברת רפי שאולי (בתצלום משמאל)

יהודית רביץ היא חברה קרובה של סימה ומוטי דיכנה (בתצלום לצידה) והקדישה להם שני שירים. **תיקי דיין** (בתצלום למטה) ותבדרן יוסי ברק (לצידה) בידרו את הקהל.

כמעט וככווה, בגלל דחיפה לא מכוונת של שחקן שעמד מאחוריו. חזקיה, המשחק בהצגה הקומית צייר בן 90, מתחלף בתפקיד עם השחקן יוסי גרבר.

אבנר הזקיה מזוקן ושמה-לכב היה ה' ראשון לטעום מהפרגיות שהוגשו לאורחים. כשניסה לשלות אחת מהמחבת

ריבקה מיכאלי והשחקן יוסי גרבר (בתצלום לצידה) הירבו לשתות. גרבר סיפר למיכאלי על השימוצים שהוא עורך בדי' רתו בימים אלה שגוזלים הרבה מזמנו ומכספו. הוא מופיע במקביל בהצגה „נוצות“.

מיכאלי כמדריגין מונרו

שרת-הבריאות **שרשנה ארבל** אלמוזלינו וחברת-הכנסת **שרה דו' רון** אומנם לא נכחו בארוחת-הערב של

מוני מושנוב גילה חוש אקרובטי במהלך הארוחה והרבה להשתעשע עם השחקניות עדי לב (הבלונדית שבתצלום) ועם רוחלה הפלר (בעלת התלתלים) שפינקו אותו כל הזמן.

אית ובעלת-בוטיק היא חברתו הנוכחית של שאולי (בתצלום לצידה). חווה לוי בהריון אל). אילנית ומינצ'י מור (בתצלום מימין).

שחקני ההצגה עד מאה 20 שנערכה במיסערת דולפין, אך השחקנית **ריב' קה מיכאלי** עשתה חיקויים מעולים של שתייהן. השחקן **מוני מושנוב** שימש לה כמראיין ושאל אותה מהי דעתה על ההצגה. בהמשך הערב היא הגדילה לעשות כשנתנה ביצוע נוסח מרילין מונרו לשירי ארץ-ישראל, לקול צחוקים המתגלגל של החוגגים. החוגגים אומנם לא מנו יותר מ-20, אך עשו רעש כאילו היו 120. **עדי לב**, הבלונדית, שרה את השיר סמ-ס'ים בהרכב רגש. **יוסי גרבר** ומיכאלי אף רקדו טנגו. בקיצור הלך שם שמח, אך זה היה רק בשעות המאוחרות, אחרי שהשחקנים רוקנו כמה בקבוקי-יין והחלו לעלוז. אומנם בתחילת הערב היו רישמיים וקפואים, אך כמה פרגיות ול-שונות-עגל ממטבחן של **נינו רעיה**, הבעלים, עוררו אותם.

כרגיל היתה מיכאלי הראשונה בכריחות ואחריה הצטרפו האחרים. מי שהפתיע בנואו היה הרב הירושלמי **מנחם**, שסירב למסור את ס'י-מיש' פתחו. הוא בא לברך את השחקנים לדי-ר'יצלחה והתחיל לשיר שירים באי-דיש, אך במיקצב הגי'. כשביקשה אחת מהחוגגות ללחוץ את ידו הוא הסכים ואמר שאין לו בעייה מכיוון שלמחרת היום הוא הולך להתרחץ במיקווה. **רוחלה הפלר**, שהופיעה בהצגה בעל זמני, הופיעה הפעם עם בעלה הקבוע **אלי רונן**, בימאי ההצגה והמ' נהל האמנותי של הקאמר. והמפיק אמרן **מושה יוסף** בא בחברת אשתו **פלר**. לשימחה הצטרף גם המיסעדרן **נינו רעיה** שפיוס באיטלקית. החוגגים השבעים שיתפו פעולה. רעיה אף הבטיח להם שאם ההצגה תצליח הוא יערוך להם מסיבה גדולה יותר.

"אופנה זה כמו חיידק!" אומרת אחת משלוש המעצבות הצעירות, המכורות לאופנה כמו לסם

צילום: צביה העולם הזה

לתופרת ולנשים בקיבוץ איך עליהן להתלבש. הנשים לא אהבו לקבל ממנה הוראה, אבל התופרת ידעה שהקטנה יודעת מה היא אומרת. הבגדים שבבוסטיק תואמים את אופייה של טובה'לה. הם תיאטרליים, דרמאטיים, הצבע השחור שולט. הבגדים משמשים כניגוד לבוסטיק המעוצב להפליא באווירה מינימליסטית עליידי גידי לוי. טובה'לה גם מוכרת את נעלי מעצבה האופנה היפאני טוקיו קומאגאי. הנעליים, שמתאימות לגברים ולנשים גם יחד, הן שטוחות, בצבעים של שחור, אפור וחום, ולפעמים בהרפסים של נקודות.

מי שתרצה להיראות שונה ולזכות במבטיה הערצה על הופעתה תוכל בהחלט לצאת מטובה'לה מצוידת בבגדים המתאימים.

בהשוואה לטובה'לה נראית החנות אורל כמו מחסן מבולגן וחסר כל תכנון. אך מסתבר שהדבר לא מפריע ללקוחות הוותיקות. המוכרת התוססת, עם תואר בעבודה סוציאלית היא אלה ברוך. ברוך היא אשה גבוהה ורוה, נאה מאוד, והיא נותנת למי שנכנס לחנות הרגשה של חום וסימפטיה. לפני שמונה שנים החליטה שעבודה סוציאלית זה לא בריוק בשבילה, גילתה את חיידקהאופנה, ומאז היא מנהלת את הבוסטיק ברחוב יהודה המכבי.

בהתחלה הסתפקה בבגדיים ולפני שנתיים התחילה לעצב, ביחד עם חברתה תקווה שטנג, קו אופנתי בשם אל"טא. הקו מאופייין בג'קטים גדולים, שמלות מסריגים, ורצון חזק לספק את דרישות הקליינטיות הנאמנות. הבגדיים מתאימים לקהל רחב, לא אנגרייזים, ומאוד לבישים.

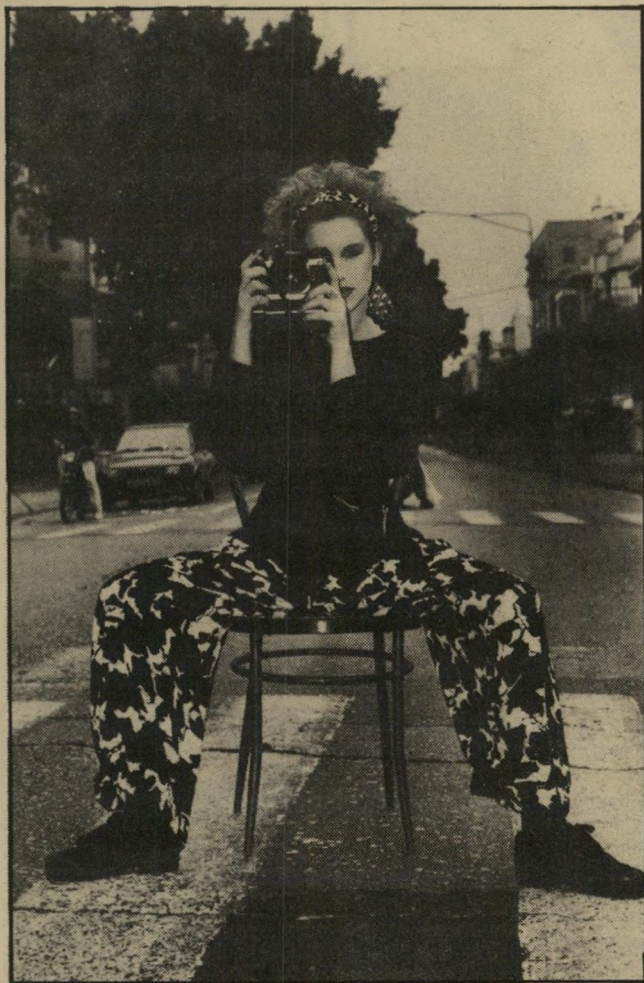
מעבר-חציה מערכת בשני חלקים בצבע שחור - ג'קט צמוד בעל רכיסה כפולה של כפתורי-מלחים מוזהבים מעל לחצאית-מיני בעלת שלושה קיפלוניים במכפלת. בבוסטיק, "אורל".

המשוגעות לאופנה

צילום: צביה העולם הזה

אשה-ילדה מערכת מוסיקלית בשני חלקים - חולצה בעלת צווארון לבן ושרט מעל לחצאית בעלת שני פסי-וולנים (למעלה). חולצה מטריקו וכתפיים מעוגלות מכופתרת מלפנים מעל למינסיים רחבים בשחור ובלבן. עיצוב - דורין פרנקפורט.

צילום: צביה העולם הזה

מלבד הבישרון הבסיסי להלביש נשים אחרות צריך האופנאי או מעצבהאופנה להיות משוגע לדבר. זהו תחום שוחק כמיוחד, בעל קצב משלו. הוא משתנה ללא הפסק. שלוש משוגעות לדבר שאותן פגשתי הן: טובה'לה, אלה ברוך מאורל ודורין פרנקפורט.

הקיצונית ביותר מבין המשוגעות לאופנה היא טובה'לה חסין, בעלת הבוסטיק טובה'לה. היא ידועה בשמה הראשון, טובה'לה. די באיזכור שמה כדי שכל מי שמתעניין באופנה ידע למי הכוונה. טובה'לה היא בוודאי רמות מיוחדת במינה בנוף האופנתי בארץ. כמה שנוגע לאופנה העולמית היא תמיד עם האצבע על הדופק. כישרונה מתבטא ביכולתה להרכיב מערכות-לבוש שונות המתאימות לק

ליינסיות הדרשניות שלה. בתחום זה אין לה מיתחרים.

כשהיא אומרת למישהי: "זה מתאים לך", לא יהיה בכך שום ספק. בכל מה שנוגע לאופנה כולן לוקחות אותה ברצינות. לא תמיד זה היה כך. עוד בגיל חמש, בקיבוץ משמרות, היתה נכנסת למתפרה ונותנת הוראות

חלתולה טוניקה מנומרת מקשמיר מעורב באנגורה, מעל לחצאית מיני מסריג (למעלה). מימין - חליפה בשני חלקים - ג'קט בעל ירכית רחבה וחצאית צרה. עיצוב - "אליטא".

מנקדות נעליים מקנוס של טוקיו קומא-גאי. נקודות לבנות על רקע שחור. הדוגמניות לבושות במערכות המשלימות את המר-אה המנוקד של הנעליים. דיגום - טובה'לה. ועוד כמה פריטי-יחובה להשלמת התמונה - מישי-קפיים בשלל צבעים ודגמים וגרבי-מיכנס מנוקדות.

הוותיקה, אך הצעירה שמבין כולן, היא מעצבת האופנה דורין פרנקפורט (36). פרנקפורט, המעצבת כבר 14 שנים, למדה אופנה בפאריס, התחילה למכור בכולבו שלום. והיום יש לה חנויות בכמה ערים בארץ. פרנקפורט פתחה גם עסק בלונדון, ומחלקת את זמנה בין עיסוקיה בארץ ובלונדון.

דורין פרנקפורט מעצבת ב"סיגנון אישי. מאמינה שהלקוחה היא יצור אינטליגנטי.

סיגנונה של פרנקפורט נקי, נשי, בעל סממנים של דרמה. היא לא מנסה לעוות את הגוף בכדי להיות יצירתית. פרנקפורט מאמינה שהקליינטית שלה היא יצור אינטליגנטי ויש לה מה לומר. היא תרריך את הלקוחה איך להתלבש, ואיך לשלב עיצובים שלה עם בגדים אחרים שיש לאשה במלתחה, אבל תשאיר לאשה להשלים את המראה בעצמה.

ילדה טובה מערכת בשני חלקים - חולצה לבנה ונקודות קס המתכתרת לשימלה (משמאל). שימלת-סריג בעלת צווארון שחור, פפלוס רחב וחצאית-קלוש רחבה וארוכה (מימין). דיגום: טובה'לה.

שירה בלי פרטיות

נרמה לי שמעטים יבקשו לערער על כך ש"מ בין כל האמנויות למיניהן — שירה היא הפרטית, האינטימית ביותר. פרטיותה מנתפסת בכך, שכ" בניגוד לפני יצירה אחרים, היא פעלו של אדם יחיד היושב וכותב. בניגוד לאמנויות המוסיקה או התיאטרון, היא אינה נזקקת ל-מבצעים" שבלא תיוכם ופרשנותם אין היא יוצאת מן הכוח אל הפועל. בניגוד לקולנוע ולאופרה או למחול, אין היא אמנות שמטבעה קיים בה שיתוף-יצירה של מיספר אנשים התורמים אישי-איש את חלקו. בניגוד לרומאן, או למחזה, אין היא יונקת, כמעט בהכרח, ממקורותיו של איזה אתום קיבוצי. ובניגוד לכל אמנות אחרת, שיסוד הבירור בולט בה יותר, אין בה תודעה ברורה ומוגדרת של קהל היעד שלה, ואף אפשר שלא תהיה מופנית ב"יוד" עין לשום קהל שהוא. נקוטב הלייזר הקיצוני שלה, היא עשויה להוביל, תרבות, מילון של סמלים, צורות טהורה למראית-עין היוצאת לדרך על פני המים, כאותו לחם אגדי שבפיתגוס, בלא לרעת אם תימצא יום אחד ובידי מי.

— שגם כשהיא עצמית ואישית ביותר עדיין היא שומרת, כאחותיה האמנויות האחרות, על הקשר (CONTEXT) שבלעדיה אינה יכולה להתפרט: שפה, קונבנציה, תרבות, מילון של סמלים, צורות וזיקות שאפילו השירה הפרטית ביותר נושאת את חותמם בגופה.

וקיימת כמובן גם שירה המבקשת במודע ובמי כוון להתרחק מן הפרטי והאינטימי ולהתקרב אל החברתי או הבינאישי וההיסטורי, שירה ציבורית, (אבל לא שירה כ"ציבור..."), מעורבת, מגויסת, פוליטית. וגם שירה הידאקטית, אוטופית, מיסטית ואפית.

ועם זאת וחרף כל אלה, יחסית לאמנויות אחרות — אין פרטיות משירה, ולעתים — אין מסת" גרת ובדלנות, "עליתניות" (אליטיסטית) ממנה. כמעט לא ידוע לי מיקרה אחד של אדם היושב וכותב רומאן, או אף סיפורים לעצמו ולעצמו בלבד; אפילו קפאק שביקש מידידו מאכס ברוד לשרוף את כתביו לאחר מותו, הראה אותם כתבים לבדו ולחברים אחרים בעתו בחייו. אבל מופרים לי מיקרים לא מעטים של משוררים הכותבים, או שכתבו, בלא להראות את יצירתם איש, בלא לעשות דבר לפירסומה.

צורות מפתחות

כלפי מה הדברים אמורים? בימים האחרונים, נודמו לי, לרגל תרגום שתי-רגמתי, לקרוא שירים בציבור, דבר שאני נוהג לעשותו לעתים רחוקות בלבד. ואין זה משום שאינני אוהב לקרוא שירים בציבור אלא משום שהורגלתי כ"כך לחרוד לקולה הפרטי של השירה, בעיקר בעולם של עשייה ציבורית מרובה כ"כך, שגם אני משתתף בה עליכורתי, שעדיין אני מתקשה לראות בה דבר שאדם עומד על בימה או באולפן-רדיו ומשמיעו, סתם כך, בלא הקשר, לחללו של אולם — או עולם.

והרי אני מודע היטב לכך שלשירה יש גם צד מוסיקלי שרק הקריאה בקול רם מאפשרת לו לבוא לידי ביטוי, ואני יודע היטב שגם שירה לירית ראשיתה בניגונה ובכלי נגינה ואפשר שגם בשירה בציבור, וכי קולו של אדם כמוותו ככלי נגינה אף הוא, וכי הבניות מבקשים — ובצוק — לשמוע את האיש עצמו קורא משיריו, שכן כל קריאה היא פרשנות, ואין דומה קריאה אחת לחברתה, וגם יש בה בקריאה — למי שאונו כרזיה — מפתח ואולי צורות-מפתחות להבנת העולם שמתוכו צמחה היצירה.

ואף-על-פי-כן הרתיעה עורה קיימת וקשה להתגבר עליה. ואף-על-פי-כן אתה מתגבר עליה, אחת לכמה חודשים או שנים, ומשלה את קולך על פני המים בתיקווה שמישהו אחר — ולא אתה עצמך, כרגיל — ימצא אותה ברבות הימים.

וכך אתה מוצא את עצמך ניצב שוב על הבימה וקורא, נרגש, ומפחד את המפולש שבלי קולך אין להן, ברגע זה, קול, ובלי פרשנותך אין להן פירוש. ואתה יודע שמה שהיה, לעתים, פרטי שבפרטי עבר גילגול והוא יוצא עתה לרשות הרבים בדמות מעשה-אמנות. בדרך שיקרה בעת שאתה מכנס את שיריך בקובץ ושולח גם אותו לצופו על פני המים בצד ספרים רבים אחרים.

סוליות קרפ ופיצה

תאמרו, קריאה בקול רם משולה לקונצרט.

רוברט פרנק ואלן גינזברג בתל-אביב

נישואין של איש אחד

לכאורה, הרבנים נראים פשוטים. כל אדם יכול לרכוש לעצמו מצלמה ולהתחיל לצלם. על מישקל: כל אחד יכול להחזיק בידו עט או מיכחול טבול בצבע ולכתוב או לצייר. בשביל אנשים מסוימים ההחלטה והבחירה במימצע (מדיום) זה או אחר היא הרתיגול. כי המימצע שבו נחרו ככלי עבודתם עתיד להפוך במרוצת הזמן לגורם דומיננטי המכתיב להם את אורחות חייהם. וזה עד לרגע שבו יתלכדו יצירי מוחם ורימונם או עמל-כפיהם עם חייהם ויהיו לאחד, או כמעט, ככל שהרבר ניתן. מכאן ואילך יצטרך הכל להתבטל בפני

אלן גינזברג: הצייר רפאל סוויאר ואשתו רבקה (1987)

היצירה ויוצרה. כל השאר, הזיקות שבין האמן לבין סביבתו, לבין חבריו, לפעמים אפילו ביחסו למישהו — כל זה הופך טפל לעיקר. במיקרים כאלה ניתן אולי לרבר על מעין "נישואין של איש אחד". איש אחד ויצירתו, כמובן. אבל איש אחד. לברו. המדובר באנשים השולטים בגורלם ולא להיפך.

יוצרים בין יוצרים

ברגע אחד אני רואה שני רבי-אמנים, מאיס"ט רים בלע"ז, תחת קורת-גג אחת, מיבנה דימויני של גורד-שחקים תרבותי-אינדיברסאלי, תחת כ"י פת השמיים.

ברגע האחר הם מתקבצים, מצטופפים עם קבוצת תלמידים, רובם ככולם צלמים מיק" צועיים מישראל. כולם מצויים בין קירות החרר של סנת-היצילום שהתמשכה לאורך המישה ימים.

כך או כך, רוברט פרנק ואלן גינזברג, צלם ומשורר המכנה עצמו בימים אלה "תלמיד צילום", מלמדים בקאמרה אובסקורה כאן ועכשיו.

משנשאל אלן גינזברג על-ידי רם עברון בטלוויזיה, כיצד הוא רואה כיום את מלחמתו שלו ומליחמת חבריו כנגד המימסד הסיפורתי

הכנא שוב אינו "בחוף", מחוץ למחנה, אינו בחזקת מוקצה מחמת מיאוס, וכי הנגיף הקרנפי הוא כבר "פנים", נחלתם של רביס-רבים מבין המתקראים בני-תרבות, שאולי עדיין אינם מודעים לנוגדני ה"איידס" התרבותי המתרבה בהם. אמרתי בני-תרבות? אבל זו, כמובן, אינה המילה המתאימה. "חבורת הזבל" הוא ביטוי הולם הרבה יותר.

ואלה וכאלה יהיו נותני הטון בעיתונות ה"תרבותית" הישראלית של מחר ומחרתיים, אם אינם נותנים אותו, את הטון הזה (מוטב שלא אקרא בשמו המדויק) כבר היום.

כאווירה הזאת של "המיורח הפרוע" ההולכת ומשתלטת אצלנו בכל תחומי החיים — אגב, ידידים, מיורחנים, מבטיחים לי שאין דומה לה גם באחת מארצות האיזור — מה פלא שמשורר צעיר כיוסף שרון אינו מאמין כלל שניתן לחלוק אהבה לשירה עם אחר, כלומר, שניתן להיפגש בה ועל מצעה עם הוולת:

אמר לי אתה אף

אפשר לחלק אהבה לשירה עם אחר?

אם בשורות אלה עדיין ניתן למצוא אנינות של נעורים, גחמה (קאפריה) של רגישות, הנה בשור" רות הבאות, אף הן מאותה יד, כבר תמונת-מצב מדויקת של מצוקתו של משורר ישראלי בעולם שהוא אנטישירי, אם לא אנטי-תרבותי, ביסודו:

מחק מזכרונך את ברד החצים, אבני הקלע, שפגיעתם מדיקת כל כך

אפלו בשעת החטאה מקרית; נמלט

לנפשך...

"נמלט לנפשך". נמלט כדי להציל את הנפש. מילא, אלן גינזברג. הוא כבר ארו את מזודותיו ויצא — אולי לעוד 27 שנים שבהן יצטרך לחיות בלעדינו. אבל מה יהיה על הנותנים כאן. האם יעמוד להם כוחם — נוכח השיטפון ההולך וגואה, הולך ופורץ ומוחק כל מחסום וכל עכבה של "חבורת הזבל", או, מוטב, כמה זמן עוד יעמוד להם כוחם לזכור —

...שעוד מישהו כאן, לא-מכר לך,

עדין חי עם סודו בתבונה מפלאה,

מתמון מדיק לעונה-שאניה-נתנת-לחקונו, —

מישהו נדיב מנח...

קום את ההבדל-המונעט שבין בהק לאבק.

— בין שירה לרפש.

נ.ב. לאחר כתיבת הדברים נודמנה לידי רשי" מה שנרפסה ב"JERUSALEM POST" ובה ריב" רי תוכחה לאלן גינזברג על שאינו מגלה יתר התעניינות ב"עברית כלשון שנוצרה למען השי" רה", ובכלל ב"ציון זו שאינה מליצה בלבר ואינה

רוברט פרנק: פיקניק (מתוך "האמריקאים", 1959)

אידיאולוגיה ואינה מיורחת-יכוון או היסטוריה בת 20 או 2000 שנה."

טוב ויפה. גם אני הייתי רוצה ש"היהודי החשוב ביותר ברוד הספרותי שבאמריקה שלאחר מל" חמת-העולם השניה" יתעניין יותר בציון ויבקר בה לעתים תכופות יותר. אבל אם פירוש הרבר שבכך יחשוף את עצמו למעקב צמוד של שוחרי-ציון מן הסוג המרווח על הצורה שבה הוא מומין או אינו מומין פיצה במיסעדה שברחוב אבן גב"י רול — כפי שהרבר נעשה באותה רשימת-תוכחה — עתה לו שיישאר בארץ-מולדתו, שאינה, למולו הרב, ציון.

כיצד נאמר שם במקורות שלנו: ונשמרתם לנפשותיכם.

ואכן, בחוץ-לארץ נתקלתי לאיחת בביטוי קונצרט-שירה, כלומר, ביצוע קולי של דיכרי-שירה באוזני קהל שטרך לרכוש כרטיסים לערב זה עצמו. וברור: מי שמופיע' בקונצרט' אינו פטור מביקורת: על צורת קריאתו, על הפרשנות שנתן ליצירה, ואם את יצירתו שלו קרא והמבקר מכיר את הכתובים — אפילו עליה עצמה.

אבל מה תאמרו על ביקורת קונצרט מוסיקלי שתתמקד בציון העובדה כי במנצח ניכר שהוסיף קילוגרמים רבים למישקלו בעת האחרונה, ש" שערו של הכנר הראשון הולך ומקליש, שהח" צוצרן פול ונראה חיזור, ואילו הצ'ליסטית נעלה כל זמן הקונצרט — כל הזמן ממש! — געליים כסוליות קרפ.

בוודאי תאמרו: בדיחה, ולא דווקא מוצלחת. אבל אלה מכס שקראו את הסקירות שנכתבו בעיקבות הופעתו המשותפת — של אלן גינזברג ושלי — באולם צווחא לפני שבועיים, מרביתן אגב רצופות דיכרי שבה — יודע יפה למה ולמי אני מכוון.

בראש ובראשונה — למציאותה של ישראל האחרת, כלומר, זו המכוערת, לפעמים עד כדי פלצות, של שנות השמונים, זו שבה עשוי להופיע אחד הידועים במשוררים בני-זמננו (הזמן שלאחר מילחמת-העולם השניה), לקרוא כמה משיריו האישיים והכאובים ביותר, ואילו, סוקרי המופע' ככרטיסי-היח'ם שבהם הצטיירו מבעוד-מועד (סוקרי המופע' שהרי לא תמיד מדובר כאן במבקרי ספרות — אף כי איני מבקש להגזים גם בערכם של אלה במקומותינו), מתעכבים אצל שיפולי ביטנו, נעצרים כסוליות הקרפ של נעלי או בחלקת הקרחת שלו, או מספרים סתם דיכרי רכילות על ראינות שניתנו או לא ניתנו — כאן ומעבר לים.

תאמרו: פרובינציה — ולא דווקא מן המתוקנות. אבל אפילו הכדורי ה"פרובינציאלי" יודע כיצד מקבלים פניו אורח. ואפילו גסריות שבין כתבי שבועון בידור אנגלי או צרפתי או גרמני יודע את ההבדלה בין שירה כ"קרייז" לבין מופע של דיווין (DIVINE) הזכור לטוב. ואין בנותני לומר חלילה שמוטר לכתוב ככל לשון על כל מופע-בידור.

ייתכן, ייתכן מאוד שבאמת מצויים כאלה שאינם יודעים או זוכרים את ההבדל, ואשר מרוב

"כיסוי" אירועים "תרבותיים" ופעילויות "תרבור" תיות" רומות, נעשה ליכס גס גם בהם גם באמנים ואולי גם בתרבות עצמה. אבל אם כך — מי מחייב אותם להסתייח את עצמם להזמין כרטיסי-חינם ולבוא?

האם בשביל 500 ש"ח לחורש כדאי באמת לעשות את מחלצות הבידור התרבותי או הכתבן המבקש לרדת עד לרמתם המשוערת של הנחתים וגסי-ההרוח שבקוראיו?

חבורת-הזבל

שאם אומנם כך — אות הוא לנו כי צודקים אלה בקירבנו הטוענים כי בישראל של 1988

ריד, ככסא הקטן בן שתי הרגליים בפאריס, 1949, או בצילום המאוחר יותר, משנת 1950, שבו רוברט מתבונן בהמון העובר כשמבטו נעצר בנעליים מצוחצחות כקצה זוגי רגליים מתמשכות מתוך חפת-מכנסים מהוררים המוטלות על הכביש. משהו קיבל התקף-לב? איש לא היה ליד הכותל העשוי מיקשה אחת של בית-הסוהר בפנינת Rue de Sante כשצילם שם. ומה עשה רוברט פרנק בפרוורי פאריס ב-1949, כשדה ערפילי שבו כהה סוס ליד ערימת-השחת שלו בכמה ילדים רצים כשרות שליך פורט דה קליניאקו? הקבצן הבודד אשר מקלו המצולב וכובעו מוטלים על עיתון על גבי מעקה-אבן מתחת לפנס-דחוב לילי מייד ניכר: אדם מעורב בכרידותו.

קשה לקיים מצב של תודעה מתמשכת, מודרנית למיטגרת הצילום והמרחב, הטווח הטונאלי, מיקריות מזדמנת שאדם ער לה רק למחצה — להסתכל בעולם דרך מצלמת לייקה ישנה במשך שנים, לצמצם את עיניך לתשומת-לב זאת בלבד — למקד במהירות, "באין רואים", כפי שקראוהו קרא לזה, "לירות" צילום מן המותן — להפנות את העין הצירה ואחרי-כך לתפוס את המיקריות בלחיצה אחת, בחלונות של זמן אחר, מקום אחר, והמצלמה עצמה היתה מעשה מרכבה: ערשת ציף על גבי גוף של לייק, לא מותאמים היטב, כפי שפרנק עצמו ציין, כך ששיני גלגל-השרשרת נגסו נגיסות בתמונה.

רוברט פרנק קיבל הדרכה מסורתית בצידוד אצל וולגנוגר, צלם תעשייתי אמון על הטכנר לוגיה של העולם הישן ובעל מורשת אמנים מרכז-אירופית. בגיל 17 הוטל על השוליה ללמוד להאיר האנגרים תעשייתיים ארוכים דמויי לוויי-תנים, מיכנים בצלעות פלדה, בחזיונים של מאגני ניונים — ללמוד את הכימיה של סרט-הצילום ופיתוחו, ללמוד לעבוד עם המצלמה הגדולה של Universal View.

מאו ומעולם היתה בו סקרנות ביחס למצלמות — מצלמת האולטראסון XA הווליה שלי מצאה חן בעיניו. מפתח-הצילומים שלו, סיד קפלן, שאף הוא הורה צילום בניו-יורק שבניו-יורק, לימד אותי את כל הטריקים השונים של הרוי-פלסק הקלאסית... רוברט חיך למראה המיומנות הטכנית שלו.

בקיץ 1984 ביקרתי אצל פרנק בג'רסי (מגדוד לי אמני-הצילום של ארצות-הברית, כיום בת 88) במדינת מיין. היא אמרה: "כל הצלמים הצעירים האלה עם מצלמותיהם הקטנות קליק קליק קליק קליק, הם חושבים באותו מקום, בילו בו את כל ימי-חייהם ובו הם גם מצפים למות ולהיכבד. הן פרנק והן גינזברג חשים עצמם, לעומת זאת, יהודים גורדים, חסרי-ביטחון, אף כי לכל אחד מהם יותר מבית אחד.

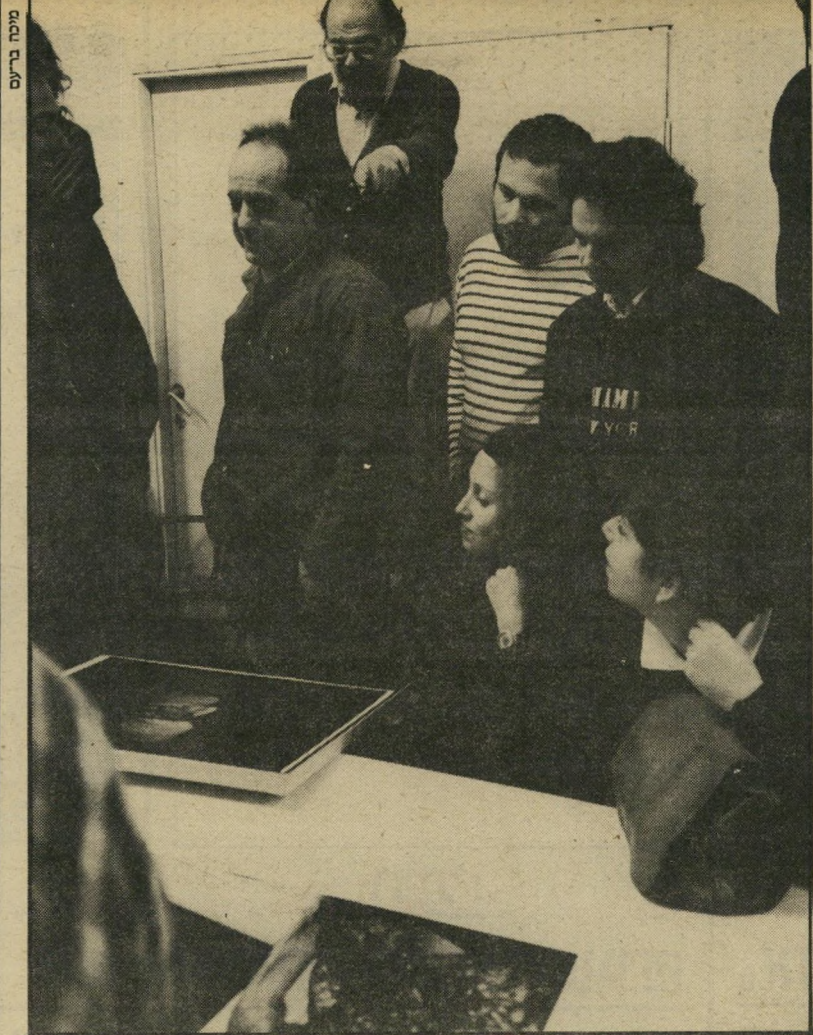
האם משום כך אהב פרנק בת-לאיב — זה ביקורו השני כאן — בעיקר את איזור התחנה המרכזית? יש להניח שלא. התחנה פשוט קסמה לצלם שבו. כל הסטגוניות הזאת, ריבוי פרצופי האנשים השונים, התנועה הבהולה, המסח והמימי כר, המיילדות, הקאסטות.

לא דומה לשום דבר בנובה סקוטיה. גינזברג: היהודים המציאו את המגנטי-איזום (האמונה באל יחיד) ואת המוחלט. מהותו הקוסמופוליטית, הבינלאומית של האל האחד היא שנטעה ביהודים רבים כלי-כך את פרומזום הנרדדים ותחושת אי-השקט למקום אחד. כשאני שואלת את פרנק בדבר הביוגרפיה שלו, הוא מייפה את כוחו "להמציא לו" כל ביוגרפיה שאבחר. בכלל, הוא מרשה לי "להמציא" עליו כל מה שארצה. עקרון "המה" צאה" חשוב לו, אולי יותר מקרונן המציאות. אבל בצעיריו דווקא מציאות. מציאות ורק מציאות.

אלן גינזברג משמיע באוזני שיר של משורר בלתי-מוכר לי, ליד 1948. שם השיר: סלון וטאש. מחברו הוא רייד קופ והוא כתוב אנגלית. לאחר שסיים, הוא קורא בתלהבות האופי יינית לו: "הנה, זה צילום של רוברט פרנק?" "בראייה טובי-ידידות?" אני שואלת, מקפף קת. — "לא, לא", הוא ממשיך נלהב, "אובייקטיבי בית לחלוטין!"

עדנה חדשה היתה לקשר שבין אמנויות השיי רה והצילום. **נעמי הרירוק**

אלן גינזברג
רוברט פרנק — אדם
בצילומיו של רוברט פרנק ניכרת תכונה של כרידות. כך, בצילונר המצוחצח המצולם בצי-

אלן גינזברג (מאחור) ורוברט פרנק עם תלמידים ב"קאמרה אובסקורה"

כלומר, בנובה סקוטיה או "סקוטיה החדשה", לצ' מיתות — עד יום מותו. היתה זו הפעם הראשונה, הוא אומר, שהבין את פשר המושג שורשים אצל שכניו הקנאדיים, אנשים שנולדו באותו מקום, בילו בו את כל ימי-חייהם ובו הם גם מצפים למות ולהיכבד. הן פרנק והן גינזברג חשים עצמם, לעומת זאת, יהודים גורדים, חסרי-ביטחון, אף כי לכל אחד מהם יותר מבית אחד.

האם משום כך אהב פרנק בת-לאיב — זה ביקורו השני כאן — בעיקר את איזור התחנה המרכזית? יש להניח שלא. התחנה פשוט קסמה לצלם שבו. כל הסטגוניות הזאת, ריבוי פרצופי האנשים השונים, התנועה הבהולה, המסח והמימי כר, המיילדות, הקאסטות.

לא דומה לשום דבר בנובה סקוטיה. גינזברג: היהודים המציאו את המגנטי-איזום (האמונה באל יחיד) ואת המוחלט. מהותו הקוסמופוליטית, הבינלאומית של האל האחד היא שנטעה ביהודים רבים כלי-כך את פרומזום הנרדדים ותחושת אי-השקט למקום אחד. כשאני שואלת את פרנק בדבר הביוגרפיה שלו, הוא מייפה את כוחו "להמציא לו" כל ביוגרפיה שאבחר. בכלל, הוא מרשה לי "להמציא" עליו כל מה שארצה. עקרון "המה" צאה" חשוב לו, אולי יותר מקרונן המציאות. אבל בצעיריו דווקא מציאות. מציאות ורק מציאות.

אלן גינזברג משמיע באוזני שיר של משורר בלתי-מוכר לי, ליד 1948. שם השיר: סלון וטאש. מחברו הוא רייד קופ והוא כתוב אנגלית. לאחר שסיים, הוא קורא בתלהבות האופי יינית לו: "הנה, זה צילום של רוברט פרנק?" "בראייה טובי-ידידות?" אני שואלת, מקפף קת. — "לא, לא", הוא ממשיך נלהב, "אובייקטיבי בית לחלוטין!"

עדנה חדשה היתה לקשר שבין אמנויות השיי רה והצילום. **נעמי הרירוק**

אלן גינזברג
רוברט פרנק — אדם
בצילומיו של רוברט פרנק ניכרת תכונה של כרידות. כך, בצילונר המצוחצח המצולם בצי-

האמריקני, השיב, ספק ברצינות ספק בהיותו: "מה בעיניך? המיסר זה אנחנו". כלומר, הוא וחבריו זכו להפוך את הקערה על פיה. ממעמד של "גידחים", "מגורים" וכמעט "מצורעים" הפכו לנותני-הטון, חברי-האקדמיה, הפרופסורים. אותו דבר ניתן גם לומר על רוברט פרנק, צלם יהודי אמריקני יליד שווייץ (1930) שהרפסית-צלומיו נחתמת-ידיו נמכרים היום כאלפי דולר האחד.

ועם זאת, אין שני אמנים הרחוקים יותר מן התרמית שהם מבקשים — אולי כאמצעי התגוננות מפני הטענות הרגילות — לשוות לעצמם: זו של "אמנים ממוסדים".

השניים כבר לימדו יחד, או ערכו סדנאות דומות יחד, לאיפעם. כך, בשנת 1982 בא רוברט פרנק ל"בית-הספר לפואטיקה חסרת גופניות" על-שם ג'ק קרואק שבבולדר, קולוראדו, להעביר שם כיתה עם אלן קורס בנושא שירה וצילום. כמבט ראשון ניכר בהם שהם רגילים לעבודה בצוותא. במקום שרוברט פרנק מחסיד — גינזברג ממשלם. במקום שהמסורר עוצר — הצלם ממשיך את דרכו. ניכר גם כי הם משפיעים זה על זה. וזאת, חרף הכרתו של אלן כי "רוברט פרנק הביא אותי עימו לכאן רק מפני שהוא לא אוהב לדבר".

אבל באותה מידה כולט גם הניגוד שביניהם. גינזברג — פתוח, מרים כל כפפה, נכון לכל אתגר או התגרות, חדל-שון, מנשח כבלות. פרנק — מסוגר, נחבא אל הכלים, ידידיו אומרים עליו שהוא נוטה לדיכאונות — בעיקר מאז מותה של בתו בתאונת-טמטום ומחלתו הקשה של בנו מגי-שוואי הראשונים.

סודות המקצוע

השניים נפגשו בשלהי שנות ה-50 באמצע-עותו של ג'ק קרואק. ידיד קרוב לרוברט ומי שכתב את ההקדמה למהדורה האמריקנית הראשונה של ספר-הצילומי המפורסם, האמריקנים (1959). קרואק היה, כידוע, סופר מופת ואחד מידידיו הקרובים ביותר של אלן גינזברג ורק מותו בגיל צעיר, בעיקבות מחלת האלכוהוליזם, הפריד ביניהם.

מאז היו תקופות שבהן נפגשו גינזברג ורוברט

רוברט פרנק: "מילים", נובה סקוטיה (1977)

ואת הצורך שבשיתוף וביצירת קשרים בין-אישיים בתיוכה של יצירת-האמנות.

שאלה של שורשים

"יש לך שורשים?!" שואל פרנק פתאום את גינזברג. זה אינו מהסס ומצטט מה שאמר סטאלין על "קוסמופוליטים חסרי שורשים", כשהוא מכוון בעיקר ליהודים.

פרנק מספר על נובה סקוטיה (מבטאים: סקושה) שבקנדה, שם יש לו בית (הוא מחלק את זמנו בין זה, שבו הוא מתגורר עם אשתו השנייה, לבין ביתו הגדול באזור הלאו דווקא יוקרתי של ה"באורי" בניו-יורק, אותו רכש בשעתו תמורת 50,000 דולר). אלן, המגלה זאת, מספר גם שהוא יכול לקבל היום פיי-שלושים מסכום זה אילו ביקש למוכרו.

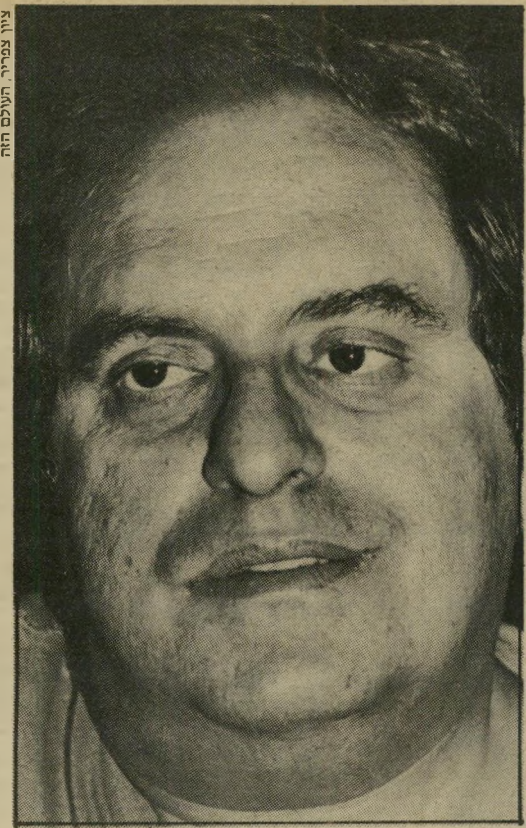
כאחרונה שאל את פרנק אחד משכניו הקנאדיים, אם "הפעם" הוא מתכוון להישאר "פה"

פרנק הרבה, והאחרון אף לימד את רצו המבוגר ממנו כמה מסודות המיקצוע. והיו תקופות ארוכות בהן פנה כל אחד מהם לעברו שלו, ליצירה המיוחדת אותו.

עכשיו הם ביחד ומשתפים את כל הנוכחים בחוויותיהם, בראיית-העולם שלהם ובתפיסתם את אמנותם.

גם אם הם "משרדים על גל אחר" ותגובותיהם על אירועים חיצוניים דומות, הרי הם זקוקים לגירויים שונים בתכלית כדי לבצע — כל אחד בתחמו שלו — את יצירתו האישית החד-פעמית. מלכתחילה הם עוסקים בחומרים שונים. זה במילים, נטולות-מישקל, אך כבדות משמעות. ואילו זה בסריטי-צילום חומריים המוגבלים, בין השאר, לתנאי השיפה לאור.

במחלק הסדנה הם משוחחים ומלננים ביניהם את היותות שבין תמונות למילים, את הדרכים המשותפות והשונות להעברת מסרים אישיים,

ליאון צ'רני:

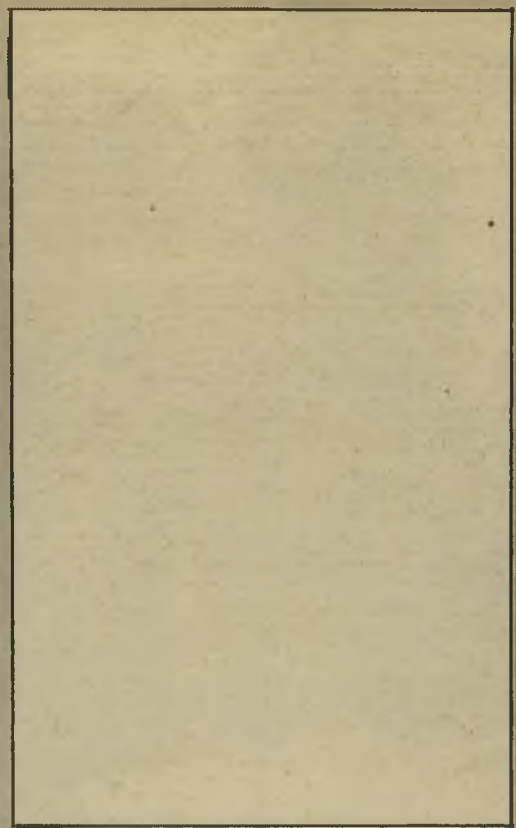
„אני שוקל אם לחזור ולטפל בחיק פולארד!”

קרול פולארד עדיין עושה בארץ למען אחיה ג'ונתן פולארד. היא סיפרה לי שמישפחתה שוקלת ברצינות את שכירת הפרקליט היהודי ליאון צ'רני, למען המאמצים להפחית מעונש-המאסר שהוטל עליו ועל אשתו. צ'רני כבר היה מעורב בפרשה במשך כמה שבועות ופרש.

מישפט

סילפנתי אליו לניו-יורק, ושאלתי אם בכונתו לשוב למיקרה שנראה די אבוד מראש. קרול, אחותו של ג'ונתן, הגיעה אלי. היא ככתה, התנצלה על התנהגותו של מוריס אביה כלפיי בעבר, וביקשה שאשוב למיקרה. אני שוקל זאת. בינתיים לא התחייבתי לדבר. אני צריך להת' ייעץ עם אנשים בישראל.

● **נראה לך שתוכל להצליח במקום שאחרים נב' שלר?**
אם אשוב למיקרה, הרבר היחירי שאתעסק בו יהיה הפיתרון הפוליטי. לא אתעסק בצד הטכני-מישפטי. את זה שאשיר לאחים דרשוויץ'. נכון, הם דפקו את המיקרה הזה במשך שנה וחצי. יהיה נורא קשה לתקן זאת. (דפנה ברק)

חייל:

„שנאתי אותם מפני שגרמו לי לשנוא את עצמי!”

פגשתי אותו באוטובוס מס' 4 בתל-אביב. חייל צעיר בעל כומתה סגולה ולא-נקיה על הכתף. נראה עייף וחול-מני.

- חוזר מהשטחים?
- מעה.
- הרבצת מכות?
- הרבצתי.
- **מה מרגישים כשמכים אנשים בלתי-מוכרים?**
- תלוי איזה אנשים.
- **בני אדם. נשים.**
- אני לא הרמתי יד על אשה בחיים שלי, וזה כולל נשים ערביות.
- **החבית נערים, גברים?**
- כן.
- **שנאת אותם כשהבית?**
- קודם כל שנאתי את עצמי על שאני מכה אותם, ואחר-כך שנאתי אותם על שהם גורמים לי לשנוא את עצמי.

צבא

- **כמה זמן אתה כבר בעזה?**
- הרבה יותר מדי. תגיד, את עיתונאית או משהו?
- כן.
- אם תכתבי את שמי בעיתון, אולי תהיי האשה הראשונה שאני אכה.
- **אני לא יכולה לכתוב את שמך, כי אני לא יודעת אותך.**
- לא שמתרלב שהוסרה-הידיעה מפריע לכם לכתוב.
- **אתה שונא עיתונאים?**
- לא. אני רק לא מרבר איתם. (דניאלה שמי).

רענן כהן:

„אני הבאתי את דראושה ל,עבודה!”

עכשיו, כשהודעת-הפרישה המפתיעה של חברי-הכנסת הערבי עבד-אל-והאב דראושה ממיפלגת-העבודה היתה לעוד עובדה, שוחחתי על כך עם רענן כהן, מי שכיהן כיושב-ראש אגף-המיעוטים במיפלגה. כהן מתמודד כיום על מקום בכנסת הבאה.

- **יש לך סיכויים ריאליים?**
- הקמתי מטה. הסיכויים טובים מאוד. אני יכול לתרום ידע בסקטור ערביי-ישראל. כנסת-ישראל זקוקה ליהודים המבינים בבנייה הערבית. זה יעסיק אותנו עוד שנים רבות.
- **מהי דעתך על צעדו המפתיע של דראושה?**
- רצונו של אדם — כבודו. הוא הגיע למסקנה הזאת אחרי שהות ארוכה במיפלגה. הוא היחיד שיצטער על הצעד הזה.
- **גם אתה היית מופתע מהצעד?**
- לא, לא. אם בוחנים את ההיסטוריה של דראושה, זהו אדם שחתר כל העת למתן את העמדות במיפלגה. כך עשה במשך כהונתו בכנסת. בכל זאת, אני לא חושב שהוא שקל זאת לעומק.
- **להערכתך, צעדו יפגע במיפלגה?**

מיפלגות

לא. הערבים, שהצביעו עבור מיפלגת-העבודה, לא הצביעו אישית עבור דראושה, ואני מרבר מתוך ידיעה. אני הוא שהביא את דראושה!

● **מי יהיה בעת „הערבי התורן” של מיפלגת-הע-בורה?**

אין „ערבי תורן”. אנחנו פועלים בשיטה דמוקרטית חרשה. כל אחד יכול להתמודד. יהיה ייצוג ערבי. יהיו שני מקומות משוריינים לערבים. כל החברים הערבים יכולים להתמודד. והיה וייבחרו שניים מהם למקומות ריאליים לכנסת — מה טוב. והיה ולא — התקנון מבטיח שיהיו שניים ברשימה במקומות סבירים. (דפנה ברק)

אלונה פרנקל:

„גם לילדים בני 3 יש פוליטיקה בראש!“

סיפורה ה־18 של הצנירת-סופרת-מפגינה אלונה פרנקל יצא לאור. הספר המיועד, כמו כל ספריה הקודמים, לגיל הרך, נושא את השם הארוך „סיפור על נסיכה, פיל, סוס, כלב, חתול, קיפוד, ציפור, דבורה וחל“, והינו, על פי הבנתי, אלגוריה פוליטית. מסופר בו על זחל קטן שכולם התקיפו אותו, עקצו והיכו ושרטו ודקרו, ועם כל פגיעה הזחל הלך והתחזק והחזיר מילחמה שעה. רק כשפתאום נפסקו ההתקפות והתחילו להתייחס אליו יפה, חזר הזחל למה שהיה בהתחלה, זחל קטן ולא-מזיק. שאלתי את אלונה פרנקל אם אלגוריה פוליטית זה מה שרשם הרומא לילדים בני 3, 4 או 5.

אני חושבת שהכל פוליטיקה. גם בני 3 ו־4 ו־5 מנהלים פוליטיקות, אם הם חיים יותר מאשר עם עצמם. אולי הוא לא יבין את זה כמו שאת ואני מבינות, אבל הוא יבין את זה במישור של המישורים עם החברים שלו, ועם החברים שהוא חושב אותם לאוייביו שלו.

● **כיצד נולד הספר הזה? כתבת סיפור וסיתאום ראית שיש בו דבר נוסף מאשר סיפור תמים, או שהיה לך רעיון פוליטי, והרבת עליו סיפור?**
לא. לא עשיתי את זה בתמימות. זה ספר שהומנתי אצל עצמי, כי רציתי להגיד את הרברים. אבל, כמוכן, שמעבר למטאפורה פוליטית זה סיפור.

● **עם הפיאנר?**
כן, סיפור לילדים צריך להיגמר בהפיאנר.

ספרים

● **ופיסור לגדולים?**
גם-כן יכול להיגמר בהפיאנר. ראינו שקונפליקטים ארוכים, בני עשרות שנים, נגמרו, ומילחמות ארוכות וקשות נגמרו גם כן. השאלה היא מתי זה ייגמר, וכמה כולם ישלמו בדרך. אבל מותר גם לנו לחשוב על הפיאנר.

● **האם הספר הזה שלך הוא סנונית ראשונה בכתביה יותר פוליטית?**
אני לא יודעת. אני אדם פוליטי. שדברים מטרידים אותי, אני מניחה שפה ושם זה יוצא. זו לא תחפושת שאני לובשת לקראת ההפגנה, זה חלק ממני. אבל אין לי מושג מה יהיה הספר הבא, ואם יהיה בכלל ספר נוסף. (דניאלה שמי)

טובה הרן:

„מדוע אוכל היהודי פירות יבשים בט"ו בשבט?“

בחנוכה סיפורה לי טובה ארן, מנהלת מרכז-ההדרכה של תנובה, כותבת סיפורי-בישול וחוקרת מקור המאכלים בחוגי-ישראל, דברים מעניינים על הרגלי-האוכל של היהודים בחג זה, ולכן לא ראיתי סיבה מדוע שלא לפנות אליה שוב ולשאול מה בקשר לט"ו בשבט. מדוע בעצם אוכלים פירות יבשים, ומתי התחיל המנהג?

כמרבית חגיגו, גם ההג הזה קשור בחקלאות. בימיקרם, כאשר העם ישב על אדמתו, נהגו לנטוע בט"ו בשבט

מינהגים

ארו לכל בן שנולד באותה שנה, וברוש לכל בת. לחתונת הילדים היו משתמשים בענפי-העץ כמוטות לחופתם.
במאה ה־16, כאשר התחילו רדיפות האינקוויזיציה וגירוש ספרד, הורחקו היהודים מחופי אגן היסדה-יכוון, וכמוכן גם מארץ הקודש.
בגלל הנדירה מיורחה, לכיוון מרכז ומזרח אירופה, „תיקן“ הארץ הקדוש מצפת (מייסד הקבלה) תיקון. תחת לנטוע עצים יאכלו פירות מארץ-ישראל, כדי להמתיק את מר גורלם וכדי לקרב את עצמם, לפתות מבחינה פסיכולוגית, לארמת ארץ ישראל. כדי להכין את הפירות להובלה ימית בת כמה שבועות, ייבשו את הפירות בשמש, ואז שלחו אותם לתפוצות-ישראל. אנב, בקהילות רבות הרזברות אידיש התקבל המושג „פירות המישהיעשר“ כשם גרדף לפירות יבשים. (דניאלה שמי)

שרה זילברשטיין:

„זה לא הגון כלפי העצידים וכלפי החברה!“

בתי-הסוהר ובתי-המעצר בארץ מלאים עד אפס מקום. בבתי-הסוהר יושבים אנשים שנידונו למאסר. בבתי-המעצר יושבים אנשים שלא הורשעו. עשרות רבות מהם משוט מחכים עד שקצין-המיבחן יתפנה ויכין תסקיר לבית-המישפט. אם קצין-המיבחן לא יתפנה, הם ימשיכו לשבת במעצר.

פגיתי אל מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים, שרה זילברשטיין, המייצגת את קציני-המיבחן, ושאלתי אותה איך היא וחבריה מרגישים כשאנשים יושבים בתאיהם-עצר מפני שלהם אין זמן.

אנחנו מרגישים רע מאוד. היינו מאוד שמחים אם שרה-העבודה והרווחה, משה קצב, הממונה על קציני-המיבחן, יתחיל להרגיש ברע.

● **מה הבעיה בעצם? חסר כוח-אדם?**
חסר הכל. רק השנה עזבו 10% את העבודה, ועוד 50% התחלפו. כלומר — ותיקים ובעלי-ניסיון עזבו, ובמקומם באו חדשים, שיש להם פחות ניסיון. אנשים מרוויחים 650 שקל לחודש. לא משלמים להם החוקת-רכב, לא משלמים להם שעות נוספות. קציני-המיבחן צריך לנסוע באוטובוס מעיר לעיר, כדי לפגוש אנשים ומישפחות. בזמנו, כשכולם היו מאוד אידיאליסטים, הם היו מכינים את הרוחות בשעות-הפנאי שלהם בבית. היום אנשים הפסיקו להתגרב, ומה שקורה זה שאינם מספיקים להכין דוחות, ואנשים יושבים במעצר. וגם קורה להיפך, מישהו שהיה צריך כבר להישפט ולהישלח למאסר משוחרר, כי אי-אפשר להחזיק אותו עוד, והרוח למישפט עוד לא הגיש.

● **אם את חיה בארץ יותר משנה, ברור לך שמחר בבוקר לא יתנו לכולם תוספת משכורת וגם החזקת רכב ושעות נוספות. אז לאן הולכים, לרעתך?**
אנחנו לא נאיביים. ברור לנו שהמשכורות לא יוכפלו פיתאום, ושכל אחר יקבל מכונית. אבל אם המערכת תמשיך להיות אטומה, כל המדינה תסבל.

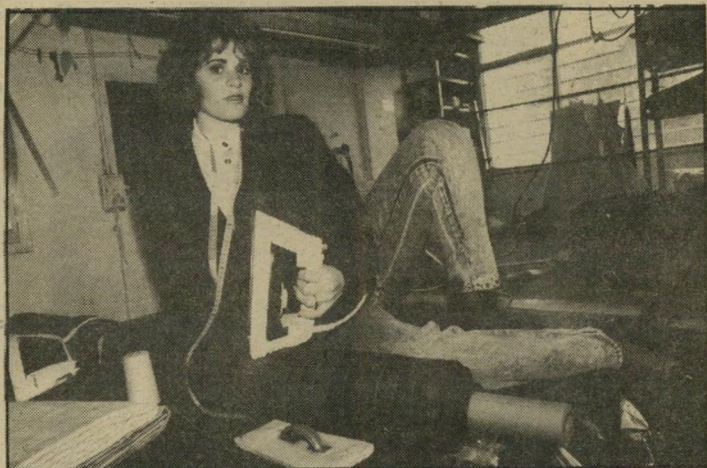
● **אז מה, בעצם, יפתור את הבעיה? כסף?**
אולי לא יפתור, אבל תהיה התקרמות בפיתרון.

פרשה

● **על כמה כסף מדובר?**
אני מניחה שאם יעלו לכל אחר מ־250 קציני-המיבחן את הש' כר, ויתנו לו דלק להחזקת המכונית — שהוא קנה בכספו — זה יעלה כ־200 ש"ח לחודש לכל קציני-המיבחן.

● **250 איש כסול 12 חודשים כסול 200 ש"ח מפתבמים ב־600,000 שקל לשנה. זה יפתור את הבעיה, לפחות באופן חלקי?**
בהחלט כן. ואם הממונים יתחילו לחשוב, הם יבינו כמה שה עניין חשוב לכולנו, ואני בטוחה שעם קצת רצון טוב ימצאו את הכסף. זה לא סכום כליכך גדול. לעומת זאת, העוול הנעשה לעצירים מסויימים הוא גדול מאוד, ולא הגון גם כלפיהם וגם כלפי החברה. (דניאלה שמי)

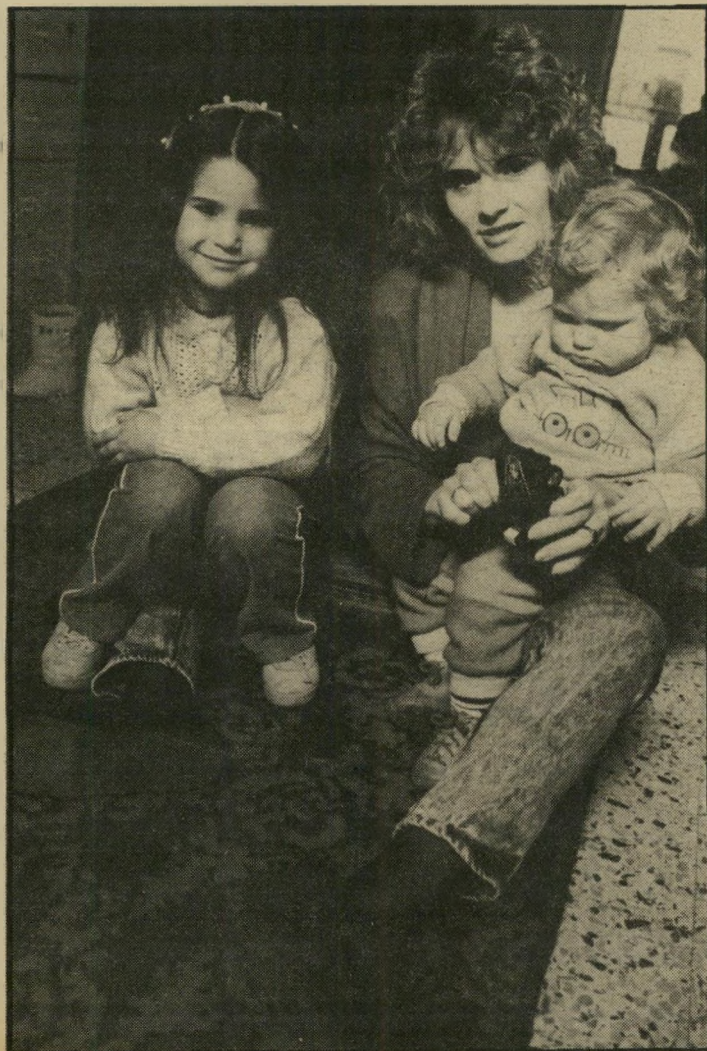
שכולם יידעו מי זו

יטינזון!

ליופי לא ייחסתי חשיבות מעולם. רק בגיל 17 התחלתי להבין שאני יפה. פתאום בנים התחילו איתי, אפילו המרריך שלי בתנועה, אפילו הקומור נר. ופתאום, ברגע נדיר של צניעות, אומרת מיכל: „אני לא חושבת שאני יפה.“ נשימה עמוקה, והרגע הזה חלף עבר לו: „יש לי קסם אישי, משהו באופי שמייפה אותי.“ כשהייתה בת 17 המליצה עליה אחת השכנות לתחרות יופי מקומית. פתאום מצאה את עצמה בחזרות לתחרות יופי. „התאמנתי שעות ללכת על עקבים ולא הצלחתי. הסתובבתי עם נעליים גבוהות והשכנים היו עוזרים

לפני שבוע גם התקשר מארצות-הב- רית כדי לאחל לה יום-הולדת שמה. למה, אם כך, סירבה לשחק בסרט, למרות הלחצים שהפעיל עליה? „אי אפשר לנהל שתי קאריירות. אני רוצה להתמקד בעיצוב-אופנה, ואין לי זמן לדברים אחרים.“ יטינזון היא ילירת חיפה, בת בכורה לשני אחים. תמיד הייתי יוצאת רופן. היא מספרת, כבית-הספר הייתי בר לטת, הייתי תלמידה טובה וכולם התרכו סביבי. הייתי נייבת, למדתי קרטה, רכבתי על סוסים, שיחקתי עם הבנים. אופנה? מי חשב על זה בכלל, זה היה כליכך רחוק ממני.

תכונותיה הבולטות: ליאון צ'רני, הפרקליט הנורע מארצות-הברית, בא לפני חודשיים לארץ וחפש מועמדת לתפקיד ראשי בסרט שצילם. יטינזון, בעזרת קשרים עם האנשים הנכונים, שמעה על כך. היא לא התקשרה אליו בעצמה, אלא דאגה שהאנשים הנכונים יודיעו לו על קיומה.

הטלפון מצ'רני לא איחר להגיע. הוא התקשר לביתה וקבע עימה פגישה. לפגישה התלבשה יטינזון במיטב כגדיה, ודאגה להראות יפה מתמיד, „לפני פגישות חשובות אני תמיד דואגת להיראות כמיטבני אנשים, ובמיוחד גברים, מושפעים מכך מאוד. היופי הוא כרטיס-הביקור הראשון שלי ואני מנצלת אותו כמה שיותר.“

וכך, תוך ניצול מירבי של מה שנתן לה הטבע, באה לפגישה עם צ'רני, הניחה רגל על רגל, והיישירה מבט אל המיליונר האמריקאי. תפקיד בסרט? זה בכלל לא בשבילי.“ מצחקקת מיכל. אז מה, בכל-זאת, היא עשתה שם? „עניין אותי לראות את הבן-אדם ששמעתי עליו רק מהתיקשורת. רציתי לראות מי עומד מאחורי התרמית.“ והייתה גם סיבה נוספת: „ידעתי שיש לו קשרים והוא יוכל לעזור לי בקידום העסק. כשישבתי אצלו הוא שאל אותי: נו, באיזה סרט כבר שיחקת? עניתי לו: לא שיחקתי באף סרט, ואני גם לא מתכוונת לשחק.“ צ'רני היה המום. הוא שאל אותי: אז מה את מחפשת פה בעצם? אמרתי לו את האמת.“

עסק בניו-יורק

ב עיקבות הפגישה הזו באו עוד כמה וכמה פגישות אישיות. סימנייה-השאלה לגבי טיב הפגישות, ועד כמה הצליחה המעצבת היפה להכיר את המיליונר מקרוב, ישארו ללא תשובה. יטינזון לא מפרסת מה היה שם. היא רק עונה בדיפלומטיות: „נוכחתי לדעת שצ'רני הוא אדם כמו כולם. נחמד מאוד וחביב.“ כליכך נחמד שלפני שנסע אמר למיכל: „אם תרצי לפתוח עסק בניו יורק, יש לך כתובת, אני אעזור לך.“

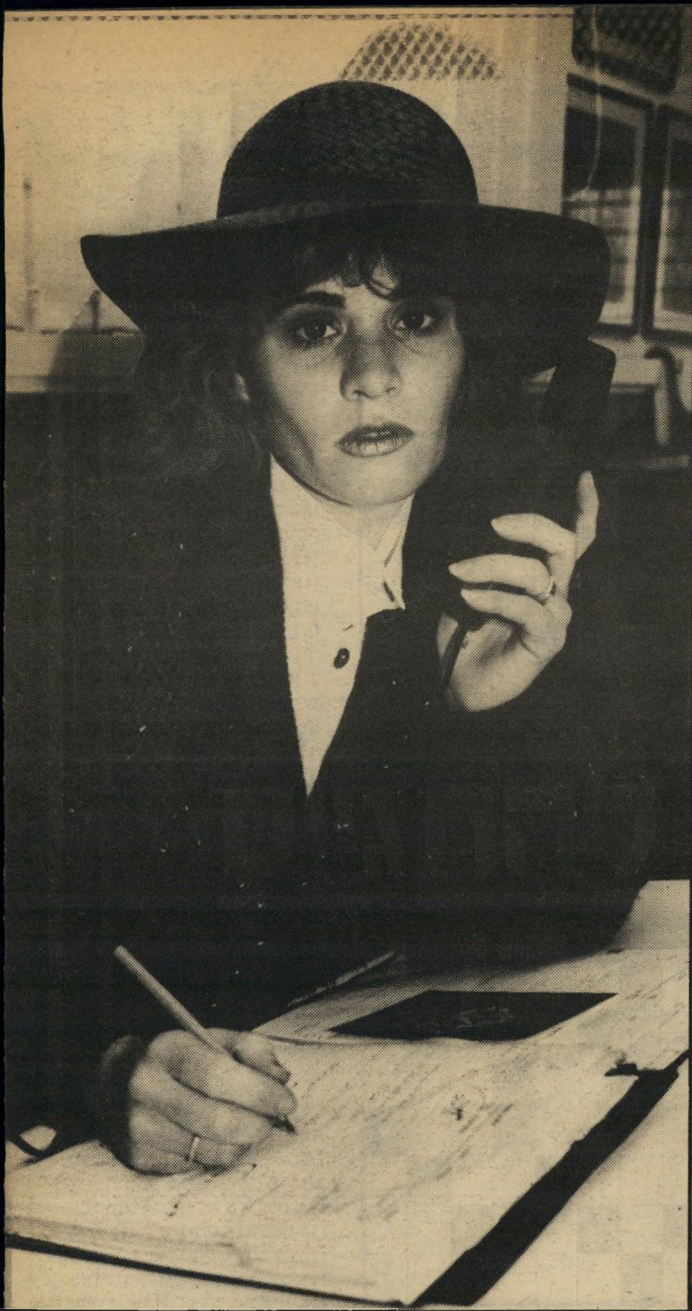
מיכל ביצירה שעיצבה בעשייתו הכל בעבודה קשה ומאומצת.

26. את כיכרת-הדרך שעברה עשתה לבר. „בניתי הכל בשתי ידיים, בלי עזרה של הורים תומכים. שום דבר לא קיבלתי על מגש של כסף. מה שעשיתי כא אחרי עבודה קשה ומאומצת.“ לדבריה היא רואה את עצמה בתחילת הדרך בלבד. „אני רוצה להיות מיספר אחר בארץ, המעצבת הכי נודעת והכי מוכרת במדינה.“ סיפור לדוגמה שיכול להמחיש את

מיכל יטינזון, מעצבת-אופנה, בדרך לצמרת. הציפורניים שלה פות, הרבה ביטחון עצמי, לא מעט חוצפה, בלי שמץ בושה ועם מתת-אל לא קטנה — יופי. הצמרת זה דבר יחסי. כבר עכשיו היא נמצאת די גבוה. יש לה סטודיו לאופנה, מיפעל לייצור הבגדים שהיא מעצבת, וחנות שבה היא מעסיקה יותר מ-20 עובדים. כולם, מכחינת הגיל, היו יכולים להיות הוריה. יטינזון היא בת

מיכל מול המראה בבית, קוראת עיתוני-אופנה ובחברת ילדיה, בעלי לא החתן עם עוזרת-בית.

מיכל במישרד המיפעל שלה
אני מוצלת את היופי כמה שיותר

להשקיע. ישבתי בחנות וחיכיתי שיבואו נשים. היתה לי אמונה שזה יצליח. לאט לאט יצרתי לעצמי קהל של לקוחות קבועים. התחילו לשמוע את השם שלי בשוק האופנה. התנות הראתה סימני הצלחה, אך אחרי שנה וחצי החליטה מיכל לעזוב. התנות לא סיפקה אותי, רציתי לעשות יותר. ושוב, בעזרת הלוואה, רכשה מחסן ברומ תל-אביב והתחילה לייצר בגדים פרי עיצובה, ולשווק אותם לחנויות.

היום אני עושה שלושה דברים עיקריים. קו לצעירות, שאותו אני מייצרת בכמויות גדולות. הצעירות של היום אוהבות ללבוש את מה שהן רואות

בת 26 שהקימה מיפעל בשתי ידיה ובעזרת בניה, מספרת מה מריץ אותה

אצל החברות שלהן, ואילו המבוגרות יותר אוהבות להתלבש בגדים ייחודיים. הקו השני הוא קו מחוייט בהש"פעה איטלקית לנשים עובדות. והקו השלישי מורכב משמלות-ערב לפי הזמנה.

היום אני מאוד סלקטיבית. אני מעצבת שימלה ללקוחה רק אם יש לי איתה כימיה מיוחדת. בשמלות האלה מתבטאת היצירתיות שבי. הטלפון בביתה של מיכל לא מפסיק לצלצל. בשיחה אחת היא נשמעת אשת-עסקים קשוחה, ובשיחה אחרת נשית, רכה ומתפנקת.

בשעות הצהריים היא מתקשרת לאמה: היום אני בבית, תביאי את הילדים אלי. היא אומרת. ביום רגיל שני ברים.

צילום: ציון צפריר ■
(המשך בעמוד 35)

מיכל כהן

מיכל כמועמדת בתחרות-יופי
אני מעדיפה לשכוח את זה

מיכל יטינוז בתצלום-אוסנה "סרטי"
אני לא מסכימה לדגמן

לי. בתואר היא אומנם לא זכתה, אבל התחרות שינתה את חייה.

הפירסום החמיא לי. פתאום היו לי מיליון מתורים וזה היה כיף. החלטתי שבתחום הזה אני רוצה לעסוק. מה תחרות המקומית עברה מיכל לתחרות מלכת-היופי הארצית. זה פרט שולי, אני לא רוצה לדבר על התחרות הזו. במהלך החזרות לתחרות, הכירה ברכבת את שמוליק, שהפך אחרי עשרה חודשים לבעלה.

הם עברו להתגורר בתל-אביב, ומיכל התחילה ללמוד עיצוב-אופנה בשוקר. זה התחיל לגמרי במיקרה. עד אז חשבתי ללמוד רפואה, אבל בגלל שבית-הספר היה קרוב לבית החלטתי לנסות עיצוב. התחום הזה כבש אותה, עד אז אהבתי לצייר. החלטתי שמי עתה ייהפך התחביב למיקצוע.

לידת בתה הבכורה קטעה את לימודיה בשנה השלישית. אחרי עשרה חודשים של חופשת-לידה היא לא חזרה להשלים את השנה הרביעית, אלא התחילה לעבוד. גם בבית-הספר אמרו שאני די מוכשרת, והם נתנו לי גיבוי.

אשת-עסקים מתפנקת

מיכל החלה לעבוד כמעצבת שכירה במיפעלים שונים. בינתיים עברו גם הוריה לתל-אביב. אמא שלי לא היתה מוכנה שמטפלת תטפל בילדה. היא רצתה לטפל בה בעצמה. לא חלף זמן רב ומיכל החליטה שלהיות שכירה זה לא בשבילה. נמאס לי מזה שאומרים לי מה לעשות ואיך. רציתי להיות עצמאית. לעשות מה שנראה לי טוב ויפה.

בעזרת הלוואות היא שכרה חנות קטנה בד'זנון-סוסר. עשיתי שם רק ביגדי-ערב לפי הזמנות מיוחדות. לא השקעתי דבר בפירסום. לא היה לי מה

לרותי

נעמי רון

ציה, עם העבר. הוא לא בעניין של שיחות בטלפון, מעדיף שתכתבי לו לתד' 7342, תל-אביב.

★★★

שומרים על פרטיות

זה בודאי קרה לכם לפחות פעם אחת — לי זה קרה הרבה יותר מפעם — ראיתם מודעת-היכרות משגעת בעיתון, הרגשתם שהו בדיק מה שאתם מאפשרים, ואם היה שם מיספר טלפון, הייתם — עם כל היסוס, תבושה, המכונה — מתקשרים על המקום. היה שם מיספר, אבל הוא היה שייד לתאדור. נאחזתם, אולי, ועזב תם את העניין.

יש מעט מאוד מיספרי טלפון במודעות האלה. כמעט כולם שומרים על הפרטיות, מפתים מהטרדות, כן, גם גברים. השבוע הצעתי לאחד הפונים אליי לפרסם את מיספר הטלפון שלו, והוא אמר לי: "השתעמתי את הסרט מיספי ראות?"

פיתרון לבעיה אפשר למצוא במושג חדש בתחום-התיקשורת, פלבוקס קוראים לו. שני תבר'ה טובים, בני 27, ששירתו עד לא מוזמן בצה"ל (יחידה מובחרת) אחרים לדבר הזה. אחד מהם, איתן, סיפר לי על כך השבוע, וחשבתי שזה עשוי להתאים לכמה מכם. כל מנוי מקבל מיספר, המתפרסם במודעה יחד עם המיספר של פלבוקס. מי שרוצה אותך מצלצל אליהם, והם מחברים אותו ישירות לטלפון שלך. מתאים לך? מיספרה-טלפון שלהם אצלי.

★★★

סיפור עצוב

(12/88) הוא איש-עסקים עצמאי, בן 48, אבל נראה ומרגיש צעיר יותר. אוהב לבלות, בעל חושיהומור, לא מכוער, גובה 1.70 מטר. הסיפור שלו עצוב. אני נשוי, אבל כעצם אני לא, הוא סיפר לי. אשתי חולה מאוד, כך שלמעשה אני חי לבד. הוא פנה אליי אחרי היסוסים, כלב כבר, אבל. החיים צריכים להימשך. זו שתוציא אותו מכדידותו צריכה להיות עם לב, עם הבנה, לא מכוערת, צעידה ברחוב וכוהופעתה.

★★★

ילד בשותפות

הוא רווק בן 38, שמעוניין בשותפה לגידול ילד, במיטגרת נישואין פתוחים או כל שותפות אחרת. הוא רוצה להיות שותף מלא בכל הקשור לחינוך, הקשיש זמן, וגם מהבחינה הכלכלית. בעל תפקיד בכיר בתברת נסיעות, גובה 1.76 מטר, ספורטיבי, נאה (אזורים שאני נראה טוב. עד היום, בפגישות עיוורת, הצד השני תמיד היה מעוניין). הוא מאמין בגנים הטובים שלו. מקוה לפגוש כך — נאה, אינטליגנטית, רצוי מגוש רן ורצוי מסודרת, כי הוא רק שכיר. חי על רמה, אומנם, אבל אין לו אפשרות להחזיק שני בתים. הוא בתד' 22823, תל-אביב 61227, או בטלפון, שנמצא אצלי.

★★★

רתי בנינס

הוא גרוש, בן 35, נאה. גדל בבית מסורתי. בתקופת לימודיו באוניברסיטה הוא עזב את הדת, אחר-כך חזר אליה, וכיום הוא שוב חובש כיפה. אומר שהוא חריג בין הדתיים — רתי בגינס, שמאלני בדיעותיו, מבלה בפאבים, אוהב תיאטרון, חברותי, מאוד פתוח, עוסק בשיווק ובתיירות. מעוניין בקשר רציני עם אחת שמוכנה לקבל את האדם כמות שהוא, בלי לנסות לתקן ולשנות, בעלת ראש פתוח, יפה, יכולה להיות חילונית. (13/88) מאמין בלחיות ולתת לחייה.

עיני-חחול ירוקות

נקרוב היא תהיה בת 29. היא נאה, רזה, חברותית מאוד, אם כי קשה לי להישתתף בהתחלה. היא אומרת, לא יודעת מרוע. וזה לא היה תמיד, רק בתקופה האחרונה. יש לה 1.62 מטר גובה, שיער שחור, עיני-חחול ירוק קות, ככה כולם אומרים. יש אומרים עיניים של ליו טיילור, אבל אני לא מתחייבת שזה באמת כך. אוהבת ספורט, מוסיקה שקטה, הצגות, סרטים, קריאה.

אותך היא רוצה חברה'מן, לא סולרי די מרי, בעל חושיהומור. גבוה, נאה, רצוי אקדמאי, בין 29 ל-35, ואם גרוש, עדיף ללא ילדים. היא, אנג, היתה נשואה תקופה קצרה. מיספרה אצלי הוא (10/88). אתה יכול לכתוב אליה, רדכי, או לשכנע אותי שאכן אתה מתאים לה ולקבל את מיספרה-טלפון שלה.

★★★

צריכים את רותי

אני ראה שאיומים עוזרים. בשבוע שעבר איימתי שאני אלץ לחסל את המדור, אם לא תתחילו להתקשר במרץ. מת ברר שזה עבר. היו מלסונים. לא היסטרי, אבל היו מספיק כדי להחזיר לי את הביטחון שאתם עדיין צריכים את רותי. אז בתמיד, "רותי בטלפון" כי 221017.

★★★

משתוקק להתחתן

הוא בן 33, רווק, איש-עסקים אמיר, נאה מאוד, 1.75 מטר, חילוני בעבר, רתי בהווה, מתגורר בבני-ברק. הוא אוהב מאוד מוסיקה קלאסית, מבקר בקביעות במוזיאונים, קורא הרבה, מוצא אירופי.

משתוקק להתחתן, להקים מישפחה. מוצאך לא חשוב. לא מפריע לו אם את חילונית אשר מוכנה ללכת בדרך. חשוב לו שהיה עדינה, טובת-לב, יפה, בסביבות גיל 20 עד 25. כתבי לו להעולם הזה, גורדון 3, תל-אביב, ואל תשכחי לציין על המעטפה את מיספר המזהה, (11/88).

★★★

פירסומת לגבינה

אתם ניראים טובי בגיל 20 עד 240 רוצים לראות את עצמכם לכמה שניות על מסך-הטלוויזיה בתשדיר-פירסור מת? מוכנים להצטלם תוך כדי אכילת גבינה אם כן, אנשי מועצת החלב ישמחו לפגוש אתכם. צלצלו אל 254263, ובקשו את יוסי רדור.

★★★

בלי משברים רומאנטיים

הוא רווק בן 29, גובה 1.86 מטר, רזה, מגדיר את עצמו כרדי נאה, אקדמאי — תואר שני במרעי החברת, עסוק כרגע בעבודת הדוקטורט. בעל תפקיד בכיר ב"שרות הציבורי", כרבי ריו, אוהב טיולים ברגל וברכב וכי לויים סולריים. מצפה לקשר עם רווקה עד 27, נשית, נאה, אינטליגנטית, אם כי לא חייבת להיות משכילה. בחורה היודעת מה היא רוצה, שקולה, יציבה. אחת שלא עברה משברים רומאנטיים חריפים, הוא אומר. "מנסיוני אני יודע שעם אלה, קצת קשה. אני מבין אותך, ולרוב זה לא באשמתך, אבל לכינהוג החרש די קשה להתמודד עם הסיטוא

9	8		7	6	5		4	3	2	1
	14			13		12		11		10
		19	18		17		16		15	
	23	22					21			20
27			26				25			24
				30				29	28	
					32			31		
37	36		35						34	33
		42		41		40	39			38
			47			46	45	44	43	
					50			49	48	
						52		51		
60	59	58	57		56			55	54	53
				64		63		62		61
		69		68	67			66		65
				73	72			71	70	
						75			74	
80		79		78					77	76
	87	86			85		84	83		82
			91				90		89	88
97			96				95	94	93	92
								101	100	99
	103				102					98
						105				104

לך למטה; (59) מהמיתולוגיה הסקנדינבית, כעין שד; (60) שליט מוסלמי; (62) מעשר המכות; (63) משקה; (66) ערבוב; (68) מבני גרעון; (71) צמח מאכל; (73) אחד המינים; (76) חוטם; (77) מראה את השעה; (79) סוג של קובע; (80) מילת שלילה; (82) גיבעה; (84) וור; (85) מהר; (87) טעם; (90) ליגלוג; (92) יצר; (94) מכופף המולגות; (96) פשע; (97) מגר; (99) הכשל; (101) טבעת מתכת להברגה; (102) מילת שאלה; (103) מילת בקשה.

מאריך:

- 1) הסופר שכתב "אנוכי הרובוט"; (5) ריקוד "סלוני"; (10) תנועת מים; (11) עגנון; (13) אמתחת; (14) נרו יאיר; (15) רין; (16) ממאכלי הפסח; (18) כלי-כתיבה; (20) מדרי האולימפוס; (21) מקור לזרם חשמלי; (22) ממונח-המחשב; (24) עונת שנה; (25) נגמר; (26) אי שבו שהה נפוליאון; (28) מין סירה; (30) מידה קרומה; (31) מיספר סידורי; (32) התיישנו; (34) התנגדות; (35) לכנה; (38) מונח פסיכולוגי; (39) תווית; (41) סיכום; (42) מוסר תיקשורתי; (43) אויבי; (45) מינעל; (47) גיבעה רמה; (48) ליל-קודם; (50) מידת-נפה; (51) אול באלף-בית; (52) דרון; (54) נימוס; (57) אחד מרכיבי; (61) עיר כהנים; (62) בור; (64) אם הפנינה; (65) אחד המולות; (66) מילת תנאי; (67) מאותיות האלף-בית; (69) ממערכת העיכול; (70) לא שמר טינה; (72) עיר שוויצית; (74) חלק של ספר; (75) מילת שאלה; (77) שליה נוצרי; (78) כסף זר; (81) לא מקמ; (83) מידה חשמלית; (85) התרחש; (86) מייצג משמעות; (88) מיספר הצדיקים; (89) פרוצס; (91) לא חם; (93) כיסוי עליון; (95) שאון; (96) שן; (98) מרף; (100) מילת שלילה; (102) מושג בשן; (103) ילדה; (104) משורר עברי; (105) משורר "מגילת האש".

מאונך:

- 1) ימה; (2) שתי נקודות ספורטיביות; (3) חווה; (4) אות ממוקמה; (8) מלכה באנגליה; (9) בוך; (12) יריקניה; (15) בגד; (16) פגם; (17) שוק; (19) עוף-מים; (20) כינוי-גוף; (21) פרח עונתי; (23) אחורי הגוף; (24) משכר; (26) עיטור; (27) בירה אירופית; (29) עוף מלכותי; (30) מנהג; (33) פרוש; (34) מפלט; (36) עיר קטנה בארץ; (37) קיים; (40) אף; (41) מפתח; (44) גבוה; (46) יהיר; (47) הרי; (49) מגלכ; (50) חרב; (53) סיפור דימיני; (54) ספורט לבן; (55) מידת-נפה; (56) מחוא; (58)

יהודית רגן

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי

הדברת מזיקים בע"מ

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 • טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

חרים
בניחין

מזל החודש:

דלי השפעת אוראנוס על דלי ושאר המזלות

לכל מזל יש כוכב המסמל את אופיו, משקף אותו, ואולי אף משפיע על התנהגות בני המזל. את מזל דלי נהגו לקשר, עד 1781, לכוכב שבתאי (שליט גדי). באותה שנה גילו את מציאותו של כוכב חדש – כוכב אוראנוס, וכך הפך שבתאי להיות השליט השני של מזל דלי, כשאוראנוס הוא השליט העיקרי במזל.

אוראנוס מסמל את ההפך המוחלט של כל דבר שאותו מסמל סטורן. אוראנוס מסמל פרידה מן המיסגרות הסטורניות, מהפכה ברעיונות, בפוליטיקה, וכמובן, חידושים בתחום המדע, ההתפתחות אצל אוראנוס אינה חלה בהדרגה, מההפכה אצלו היא פתאומית, מפתיעה ודרסטית ונעשית על-ידי שבירת המיסגרות. זה נעשה בבת-אחת, ללא הכנה מוקדמת. מההפכה הצרפתית והקומוניזם נעשו בהשפעת כוכב אוראנוס.

שבירה וניתוח מיסגרות מסוג זה אגורות

בתוכן מתח-אלימות גבוה מאוד. אוראנוס מסמל את מדעי המאה ה-20 – תחבורה אווירית, חקר החלל, טלוויזיה וחשמל. אוראנוס מסמל גם את הצד הטכני בקולנוע, המסייע ליצירת החיזיון האור-קולי.

חידושי המחור יביאו בעיקבותיהם לגילוי של מקורות אנרגיה חדשים, ואכן

הצד החיובי בכוכב אוראנוס מתבטא במקוריות, במחשבה עצמאית, בניצוץ של גאונות, במחקר, בהתעניינות בדברים שמי עבר לתפיסה, ובכל מה שיכול לתרום לאי-חוד המין האנושי. הצד השלילי באוראנוס מתבטא במיסגרות-חיים מעורעות, בחו-סר-שקט, בשינויים בלתי צפויים, קשים ואכזריים, בניתוקים, בפרידות, בגירושים,

ונכנס למזל גדי, כשהוא יוצר צמידות לכוכב שבתאי. גם שבתאי נכנס למזל גדי באותו הזמן. מהלך זה ישפיע על כל המזלות, ובמיוחד על שני מזלות המושפעים ביותר מאותם כוכבים, דהיינו דלי וגדי. אם ניקח בחשבון את הפתאומיות והמזרות שבה מועל אוראנוס, ניתן להסיק מכך שקשה יהיה לצפות מה הוא יעשה וכיצד ישפיע על כל מזל. מאידך, אל לנו לשכוח שכוכב סטורן, הצמוד אליו עכשיו, יכול לרסן, למתן, או לעצור ולהאט את הפעולות הנמהרות. מצד שני, סטורן אינו מפנק ולא מרכז את המכות, כך ששהייתם ביחד אינה מרגיעה במיוחד.

השפעתו של אוראנוס על בני מזל דלי בשנת 88 –

הכל קורה בבית ה-12. כלומר, כוכב אוראנוס יהיה בחברתו של סטורן. הצמידות תביא לשינוי פני החברה, הכלכלה והתרבות. הדבר ישפיע לא רק על בני מזל דלי, כי אם על העולם כולו. שפל כלכלי עלול לפקוד לפתע את העולם ולגרור לנורמות חדשות בחברה. בעקבות זה יתכן שינוי המינהגים והתרבות המקובלת.

שאירתו של הדלי היא השינוי, אך הצדדים החיוביים של דלי מתבטאים גם בעזרה לאנושות והטבת הנאי-החיים. השאלה היא אם השינויים אכן יהיו חיוביים והרושם הוא שלא כך נראים פני הדברים. הדליים יהיו מושפעים מכך שהכל קורה בבית ה-12, שהוא בית סגור ובעל תכונות של חרס עצמי. הם יצטרכו להיות מאוד זהירים בכל צעד שיעשו. כדאי לבדוק כל שינוי לגופו ובאופן רציונלי.

בני מזל דלי מסוגלים להרוס פתאום את כל המיסגרות הקיימות והבטוחות ולבחור לעצמם דרך שאינה מקובלת ואינה טובה להם. אם הדבר יעשה בצורה מבוקרת ובהתייעצות עם ידידים שניתן לסמוך עליהם זה יראה אחרת. הבית ה-12 יכול להביא לפעילות בלתי-צפויה של מתנגדים ואוייבים, שינסו להזיק לשם הטוב, ולעצור את התקדמות בני המזל.

כמו כן יש להשיג על הבריאות. זו תהיה רגישה מתמיד, שכן הבית ה-12 מתייחס לבריאות וכן להשגת במקומות סגורים כמו בית-חולים. מחזור-הדם יכול להוות בעייה וכדאי לשים לב לנקודה זו.

לאוראנוס קשר לאוראנוס, רדיום, ולאנרגיה גרעינית. (את כוח היצירה של אוראנוס אפשר לראות מן השימוש שאפשר לעשות בכוח האטומי – כוח שיכול להציל, או להרוס עולם.) עידן הדלי, שהיא התקופה שבה אנו חיים היום, מושפעת מכוכב זה.

עויני עבודה גורמים לכם לאכזבה ולעלבון. אך שים קרובים אליכם, שחשבו לירידים, מתנהגים בצורה לא צפויה וסכאית בה. תצטרכו לאמר בנלוי מהי הרגשתכם כרי שבועי חיד לא יחזרו הדברים על עצמם. פגישה משמחת צפויה ב-5 או ב-6 בחודש. מישהו, שהיה מאוד חשוב בעבר, שב לחפוס מקום חשוב בחיכם. תוכנית לנסיעה משותפת או לבי-לוי חופשה עולות על הרגל רק, למרות שיתכנו שינויים שוליים של הרגע האחרון התוכנית חצא בסופו של דבר לפועל.

ידידים גורמים לכם לרוגז. אתם ממהרים לאבד את הסבלנות ולא מוכנים להבין ולי-וותר על רצונותיכם. אתם חייבים להילחם על דרככם ועל השאיפות שאתם רוצים להגשים. אל תדברו על תוכניתי-תיכנס לגבי העתיד. יו-תר מדי אנשים בוח-שם בחן. האינפורמציה שמגיעה אל הממונים עליכם אינה נכונה וי-כולה לגרום לכם נזק שיקשה עליכם לתקנו. בתחום הרומאנטי צפויה פגישה חשובה שתשמח אתכם מאוד.

מישהו מנסה לחבל בעבודתכם שבה אתם עוסקים. זהירו מאושים שמקוים בכם, שכן בתקופה זו הם מתחזקים ומסוגלים לגרום לכם לעיכובים ויר-חיות בהתקדמותכם. ידי-עה משמחת תגיע מחור-ח, תוכנית, שעליה חלמתם מומן, עומדת לפתע להת-געם. בתחום היי-הרגש אתם מושפעים וקוסמים לפי השני. אולם הבריאות שולכם אינה טובה וחשוב שתדאגו לנשוא לטיפול רפואי או לכדיקוח. אל תזניחו פניית בריאות ש-ראות לכם קלות, משום שהן עלולות להסתבך.

התקופה הקרובה תאפשר לכם לסיים קשרים שאינם מוסיפים לכם דבר. כדאי לנצל את האפשרויות בתחום הרומאנטי. אתם מוכי-רים אנשים חדשים וי-כולים להתחיל בקשרים בריאים וטובים יו-תר. במחום הרומאנטי אתם שלכם יציעו לכם הצ-עות מעניינות, אולי אף תפקיד חדש או עבודה נוספת ששכרה בצידה. מצבכם הכספי אינו טוב וחשוב שתנצלו את ההזדמנות לשפר אותו. ידידים ישפרו את מצב-הרוח.

אתם חושבים על שינוי דרסטי בחיכם. זה יחבטא קודם כל בשינוי מקום-המגורים ואף מציאת מקום חדש. בתקופה הקרובה יתכן שאף תמצאו דירה. הקפידו שלא לאבד את ספתחות הדירה או הסכר-יית אתם נופים לסבול מ-אבידות של חפצים חיר-נים. הצעות נישואים או הצעת חברות רצינית וק-בועה צפויות בימים אלה. כדאי לחשוב על כך ברצי-נות, הדברים ואמרים מתוך רגש עמוק. בני מול דלים וטרמן מושכים ומת-אימים יותר. התייחסו להצעותיהם בכבוד-ראש.

נסיעות, מגישות, שירות ומגנשים עם שכ-נים וקרובים משפיעים על ההלסטיותכם ב-תקופה זו. אתם חוש-בים על שינוי מקום-המגורים או העיר שבה אתם מתגוררים. זהו הזמן שבו תוכלו להג-שים חלק מהתוכניות שאתם מתכננים כבר זמן מה. מצב-הרוח של-כם נוטה להיות תוקפני. אתם ממהרים להתפ-רץ, להתרגז ולהסתכסך על דברים שקודם לא נראו כלי-כך חשובים. בתחום הרומאנטי צפויה לכם הצלחה.

כבד וקשה לכם. אינכם חשים בטוב ובי המישי-פחה סביבכם זקוקים לטיפול ולתשומת-לב לא פחות מכם. אתם עוסקים יותר סתמיד בעבודה, גם לאחר שעות העבודה המ-קובלות. העומס הרב גורם לכם לחולשה ולרגישות. בחחום הרומאנטי אתם בהחלט נהנים. קשרים עם ארצות אחרות מעודדים. חלה התקדמות בתוכנית משותפת. אתם מקבלים חיזוקים לדרך שבה בחר-תם. צפויה פגישה מרגשת. בכספים היו זהירים. יכולים לסדר אתכם בקלות. המגע מעסיקות.

יתכנו עימות ותשישות ואולי אף מחלה. עליכם להקפיד על מנוחה ושינה ולטפל בעצמכם. בעבודה אתם מרגישים כעץ הפוגה, לאחר המאמצים הר-בים שהשקעתם בתק-פה האחרונה. בתחום הרומאנטי אתם מצלי-חים. אין לכם בעייה להתחיל בקשרים חד-שים, אלא שאופיים מאוד ארעי והרפתקני, ולא נראה שאתם יכו-לים למצוא כרגע קשר בעל אופי רציני, קבוע וארוך-טווח. חרף זאת אתם נהנים מהמצב.

הקשיים שאיפיינו את החודש האחרון עומדים להיגמר – אנשים שמהם ואלצתם להיפרד, עומדים לשוב בימים אלה. סיכחם חשוב שנעשו להי-יגע העבוע יורד מכם דא-נה נוספת, ותרגישו שהכל מתחיל להסתדר. בשמח-הרומנטי קיימת אי-יציבות, היחסים אינם ברורים, ולמ-חה מעסיקה ונלויה, לא יתנת לכם הזדמנות להג-שימה. מבחינה כספית המצב מעודד, והוא ישאר כך לפחות חודשים. זהו זמן מתאים ביותר לערוך קניות נחוצות.

נסיעה שאתם מתכננים עלולה להיות שונה מאוד מהמתוכנן. כדאי שתקפידו לשמור על סודיות בכל הקשור ל-שיחות שאתם מתכוני-נים לנהל. מן הראוי ש-תמשיכו לשמור על הש-יויות בקשרים הרומאנטי-טיים שלכם. זהו כמעט התנאי העיקרי להצל-חת היחסים וליכולת ל-המשיך את הקשר. עכ-שיו אפשר לתכנן לטווח הרחוק, אך אסור לע-שות זאת בחיפזון ומתוך דחף. צפויה שיחה חשובה במיסגרת הבית והמישפחה.

מצבכם הכספי מתחיל להשתפר. בכל זאת עלי-כם לראות את ענייניכם הכספיים מחדש. בעבודה תוכלו עכשיו למצוא כיון חדש ודרך שבה תוכלו ל-קדם את עצמכם לקראת תפקיד או עבודה מעניינים ויוקרתיים יותר. בתחום הר-רומאנטי סבבכם רגיש מ-אוד. אתם מתלבטים בין שני קשרים ואינכם של-מים עם כל החלטה שאי-תם נופים לקבל. נסיעה או שיחה נלויה עשויות להבי-היר לכם בצורה ברורה יותר את רצונכם. המצב מאוד סבבכל ורצוי מאוד שתגיעו לכדי החלטה.

מצב-הרוח יהיה עכשיו יותר קל. עדיין צפר-יים ימים לא נוחים, אולם לאחר תקופה ממושכת שבה סבלתם מקשיים אתם חזקים ומאושרים יותר. בעבר-דה מעמדכם יהיה חזק ונוח יותר. מי שפעל נג-דכם יהיה במצב מביך. עכשיו תוכלו להעמיד את הדברים על דיוקם ולדאוג לכך שהממונים עליכם יהיו מעודכנים היטב בכל המרחש. נסיעה או מגישה עלולות להשתבש ברגע האחרון. אתם עשויים לקבל שכום-כסף.

גדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

האזניים
21 בספטמבר - 22 באוקטובר

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

טלה
21 במרץ - 20 באפריל

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

עקרב
24 באוקטובר - 27 בנובמבר

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

שור
21 באפריל - 20 במאי

דגים
19 בפברואר - 20 במרץ

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

תולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

רחל מרחלת על כל העולם

אירוח ושידוך

אן דה האוז

כשאמרו לי משהו על הומרת אתי צוברי, לא יכולתי להיזכר בדיוק מי זאת. אחר-כך הסבירו לי שהיא אחת המלוות של השירים לאירוביוונים, מאותן השרות ועושות הריו או חייה ומוחאות כפיים. אז נזכרתי. דווקא בחורה יפה מאוד.

בקיץ שעבר הכירה אתי את הלנה עמרם, השדכנית, והן התיידדו מאוד. הלנה אמרה לצוברי שאם מתחשק לה לקפוץ לניו-יורק, או היא וולקאם אצלה בבית. אז באמת צוברי קפצה לניו-יורק, והלנה אירחה אותה יפה. ובאחד הערבים, כשהשתיים דיברו ביניהן והזכירו חברים מארץ-ישראל, וגלשו גם לדי

אתי צוברי

אחד ממאגרי הרעיון

בורים על אהבות ונישואין וכל זה, אמרה הלנה לצוברי שבמאגר הגברים שלה יש המון פנויים נחמדים, ואולי היא רוצה להכיר מישהו, ככה אן-דה-האוז.

צוברי הסכימה. הלנה הפגישה אותה עם בחור יהודי רווק ואמיד מאוד. באפריל החתונה.

שאותו הציג כ"במשקיע סמוי" בהפקה. בלית-ברירה היא הסכימה לחלוק עימו את מיטתו ותו לא.

היא נכנסה למיטה כשהיא לבושה בבגדיה, ולא הסירה אותם. היה לילה קשה — "הסמוי", שהוא בן 75 פלוס, ניסה, מקובר לא רצתה.

השחר הפציע, קרנייה-שמש פיזו, ורמבו טפח על חזהו.

בארוחת-הבוקר שאל המפיק את "הסמוי" על אירועי הלילה. לא נרשמו שום אירועים. העיתונאית שבה לתל-אביב, כשבאמתחתה כתבה מפורטת על מה שקורה בסט של רמבו.

ההפתעה הגדולה, תחת לזכות בשבחים — זכתה בקיתונות צוננים. הגדילה לעשות עיתונאית אחרת שתבעה, ככל מחיר, את פיטוריה של מקובר. הממונים על מקובר לא הבינו את פשר ועומה. ביררו — ומצאו: במקובר שאחרי הלילה-במורה, קיבל "השותף הסמוי" שחתיטלפון לחררו, ומקובר שמעה אותו משיב: "לא, אני לא לבר. אני עם רונית מקובר..." מעברו השני של הקו היתה השתוללות.

המשתוללות לא היתה אלא בתי-התיקשות הבלונדית, ואילו "הסמוי" לא היה אלא מאהבה, שהוא אחד מבני-הארץ.

סוף-סיפור: באמת שאין לי מושג — את זה השפיונים שלי לא הצליחו לברר: האם הסיפור בים-הממות הוא שגרם למאהב הנשוי לסיים את הרומן הכי פומבי במדינה עם העיתונאית הבלונדית?

מירה לב ודני מעוז

התחתנו בקול דממה דקה

השני סיפר לי שבתיאטרון כבר שכחו מוזמן מי זאת איריס קנר. השלישי סיפר לי שאיריס הייתה צלם בבית-המשפט כשניסה לצלם אותה, בתקופת ההריון. אז תחת שאני אחבר שתיים ועוד שתיים, תעשו את זה אתם. ובעניין מירה לב ודני מעוז: לפני שבועיים סיפרתי לכם שאחרי תקופה ארוכה ורומאנים אחרים חזרו מירה לב ודני מעוז להיות נאהבים. עברו שבועיים. תנחשו מה אני הולכת לכתוב הפעם? שהם נפרדים? ככה חשבתם? אז שום דבר כזה. לא! מה שהזוג הזה לא יעשה כדי להפתיע! מכיוון שכולם היו בטוחים שתוך שבועיים ייפרדו בקול תרועה גדולה — הם פשוט התחתנו בקול דממה דקה. חתונה אשכרה, כזאת עם רב וחופה וטבעות ודיבורים של קודש.

אני, שהתפרנסתי בכבוד מהזוג הזה במשך חודשים ארוכים, מאחלת להם כל טוב ואושר גדול וארוך, אפילו אם זה יהרוס לי כמה וכמה סיפורים.

ובעצמו, וגם אנשי צוותו. כבואה לקבלה, התברר לה שהמלון בתפוסה מלאה ואין חדרים. ברוב יאושיה היא התכוונה לישון בלובי, אך רחמיו של מופיק ישראלי ידוע נכמרו עליה,

רונית מקובר

סיפור הרבה יותר עסיי

והוא הציג לה לחלוק את ייצוועו עימו. מקובר נבהלה, והמפיק הנריב ערך לה היכרות עם ידיד,

השלמות ותיקונים

בשבוע שעבר סיפרתי לכם על השחקנית איריס קנר, שהפכה לאם. הרגיו אותי מאוד שאיריס לא היתה מוכנה להגיד לי מי הוא יונתן, אבי בתה, ומה הוא עושה וכו' וכו'. אז לא היתה לי ברירה אלא לשלוח שני שפיונים לחקירה יסודית, שפיון אחד לענייני-תיאטרון ואחד לענייני סטודנטים. ביקשתי שידווחו לי מה הם מצאו, ואני כבר אחבר שתיים ועוד שתיים. אחרי יומיים הם התייצבו אצלי והביאו איתם גם את השפיון לענייני משפטים.

אחד סיפר לי שהסטודנט הוא בן למישפחה מפורסמת ועשירה, והוא לומד בחו"ל, וכבר יותר משנה אינו בארץ.

איריס קנר

יותר משנה אינו בארץ

חיים

ביס-המלח

מרומם בשבועות האחרונים. לפניכן היא היתה על הפנים. אחד הצהרונים קטל את כתבת-הענק שהיא הכינה על סילי-ווסטר סטלונה, בטענה שהיא בכלל לא נפגשה עם הכוכב, ושרמבו זועם.

אחד השפיונים שלי בעולם-הקולנוע גילה לי שהסיפור המסתתר מאחורי הכתבה הרבה יותר עסיסי מהכתבה עצמה, ויכול לשמש כתסריט בפני עצמו.

מסתבר שהעיתונאית החרוצה הגיעה למלון מוריה ביס-המלח, שבו התאכסן אז הכוכב בכבודו

בשבוע שעבר סיפרתי לכם על עיתונאית חנינית בשם רונית מקובר, הנישאת לרופא. זאת הסיבה לכך שמקובר הסתובבה במצברוח

הטיפשות התורנית

בשנה שעברה סערה הארץ כולה מ"מחלתו" האנושה של שלמה ניצן. כל הארץ ידעה ששלמה חולה מאוד, וימיו ספורים. כבר "ראו" אותו במחלקות שונות של בתי-חולים, כבר "פגשו" את בני-מישפחתו הבוכיים. הגדילה לעשות קצובה, שערכה אחד טילפנה לכמה מערכות-עיתונים והודיעה ששלמה ניצן התאבד בגלל מחלתו.

רק ההופעה שלו בטלוויזיה, כשהוא נראה בריא כמו שני סוסים, עשתה סוף לרכילות המרושעת עליו. לא היה חולה ולא עמד ליד חולה, והכל רועילב של פטפטנים.

עכשיו יש סיפור חדש בעיר. הפעם זה אישית-קשורת צעיר ונחמד, הכותב הרבה בעיתונים והמסתובב הרבה באירועים נוצצים. אלא שיום אחד, לפני כמה חודשים, החליט הבחור כי נמאס לו כל המסיבות, והוא רוצה לשבת קצת יותר בבית שלו ולהתמסר לכתבה של תסריטים, ואולי אף ספר. אומנם, למען הפיננס הוא חייב פה ושם לצאת למסיבה, אבל ברגע שהוא משיג סיפור ומצלם תמונה, הוא חוזר הביתה וממשיך לכתוב לבר.

לפני חודש הוא שמע על ידידה שלה, שחלתה והשווערה לבית-החולים תל-השומר. העיתונאית, שהוא בחור טוב וחבר נאמן, קנה מייד זר-פרחים ונסע לבקר את החברה בבית-החולים. בא, נתן את הפרחים, פיטפט אתה קצת, עורר אותה והלך הביתה. הוא לא ידע שכאשר הוא יצא מהמחלקה של הגברות, מישהו ראה אותו. המישהו שראה אותו בירר איוה מחלקות יש בסביבה, ואמרו לו שבין השאר ישנה שם המחלקה למחלות זיהומיות.

נו, עבר שבוע, וחצי הארץ כבר יודעת כבר יודעת שחבחר נמצא בטיפול בתל-השומר בגלל איידס. מאז אנשים אומרים זה לזה: "ראית כמה הוא רזה?" "מה אתה אומר על המיסכן?" "מעניין, האם הוא יודע מה שיש לו?"

ואני אומרת לכם שאין לו כלום. הוא רזה מפני שהוא טבעוני ארוך, ולא רואים אותו כי נמאס לו שיראו אותו, והרבר היחיד שהוא סובל ממנו זה מהרכילות של אנשים טיפשים.

(המשך מעמוד 31)

אני לא נמצאת בבית בצהריים, אני עובדת 14 שעות ביום, ממש מסביב השעון. אם הילדים לא נמצאים מזה לא לדעת לא חשב כמה זמן נותנים לילדים, אלא מה נותנים להם כש נמצאים איתם.

יש ימים שלמים שאני לא רואה אותם, אבל כשאני בבית הרבה הראשון זה הם. לפני שאני אוכלת ומתרחצת אני איתם. מי שנפגע מהעבודה הקשה

אופנאית יטיבון

אני נראית טוב, הכל אצלי קורק...

שלי הם החברים הרבים שלי, שאין לי זמן אליהם, אבל לא הילדים. אני מסבירה לילדים שאני עובדת קשה ואין לי זמן. הם מבינים את זה. הבת שלי, בת ה-5, גאה בי מאוד. היא מעריכה אותי ומספרת בגן איזה אמה יפה יש לה, ואין אמה שלה עושה כגדים יפים. נכון, אני לא אמה שעושה להם כל יום אוכל, אבל בעלי לא התחתן עם מבשלת. אני לא עוזרת בית, אני אישה עובדת.

גברים רוצים אותי

למרות אלמוניותה היחסית, דורשת מיכל בעבור בגדיה מחירים יקרים המשתווים לאלה של מעצבים ידועים ויוקרתיים. אני מרשה לעצמי לדרוש הרבה כסף. אני עובדת המון שעות והזמן שלי שווה כסף. המוטו שלי בעבודה הוא שאין גוף מכוער ואין אישה מכוערת. בכל גוף אפשר למצוא יתרונות. מה שנותן לי סיפוק זה התוצאה היומיומית של העבודה. אני לא צריכה לחכות שנים כדי לראות את התוצאות. כשאני מסיימת בגד, ואישה נהנית ממנו, זה סיפוק עצום.

במהלך העבודה היא פוגשת בגברים רבים שמנסים ליצור איתה קשרים עמוקים יותר מקשרי-עבודה. זה לא מפתיע שפריצת לב נשואה. מה פתאום? הם לא מתייחסים לזה ככלל. גברים רוצים אותי. זה בעצם די ברור שמנסים להתחיל איתי.

יש לי עסק מצליח. אני מעניינת ונראית טוב, הכל אצלי קורק. אז מה זה בעל לעומת כל אלה? נתקלתי במהלך הקאריירה שלי בהרבה הצעות שמעבר לאינטרס הכלכלי של המציעים. עולם האופנה הוא עולם שנשלט בידי גברים. מעט הנשים שבו אינן צעירות. אני שונה מכולם, יפה וצעירה. אבל מעולם לא הגעתי ולא אגיע לכלום דרך המיטה. מיטה לא. אבל יטיבון לא מנחשת

אתה והשתל

מאת יגאל לביב

מחצית ראשי-הערים ביטלו ביקור

את הנסיעה, אלא העובדה שאין כמעט הזמנות לתיירות האביב והקיץ. ככל שנה מתבצעות בתקופה זו ההזמנות לתיירות לישראל ממאי והלאה. הפעם אין כל הזמנות, ואם לא יהיה שינוי דרסטי ומהיר במה שקורה בישראל, צפויה שואה מוחלטת לתיירות האביב והקיץ.

לדעת שושני המצב השנה גרוע מהמשבר שהיה ב-1985 (תקופת הארבעה ימים אקילה לאורו וחסימת מטוס טיור-איי), שכן אז ניתן היה לשכנע את הנוסעים כי הסכנה היא בטיסה בלבד, ואילו בישראל הם בטוחים. כיום הסכנה היא בארץ.

כנס ראשי ערי-תאומות בישראל, בתחילת מארס, צפוי לביטול. לכנס התחייבו לבוא 200 ראשי-ערים באמריקה. בחודש הראשון הודיעו יותר מ-100 על ביטול נסיעתם, בגלל מה שמתרחש בישראל.

הכנס מאורגן בישראל על-ידי המרכז לשילטון מקומי. ביטולים אלה הם חלק מגל גובר והולך של ביטולים-נסיעות לישראל. נציג משרד-התיירות באמריקה, משה שרשני, אמר כי הדבר החמור אינו גל הביטולים, שכן חלק גדול ממי שהתחייבו לנסוע אינם יכולים לבטל

משרד-התיירות מנסה לעשות פעולות לשיפור המצב, כמו פירסום של ראינות עם תיירים שחזרו עתה מישראל בתחנות-הרדיו בימים הקרובים ופירסום בעיתונות המקומית. כן יתחילו החודש סמינרים ל-5000 סוכני נדלונטיות באמריקה, במיבצע משותף עם מצריים ויוון, בנסיון למכור חברות-תיירות משולשות לשלוש הארצות.

נראה שבגלל התחייבויות קודמות נאלצים מפיקי הצגה-האופרה ונבוקו בירושלים לפתוח במיבצעי מכירה. באחרונה פרסמו מודעות בעיתונות בניו-יורק, שבהם הם מציעים במחיר של 9,999 דולר טיסה לישראל וחזרה, במטוס קונקורד, צפיה בנבוקו ושהיה של ארבעה לילות במלון מדרגה ראשונה.

עד כה, לדברי המארגנים, נרשמו 30 איש לטיסה. במטוס יש 100 מקומות. באמריקה היתה עד כה היענות מעטה לנסיעה לאופרה, גם במחיר רגיל, של כ-1000 דולר. המארגנים פנו במיכתבים לכל חברי אגודת-היהודים של הספרופוליס, אולם נראה כי התקווה לאלפי צופים מאמריקה לא תתגשם, ואם יבואו כמה מאות — יהיה טוב.

גידול משמעותי בפעילות הקרן החדשה לישראל

מרגלית (סגנית נשיא-הקרן) ברוך ברכה, רות גביוון, ועוד.

דולר, כסום השווה לשליש הסכום הכולל של תרומות שאספה הקרן מאז היווסדה ב-1979.

ב-1987 אספה הקרן החדשה לישראל מתורמים שונים 2.5 מיליון

פעילה קרם הנה מישפטי

לדעת נשיא-הקרן, דוד ארגו, הסיבה לגידול בשנה האחרונה היא הייחוד בקרן החדשה לעומת האחרות. הקרן שמה לה למטרה קירוב בין יהודים לרבים, התנגדות לכיבוש השטחים, הגנה על זכויות-האשה וזכויות-האזרח. חלקים ניכרים מכספי הקרן מוקצים למטרות המוצהרות, אולם קיימות גם תרומות למטרות שלא חסרות להן תרומות, כמו אוניברסיטת חיפה, הפריז מונית, הסינמטק, תיאטרון נווה-צדק, אורט, קרן החינוך של שלום עכשיו (שיש לה קרן משלה, שאספה יותר מ-300 אלף דולר), מוסיאון תל-אביב, מכון ואן-ליר, ישיבת שפת-צדק. מעוררת גם תמיכה העובדה כי הקרן מממנת נסיעות-לימודים באמריקה של מנהיגי גות צעירה ישראלית, כאשר שני המנהיגים שזכו עד כה במסע-הלימודים הם גם חברי הוועדה הקובעת מי יהיו הנהגים מלימודי המנהיגות: אברהם בורג ורפיק חלבי.

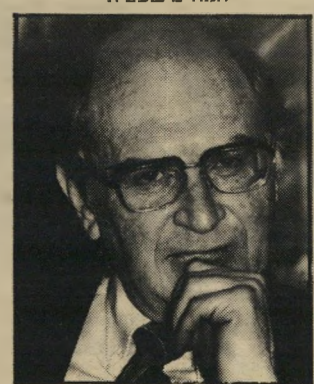
אברהם בורג ניהול ונסיעה

אולם אלה דברים שקל לתקנם, ומי רב פעילות הקרן היא במימון פעולות בתחום ההגנה המישפטית, בתחום וכו' וית-האזרח והגנת זכויות-האשה, מימון מיפעלים חשובים לקידום הערכים, כמו נווה-שלום, ועוד.

רפיק חלבי ניהול ונסיעה

הקרן מאגדת באמריקה שמות בולטים, הפעילים גם בקרן של שלום עכשיו, כמו אד אסנר (לו גראנט), ובין הפעילים הישראליים בולטים יהודית קרם, יצחק זמיר, עדנה

פעיל זמיר זכויות האזרח

דרום-קור'אה תרכוש את פנטום 2000 מישראל?

לכולם להסב את הפאנטום למטוס המתקדם, אשר הוצג בסלון האווירי בפאריס. המדינה היחידה שנענתה (פרט לדרום-אפריקה, שעדיין יש בעיה) היא דרום-קור'אה.

יותר וכן בעל ציוד אלקטרוני ואווירי נאוגטי מתקדם, שפותח בישראל. בעולם נמצאים בשימוש כ-2000 מטוסי פאנטום, המרוכזים בדרום-אפריקה, בקוריאה, בישראל ובעוד כמה מדינות בדרום-אמריקה. ישראל הציעה

מסאזמתן מתקדם בין התעשייה האווירית הישראלית לממשלת דרום-קוריאה על הסבת מטוסי הפאנטום במדינה זו לטיפול מתקדם שפותח בחשנייה האווירית הישראלית. הכוונה למטוס פאנטום משופר, בעל מנוע חזק

לי. אני חייכתי אליו בצורה חמה והורדתי את המחיר. אני לא נותנת להם הרגיש שאכנס איתם למיטה. מנסיון העבר אני יודעת שעסקים לחוד, וקשר ריגשי לחוד. אסור לערב בין שני הדברים. פעם האמנתי שיכול להיות בין גבר לאישה קשר אפלטוני. לא ידעתי לשים גבולות ליחסים וזה התנפץ לי בפנים. כשהיחסים לא הגיעו למיטה, הגברים טענו שאני סגורה מדי

ועוד על עסקים מפי המצליחנות הצעירה: בפגישות אני תמיד עניינית. אסור לתת לדברים להתפתח במישור הרומאנטי. למרות שהיופי הוא כוח, אני שמה לדברים גבולות. למה יופי הוא כוח? כשאני מתמקחת על מחירים מורידים לי. הנה, לפני שבוע קניתי בדים מסוחר. הוא הוריד לי המון במחיר. אם הייתי שמנה ומכוערת היה לו הרבה יותר קל לסרב

שהיא מנצלת את המראה שלה כדי להשיג דברים. אני מגיעה לפגישות עסקיות בצורה מגרה. לא נחצאית מיני, אומנם, אבל מעולם לא בג'ינס. כשאדם פותח את הדלת לפגישה ראשונה יש לו ציפיות. וכשמופיעה לפניו אישה יפה נשבר מחסום ראשוני. לפני שהוא מבין מה קורה הוא מתלהב, נשבר, והדברים שקורים במהלך הפגישה קורים בעיקבות זה.

ברזיל - ספק הנשק העיקרי למרחב

ברזיל הפכה לספק-הנשק המרכזי למרחב — כך כתב ניו-יורק טיימס. הלקוחות העיקריים הם עיראק וסודן, שחתמו בתורשים האחרונים על חוזים גדולים. בימים אלה שוהה בברזיל מישלחת מלוב, המבקשת לקנות ציוד צבאי במיליארד דולר. הביקור הלזבי בא אחרי תמימת הסכם למכירת 1200 טנקים-קלים לסעודיה, במחיר של חמישה מיליארד דולר. החוזה כולל הקמת מפעל בסעודיה להרכבת הטנקים, ואחר-כך לייצורם ולמכירתם לארצות אחרות. הטנק הברזילאי זכה בתחרות מול טנקים צרפתיים, אנגליים ואמריקניים. הסעודים גם תממו על הסכם לרכישת טילים ב-500 מיליון דולר מתברת אויבאט. במצריים מאמנים עתה את הטייסים למאה מטוסי-אימון מסוג סוקאט, שחלק מהם יישלחו לעיראק.

חברת האוניות של רקנאטי תובעת 28 מיליון דולר מ"פיליפס"

חברת האוניות אראסינו השייכת למישפחת רקנאטי, בעלי בנק דיסקונט, תובעת מחברת-הנפט פיליפס 28 מיליון דולר. אראסינו, חברה רשומה בלואיזיאנה, בארצות-הברית, היא אחת הגדולות בעולם בחובלות. בין היתר היא מובילה את החלק הגדול ביותר של נפט מאלסקה לאמריקה. בתביעה שהוגשה ב-1980, תובת החברה תשלום על נזקים שפיליפס גרמה לה בעיסוקות משותפות בחובל לות-נפט. התביעה טוענת להולכת שולל, להונאה, ועוד. בית-הדין העליון בניו-יורק, הדין כתביעה, רחה את בקשת פיליפס לביטול התביעה, וחייב אותה להגיש כתבי-הגנה. המישפט מתנהל עתה ועומד לפני סיום. בין מנהלי אראסינו מכהן מיכאל רקנאטי, בנו של רפאל רקנאטי.

ושיש לי מעצורים. הם רצו קשר מסוג אחר בלבד. בגלל זה אני לא מפתחת קשרים בעבודה. איד היא רואה את עצמה בעוד עשר שנים? זה ברור לה והיא יורה ללא היסוס: אני אחיה הרבה צעדים קדימה. לא בנקמה-מידה ארצי, אלא, נקמה-מדיה בינלאומי. אין גבר לוח הצלחה שאני שואפת אליה. כולם יידעו מי זו מיכל יטיבון.

(המשך עמוד 10)

וורטר הצעיר, ואשר יטרידו כנראה לנצח את בנייהנווער הרגישים.

רב ניב כתב על הוות כוונה, על אהבה, על גיהנום ועל אמיתות שנמי חקו בטרם יעתי. הוא כתב על תעוועים ועל מילחמת-הלכנון. הוא כאב את כאבם של "חילייהכריל" שנפלו במיל"חמה זו, וכתב עליהם:

רק אחר ממאות אלפים צעירים קרביים שנהרגו למען המולדת הכרזנונית ומשחקי תככים.

הוא כתב נגד הגיוענות: כולם מרחם אחר כולם לבסוף מתים ובאותו עפר נטמנים.

שירו האחרון בקובץ הוא על מות

לאימתאבד ניב פאב במקום מוות

האידיאליזם. "מה שבראש שלי רחוק מנוכח המציאות".

כשבוע שעבר היה אמור לחזור לבסיס הצבאי, ולא הגיע. אצל אחותו מצאו מיכתבהתאבדות שהשאיר. אבל אחרי פירסום תמונתו בעיתונים וכי טלוויזיה גילה אותו קציניביתחון בפאב באילת. הוא לא התאכר. הפאב היה תח"ל.פ. אולי קיווה שמי שצריך יבין את

בה במישפט-סמים המתנהל בביתה-מישפט המחוזי בתל-אביב.

לוליסה ובעלה היו חלק מרשת להברחת-סמים, ולוליסה היא שקיבלה את המעטפה שהכילה את הסם בדואר. על חלקה בעבירה נידונה לשנה וחצי מאסר, ובעלה, שהיה שותף פעיל יותר, נידון לתשע שנות-מאסר. הם העידו במישטרה נגד יתר חבריה-רשת.

כאשר הוזמנו בני-הזוג להעיד כי בית-המישפט נגד שותפיהם, סירב הכי על להעיד. לוליסה אומנם הוכרזה כעדה-עוינת, אבל היא לא סירבה להעיד.

בזמן עדותה גילתה התובעת פנינה גיא עובדה מדהימה. כאשר הוכחה העדה מוזה-תירצה למרתף-המעצרים בבית-המישפט בתל-אביב, הצליחו הנ-אשמים, העצורים גם הם, להעביר לה כמה כדורים, כדי שתהיה מטוממת בעת עדותה.

לשאלות התובעת ענתה לוליסה: "הוא נתן לי שלושה כדורים כחולים, שכל אחד ואליים 10 מיליגרם. הוא אמר לי שזה כדי לבלוע, ואז לא אוכל להעיד".

מישטרה

טלפון טוב

המישטרה הערימה על החשוד והוא נפך בפת.

במישפט נגד שלושה, הנאשמים כהברחת הרואין לישראל, מתמקדות הראיות בשיחות-טלפון בינלאומיות שהוקלטו על-ידי המישטרה. התובעת בתיק, עורכת-הדין גורית אחיטוב, ביק-שה מבית-המישפט לקבל את ההק-לטות הללו, ואילו הסניגורים מתנג-דים. אחת השיחות שהוקלטתה היא שיחה בין קצין-מישטרה ישראלי, גדי אשר, ובין אחד הנאשמים.

קצין-המישטרה הישראלי נסע להר-

תובעת גיא לבלוע ולא להעיד

קריאת-הכאב שלו, את בקשת העזרה ואת המצוקה הנפשית שבה הוא נתון.

מישפט

כדורים

בבית-המעצר

לפני העדות. במרתף-המעצרים, הצליחו הנאשמים למסור סמים לערה.

לוליסה מצקפשוויילי היא עדה חשור

אני יודעת, העולם הזה

"אני יודעת שאומרים שזהו המיקרה הקלאסי של האשה העשירה או המכורסמת שלקחה בעל מאשתו..."

היה קשה

לעזוב את הילדים!

כשהיתה בת 16 חצי, והיא נישאה לו בגיל 17 חצי. אך-קלוד מתארת את חייה בצבעים אידיליים. היא שומרת על קשר עם חברותיה הערביות במא-רוקו עד עצם היום הזה, חרף העובדה שהפכה בינתיים לישראלית.

אך-קלוד ובעלה הקודם התגוררו בפאריס. דניאל, אחיה, מתגורר שם כיום, ומשמש כנשיא של רשת ענקית של בתי-כלבו, בכט, אחותה, מתגוררת בניו-יורק.

לא נעים לה להודות — אך אלה החיים, מה לעשות — שהיא הבת הפייבוריטית על אביה. לרבריה הוא מחלק כיום את זמנו בין פאריס לבין מארוקו. בחתוליות היא מרלגת על מוקש: הקרע בין אביה לבין המלך חסן. מאז שעזב עמר את ישראל, שאליה הגיע לרגל החתונה בה-אידיעה, הוא מטלפן אליה פעמיים ביום. כליכך מתגעגע.

אך-קלוד ורסי בחתונה שישלה על איב סאן-לוראן

אך-קלוד ורסי אררי נמצאו כרי-רתם הארעית כמלון-דיואל. הגברת אררי החרשה פתחה לפני את הדלת, כשהיא לבושה בשימלת-מיני תומה הרוקה, תגורה שהרגישה את מותניה וזוג רגליים ארוכות-ארוכות, שהאריכו את קומתה.

הדירה מעוצבת כך שעוברים לחד-רון-האורחים דרך חדר-השינה. אך-קלוד, בעלת שיער כהה ארוך, פוור, המשווה לה חזות צעירה מכפי גילה (37), הובילה בהילוך חתולי, עד שצנ-חה בהכנעה על הספה ושילבה רגל שזופה ברגל שזופה.

"השיזוף", הסבירה, "הוא תוצאה של ירחדבש שבילינו בסונסטה, באילת". רפי הצטרף. התבעות הורחות של השניים, זרייהפרחים הענקיים שמלאו את החדר, בקבוק-השמפניה והסופרל-טיבים ההרדיים שהופרחו שם כמעט השכיחו ממני את נתוני-הפתחה — גירושין חפוזים, כותרות מבטיחות ליכלוד לרוב, נישואי-בזק.

"אני יודעת שאומרים שזהו המיקרה הקלאסי של האשה העשירה או האשה המפורסמת, שלקחה בעל מאשתו" אמרה.

השיחה התנהלה באנגלית (מצידו), אנגלית-צרפתית (מצד אך-קלוד) ו-עברית (מצד אררי).

אררי, מארח מנומס במיוחד, טרח להביא עוגיות, מעשה יריה של אמא שלי. אמו של אררי גרה עדיין בחצור-הגלילית.

אררי העיר (בצרפתית) לאשתו הסריה שתסדר את שימלתה הקצר-צרה, והיטה כל העת את אוזנו למת-רחש. ביקשת ללהות, בפיקוחו הצמוד, מהי אך-קלוד, מה מסתתר מאחורי הדרכילות המפתיעה ביותר של השנה.

נישואין בגיל 16

אך-קלוד עמר נולדה בקניטרה שבמארוקו. אחריכך עקרה מישי-פת-עמר לקובלנקה.

בגיל 13 נשלחה אך-קלוד ללמוד בפאריס. כך גם אחיה ואחותה. אך-קלוד היא הסנרוויץ' במישי-פ

עכשיו שיחכה מימי להפתעות!

„החלטתחי לשחוק בגלל שלושת ילדי. עוברת עליהם תקופה קשה. הם איבדו אמון, הם מבולבלים, פגועים. רפי הוא מיסכן. אני מרחמת עליו. אני לא כראיית. אני לא מתכוונת לוותר על הילד שלי!“

אבל — היא מביטה בהערצה ברי, ומתקנת את הרושם בחיפזון — הוא לא הפסיד בת — הוא הרוויח ח"כ, אולי אפילו שריברך.

לא רודף שמלות

אן קלוד התגרשה לפני חמש שנים. מה עשתה כפאריס? אחרי שלמדה אמנות, אימצה אמנים. בשנתיים האחרונות שיחקה ברעיון לחלק את זמנה בין פאריס לבין ישראל, ואז הגיע אדרי.

רפי אדרי ואן קלוד הכירו זה את זה לפני יותר משמונה שנים, אלא שהיחסים ביניהם היו שיטחיים. לגבי אדרי היא היתה בתו של דויד עמר, נקודה. כשהתחילו השניים לדבר על חתונה, חשבו לערוך אותה בחו"ל, הרחק מהכותרות. אדרי, למוד טעויות שעשה כלפי עולם ההתקשורת, חשב שכך יימנע רעש.

אן קלוד דווקא התעקשה להתחתן בירושלים. בעיניים נוצצות גילתה שהיא מעדיפה את ירושלים על פני תל אביב. ממש כך.

רפי ואן קלוד מיהרו להינשא מייד אחרי הגירושין מג'ואן. „זה כרי שהעסק לא יימשך, ולא יחשבו שזה לא רציני“, הסביר רפי, „אני הרי לא רודף שמלות...“

מאוד אופנתי לעוזב בית, אולם ה„בית“ החדש של רפי אדרי לא יתנהל, כנראה, על פני צווייהאופנה, ובוודאי שלא על פני תורת שיחוריהאיש. אן קלוד — צייתנית ומאוהבת — הוריעה שקודם כל, בראש ובראשונה, עליה להיות עם בעלה, כאשר הוא. שלושה ימים בשבוע היא מצטרפת אליו, כשהוא נוסע לירושלים, בימים שבהם מתפקדת הכנסת.

מאז „הגירושין של השנה“, ג'ואן אדרי הסתגרה בתוך עצמה. דבק בה ספרות, „אשה פגועה“ — אשה שבורה, פצועה, מוכה. ג'ואן אדרי היא אשה אינטליגנטית, רגישה, אך רחוקה מלעזר רחמים. להיפך — היא החליטה להתחוק, לשפר את חזוניה. היא מתנהגת כמי שהחליטה לפתע פיתאום שהיא אשה צעירה ומושכת, ובעצם הסתיים רק פרק אחד בחייה והפלאזופלא — אפשר גם פרק נוסף.

דפנה ברק ריאיינה השבוע את שתי הנשים של אדרי

איהדיוקים בפירסומים עליה פגעו בה. אך במיוחד פצעו אותה הרמזים כאילו כנה הצעיר לירון (13) עומד להילקח ממנה, ולגור עם אביו ואשתו החדשה, אן קלוד. כעת מתגוררים שלושת הילדים — אורית, גיל ולירון — בבית אמם. לירון, היחיד מבין השלושה שהוא מתחת לגיל 18, אמור, על פי סיכום בכתב, להתחיל היכן יגור: עם אביו או אמו.

על פי גרסה אחת, היה ברור שב"ר צונו של הילד, שעבר חודשים קשים, לגור עם אביו. כעת הוא חש ביטחון בבית אמו, ובניגוד לבילבול שאחז בה קודם לכן, אין בכוננה לוותר עליו. דעתה זאת התעצבה כאחרונה והיא נחושה. באחרונה אף שקלה לשכור

מה היא עושה בזמן שבעלה כוחש ומבשל, כיו"ר הקואליציה? „מטיילת בגלריות, מחכה לרפי...“

שבוע הבא תתחיל, או תמשיך, ללמוד עברית בירושלים. הפרוייקט העיקרי, אחרי הבעל, כמובן, הוא חיפוש בית. נמאס להם להתגורר בבית מלון. השרות איטי, ובכלל.

הדירה הנוכחית שלהם שם שייכת לאחד מקרובי המשפחה של אדרי. השניים משלמים רק עבור השרותים ששם מקבלים, והוצאות כמו חשמל וטלפון.

אן קלוד מחפשת בית ברצליה. פיתוח, כי רפי אוהב את הרצליה. תוח: גם היא אוהבת את הים, ומתמוגגת מכך בקול רם. רפי פחות אוהב אותה שופה.

תמורת האהבה הזאת נפרדה משני ילדיה: בתה בת 18 נותרה בפאריס, ואילו בנה בן 16 עדיין לומד שם ומתגורר עם אביו.

„היה קשה לעזוב את הילדים שם, נאנחה בקוקטיות, „אבל אלה החיים שלי.“

עם שלושת ילדיו של אדרי היא מסתדרת לא רע, ובעת שהיית שם שוחחה בשיחה עם גיל.

היא היתה רוצה להכיר אנשים, להכיר מקומות, להתערות, היתה רוצה שיכירו אותה לא רק כמי שחטפה את „בעלה שלי“. „הכול באיטיות“, היא אומרת, לעצמה יותר מאשר לי. האם עצרה בעיקבות חילופי מבטים עם בעלה, או שמא זה היה רק נדמה לי?

לקראת סוף הפגישה, החליט רפי לפקוק בקבוק שמפניה, שנותר מירד הדבש שלהם באילת.

„נכון שמעולם הוא לא נראה צעיר כל כך?“ שאלה אותו בהתלהבות, „הוא נראה כן...“ אולי 32? (אדרי הוא בסביבות ה-50) אמרה — והוצפה במחמאות בחורה.

השקנו כוסיות. מישפת אדרי החרשה יצאה לדרך.

מישפחתו. סיפרו לי כליכך הרבה סיפורים!

ביום החתונה (עם אן קלוד), לפני שבועיים, אי אפשר היה להגיע אלי: קויהטלפון היה תפוס נוסטופ. ידידים משותפים של רפי ושלי טילפנו אלי מחו"ל, חברים קרובים דאגו לי והזמינו אותי לארוחה באותו היום. אני הערפתי תי להישאר בבית ולארת. הייתי אחרי טיפול רפואי, וסבלתי מכאבים נוראים. בכיתי מרוב כאבים.

ויתרתי על מאבק מישפטי, פיטרתי את עורכיהרן ששכרתי, והחלטתי לסיים את הגירושין מהר. כך אני מאמינה שצריך לנהוג: למען הילדים, למען כל הצדדים. הפסדתי מהגירושין האלה, והרבה. בקושי הבטיח לשלם את חשבונות החשמל והטלפון. מי שקראו עיתונים, יכולים היו לחשוב שאני פראירית. אבל אני לא. פשוט הייתי מופתעת. כולם ידעו הכל, חוץ ממני.

כבר כשטיילתי עם אורית (בתה הבכירה) באירופה, לפני כמה חודשים, הגיעו אלי שמועות. כולם ידעו חוץ ממני, עד שהתחלתי לגלות עוד פרט ועוד פרט.

את הגט נתתי לו מהר. כשצד אחד רוצה ללכת — אז זהו. רציתי לגמור עם זה כבר. לא ידעתי עם מי להתיעץ.

עכשיו אני מתחזקת, חושבת מה לעשות עם עצמי. בחודשים האחרונים נוכחתי לדעת מיהם חבריי. חלקם, חשבתי קודם לכן, הם דווקא חבריו או בניימישפחתו של רפי. עד לאימוזן נהגתי לרווח לו הכל, לספר לו.

מהיום והלאה אני מתכוונת להתנהג אחרת, ולקחת את העניינים בידיים. מכל הסיפור רזיתי המון, קניתי בגדים חדשים, אני מתחילה לצאת, לבלות. ומה שנוגע לילד: הוא אצלי.

היום אמרתי לרפי: „יש לנו כמה עניינים לגמור, למשל — הילד...“ הוא ענה לי: „אל תראני, אל תדאגי!“

אני מאמינה לו כמו שאני מאמינה ל...“

הוא מיסכן. אני מרחמת עליו. ביום הגירושין עוד הכנתי לו כוסיתה. עכשיו — שיחכה ממני להפתעות. אני עכשיו מתכננת אותו, תוך כדי השיחה...

שאיש לא ירגיש מה קורה אצלנו בבית ובאמת, איש לא הרגיש עד יום הפירסום. לכן האנשים כליכך הופתעו. אני עצמי הייתי בהלם, כשזה יצא. לא ידעתי איך להתנהג, עם מי לדבר, מה לעשות. פשוט הייתי בהלם.

מה שעזר לי להחזיק מעמד זה המרני שיחות הטלפון. גם אנשים שאני לא מכירה טילפנו, כדי לחזק אותי. חלקם ספרו לי סיפורים מלוכלכים על רפי. אני יודעת שיש כאן חיסול לחשבור

נות. הרי אני לא טיפשה. הגיעו אלי שיחות טלפון מאנשים מאוד ידועים, שלא הייתי מאמינה שיטלפנו אלי, ובוודאי היה לי קשה מאוד להאמין לתוכן השיחות. זה עזר לי ברגעים הקשים ביותר בחיי, ואני לא מדברת על הגירושין. זה קורה במישפחות רבות. אני מדברת על הצורה, ועל כל אותם דברים שאני לא מספרת עדיין. אני מדברת על טלפונים כועסים מחצורהגלילית (שם מתגוררת אמו של רפי אדרי) ומכני

בשנית עורכיהרן. זהו קצה קרחויהמתיחות בין רפי לבין ג'ואן. סיפרה ג'ואן:

„אני שותקת מאז תחילת הפרשה. פנו אלי בליסוף מהעיתונות, והציעו לי הצעות מאוד מפתות.“

החלטתי לשחוק בגלל שלושת ילדי. עוברת עליהם תקופה קשה. הם איבדו אמון, הם מבולבלים, פגועים. כל כתבה או אפילו תמונה — זה נורא ואיום בשבילם.

בכל זאת היו פירסומים שכליכך הכעיסו אותי והעליבו אותי, עד שכמתי עט ולא התאפקתי.

כתבו שאני אשה מושפלת, רמוז כאילו היחסים ביני לבין רפי ממילא לא היו טובים. בקושי הצלחתי להבליג. כולם דיברו — לציטוט או שלא לציטוט — חוץ ממני. הילדים ביקשו ממני שוב ושוב לשתוק.

אלה היו חודשים קשים בשבילי. אם אפשר — איש לא אמין לי. עוד לפני שכל הסיפור יצא לעיתונות, דאגתי

ג'ואן אדרי עם רפי ובתה אורית. „אני מאמינה לו כמו שאני מאמינה ל...“

צבי טל העולם הזה

נור. הוא התגלה כבר קודם לכן, בעיסקה הנוגעת לחברת דומי. גם פרשה זו מורכמת ביש ראל בראשונה ב"העולם הזה" (17.6.87), בכתבה של יגאל לביב. וגם אחרי פירסום זה מילאה העיתונות הישראלית את סיה מים, ולא הזכירה את העניין אף במילה אחת.

הפרשה התפוצצה כשנודע כי ארויון מיו, או עדין יועצו של רונלד רגן בכית הלכן, לחץ על הצבא האמריקאי

למיז היתה חיבה

מיוחדת לעסקים

מבוקקים שבהם

מעורבים ישראלים

להעניק הזמנה גדולה לחברה, שבה היתה השליטה בידי עוזרו וידידיו. אחר המנהלים היה אותו צ"ן, שאיפשר לו להרוויח נמכה אחת רבבות דולארים בכורסה. ארבעה ממנהלי החברה כבר הורשעו בעבירות מירמה ושחור.

הצבא האמריקאי העביר לחברה הזמנה גדולה, במחיר בלתי-סביר. את ההזמנה ביצעה החברה במיטעל בכרמיאל. את המיטעל על בכרמיאל העביר לה אחד מרד נויברגר, שהיה במשך זמן קצר עולה חדש בישראל, ושי הפך לאחר מכן מנהל בחברת "רדטי". היו מעורבים בעניין גם עוזרו של יגאל הורביץ, אריה גולדשטיין, וברוך ארבל, מי שהיה קצין ממשלתי-הצבא את-ראשי, שפרש אחרי שי הורשע בעבירות-שחור.

החקירה נגר דומך והשר מיו היא עדין ויועצו של מיו. לפני שנתיים האמריקאי חיבה מיוחדת לעסקים מפוקקים, שבהם מעורבים ישראלים ויהודים.

גם בענייני דומך בלט אותו ולך, ידירו ויועצו של מיו. לפני שנתיים פירסם ולך מיכתב בניו-יורק טיימס, וגילה שב-1982 נפגש עם ראש הממשלה מנחם בגין. אני בטוח, כתב, שהביקור והפגישה הוענקו לי בגלל ידידותי האישית עם אד מיו.

פגשתי את השגריר משה ארנס, ואת עוזרו המוכשר, ביבי נתניהו, ואני בטוח שהם דיווחו על ידידותי עם מיו לפני ביקורי.

הפגישה של ולך ובגין נמשכה יותר משעה. בגין הירצה לפני הפרקליט היהודי הקטן על חזונו לגבי המרחב - יצירת "חגורה ירוקה" שתכלול את ישראל, לבנון, ירדן ומצרים.

דרושות תשובות!

מי בחינה ישראלית, אין העניין יכול להיגמר בשתיקה רקה. העיתונות יכולה לעשות יד אחת להקטין את העניין ולגנוז, להימנע מחקירה רצינית ולאמור הן אחרי הודעות סתמיות של רוברים סתמיים.

אבל בציבור יהיו ריונים, ובצדק. הציבור במדינה דמוקרטית רשאי לדעת, במיקרה כזה:

- מרוע הסכמים ממשלתי-ישראל לתת ערכות לפרייקט, שסתר את כל השקפותיה ומעשיה באותה עת?
- מי בדיוק החליט על כך, מתי, באיז צורה ובגלל אל טעמים?
- מה דובר על נושא זה כשיות של שיעמוץ פרס עם אד מיו, ורברט ולך, ברוך רפורט או אחרים?
- האם נעשה אישהו נסיון, גלוי או מסוה, להציע שחוד? ואם כן, למי? שום מדינאי במעמדו של שיעמוץ פרס אינו יכול להרשות לעצמו לעמוף את עצמו בשי תיקה במצב כזה. מוטב שי דבר.

רפי סוויסה רצה לעזור לבנו, לפרידתו מאשתו הצעירה מרגדיה

לך הכל, בעל אוהב, תינוק נחמד, חיורי אליהם. אבל חיותה סירכה לתת לבתה לחזור הביתה. עברית קלה

ראה כי סוויסה הסתבך במיטעל מישפחתית ובמישפט פלילי ללא כל צורך. ברור היום כי ביום הפריצה היה אומנם דויד כחנותי הרהיטים עם קרובי-מישפחה ויקטור סוויסה. הם היו כחנות בשעה שש בערב, שעת הסגירה. הפריצה ברחובות היתה בשעה 4.30 אחרי-הצהריים באותו יום. נשארה פתוחה רק השאלה אם יכול היה דויד להגיע מרחובות לתל-אביב בין 4.30 ליש בערב, ובעצם לא היה כל צורך בעדותה של חיותה שהיא היתה איתו כחנות בתל-אביב. התובעת הסבירה לשופט ניסים ישעיה מרוע, בכל זאת, השתדל רפי סוויסה להוציא מהתמונה את ויקטור ולהכניס במקומו את חיותה. ויקטור, המתגורר כבר עשר שנים בפאריס, הס' תבך בעבר עם המישטרה ואילו חיותה היא אשה מכובדת, פקידה בעיריית-

פניגור מישגב ותובעת רגיניאנו ארבע שעות של עדות

האת, קצין המיש מאשר ליד אחיו ריב אחים

כאשר עלה רפי סוויסה להעיד במישפט, חיכה אחיו, קצין-המי-שטרה הבכיר שמעון סביר, במיט-דרון. הוא אמר היה להיות עדי-הגנה במישפט וחיכה לתורו. מא-חר ועדותו של הנאשם התמשכה יותר מארבע שעות, חיכה סביר לתורו עד לשעה ארבע אחרי-הצהריים.

היחסים בין האחים אינם חמים כבר זה זמן רב. מספרים כי הריב ביניהם התחיל כאשר נשא רפי סוויסה לאשה את אליס הבלו-נדיה, אשתו השנייה.

בשעת ההפסקה במישפט הלכו כל הצדדים למיזון בית-מישפט השלום ברחובות. במיזון שני שולחנות בלבד. באחד מהם ישב רפי סוויסה, אשתו אליס, סיניגוריו חיים משגב וניד גרושוני וכמה אחיות וידידים. ליד השולחן השני ישבה התובעת קלרה רגיניאנו והמתמחה שלה. כאשר נכנס סביר למיזון הוא הביט כה וכה וניכר היה כי אינו מרגיש בנוח. הוא אומנם התחבק עם אחיו, אבל העדיף לשבת לשולחנה של התובעת היפה. "אני מעדיף לשבת כאן מאשר בצד השני", אמר לה.

הקשר בין האחים היה קלוש מאוד בשנים האחרונות, אבל ימים ספורים אחרי שהתפרסם כי דויד, בנו של רפי, נעצר, התקשר הקצין סביר לרפי סוויסה. "אשתי אליס אמרה לי שאחי סביר התקשר וביקש שאטלפן אליו בחורה. טילפנתי אליו והייתי כעוס מאוד". העיד רפי סוויסה: "אני לא יודע למה, אולי בגלל שהאשמתני אותו, במקום את המישטרה. אמרתני לו: המישטרה טועה! היא מחזיקה את הבן שלי ללא עוול בכפו".

כבר רפי לי נסיונות קשים ומכאיבים עם המישטרה בעבר. ואמרתני לו עוד משהו שאני לא אומר בדרך-כלל. אמרתני לו שאני רוצה שתוא יסבול יותר. אחי קצין קשוח, מרובע וישר, ואיתנו הוא

דויד וורד סוויסה כחנותם החותנת אינה מרשה לבת לחזור

הפריצה נסעה עימו לתל-אביב לחנותי הרהיטים במב. כדי לקנות עגלה, מיטה וישיבה עבור התינוק. בכתבה-האישום נאשם סוויסה בכך שניסה לכפות על כלתו ועל אמה למי-סור גירסה שיקרית למישטרה ולאמר כי חיותה היתה עם דויד כחנות במב, היה שם דויד עם אדם בשם ויקטור ולא עם חמותו. בכתבה-האישום נאמר עוד כי כאשר ניסתה חיותה למחות, מאחר ולא רצתה לשקר, אמר לה סוויסה: "היו גירושיו".

השבוע, כאשר עלה סוויסה להעיד כעדה-גנה ראשון במישפט, לא ישבו חיותה וורד כאלם. בנו, דויד, ישב כאלם והביט כאביו המתייסר על דוכניה-העדים. מסתבר כי לאחר שהנשים העידו בבית-המישפט כי רפי סוויסה ניסה להדיחן לעדות-שקר, פנה סוויסה אל וורד בהסכמת הפרקליטות, וביקש ממנה לשוב לבעלה. הוא אמר לה: "יש

מי סוויסה, ח"כ לשעבר, נציג שרות בתי-הסוהר לשעבר, עמד השבוע על דוכניה-העדים כנאשם. התובעת קלרה רגיניאנו הגישה נגרו כתבי-אישום על שיבוש הליכי-מישפט והדת כלתו ומחותנתו לעדות-שקר. ראשיתם של הרברים כינוי שנה ש-עברה, כאשר נעצר דויד, בנו של רפי סוויסה, כחשד לפריצות ברחובות. האב, שסבל בעבר מהסתבכויות פליליות של בנו, ואשר החויר אותו רק לפני שנתיים ממאסר ממושך בצרפת, בגלל פרשת-סימים שבה הסתבך, בא שוב לעזרת בנו. רפי סוויסה ניסה לברר עם כל בני-מישפחתו, ועם וורד, אשת בנו וחיותה, אמה, מה עשה הבן ביום ובשעה שבה בוצעה הפריצה.

רפי סוויסה סיפר בבית-המישפט כי היתה זו חיותה, החמות, שטענה כל הזמן כי מאחר ומרובר כימים הראי שונים שאחרי לידת בנו של דויד, היא היתה אתו כמעט כל הזמן. וכי ביום

הפגישה של ולך ובגין נמשכה יותר משעה. בגין הירצה לפני הפרקליט היהודי הקטן על חזונו לגבי המרחב - יצירת "חגורה ירוקה" שתכלול את ישראל, לבנון, ירדן ומצרים.

הפגישה של ולך ובגין נמשכה יותר משעה. בגין הירצה לפני הפרקליט היהודי הקטן על חזונו לגבי המרחב - יצירת "חגורה ירוקה" שתכלול את ישראל, לבנון, ירדן ומצרים.

הסתבך במישפט פלילי, גרם ומבנו התינוק בן השנה

מישפחתית

טלפונים צילצלו, לא ענית. או אמרה לי אשתי שברטי (מפקד מישפחתית רחובות) על הקו, והוא מספר כי חיותה טילפנה אליו ואימה שהיא הולכת להתאבד. חשבתי לעצמי: "רק זה חסר לנו, שחיותה תתאבד בזמן כזה?"... (סוויסה מרים את קולו כאשר הוא מדבר על כך, ומתנצל) סליחה שאני

צועק, זה כואב לי נורא כל הסיפור הזה... ניסינו להיזכר מה קרה ביום שבו בוצעה הפריצה. שאלתי את חיותה אם זה היה היום שהורדנו את ורד מבית החולים? הורדנו, הוצאנו, ככה אנחנו אומרים, אצלנו לא מרכיבים עברית כבדה, אלא עברית קלה. אבל זה לא

טרה, העדיף לשבת ליד התובעת הנאשם, שעליו הוא בא להגן

סביר מתנשק עם אחיו מרובע וישר

אבי ודמין העולם הזה

סביר והתובעת רגיניאנו מוטב פה מאשר שם

אבי ודמין העולם הזה

קשוח עוד יותר, והוא מאמין למישפחתית. הוא אמר לי: תיזהרי! שהכל יהיה בסדר ולפי האמת, תתייעץ עם עורכי-דין ועם המישפחתית. וכך עשיתי." כאשר עלה סביר לדוכן-העדים הוא אישר את עדות אחיו, ואמר שחקר בעניין רפי סוויסה.

אבי ודמין העולם הזה

רפי ואלים סוויסה

האשה החערבה בעדות הבעל

העיתונות עמדה על הראש, דבר כזה לא קרה לי בחיים. עוצרים אותי בבוקר מוקדם, לא נותנים לי להתקשר לעורך-הדין שלי. לא נותנים לי להתפלל או לשתות קפה, ואפילו לא מרשים לי לנסוע במכונית שלי, שלא לי פטיש 10 ק"ג בראש.

עד כאן קטעים מעדותו של רפי סוויסה.

סניגורו, עורך-הדין חיים משגב, טען כי כל העניין הוא מזימה שנרקמה בזרוע נגד סוויסה. **אילנה אלון**

לא ראיתי אותה, עד שראיתי אותה כאן בבית-המישפט עם שרשרת של שקרים, ואני צריך להיות גיבור לאומי, כדי לא לעשות משהו לעצמי... ומי בכלל דרש גירושין? — אחרי שוורד גמרה להעיר כאן, ביקשתי רשות לדבר איתה ואמרתי לה: "בואי איתנו, יש לך בעל אוהב וילד נחמד", אבל האמא שלה לא נתנה. אחרי עדותה אני לווייתי כסף, כדי לשלוח אותם ל-10 ימים לאילת ומי דורש גט עכשיו? — הם! לא אנחנו.

באותו בוקר שבו עצרו אותי, כל

היה אותו יום. זה היה היום שבו הוריעו לי מלישכת שריהמישפחה, חיים בר לב, שהוא מסכים להיות הסנדק. אז החלטנו לעשות ברית יותר גדולה, לכבוד השר. במקום 150 איש הומנו 300 איש...

רציתי ללמוד מישפטים

א הריבך, כאשר באנו לבית המישפט לדיון כמעצרו של בני, שמעתי שהוא חשוד ב-40 פריצות, לא ידעתי אם לצחוק או לבכות... אני לא עורך-דין, אני אדם פשוט. אבא שלי עשה 13 ילדים, רציתי ללמוד מישפטים, אבל זה לא יצא...

יסלח לי כבודו אם אני מתרגש, אבל זה כבר חודשים שאני אוכל את זה... אומרים שאני ליויתי את חיותה לדלת, אבל אני תמיד מלווה כל אחד לדלת: זה לא רק בגלל חינוך, זה מפני שאני גר בבית שכור, וכאשר הייתי נציב גיררו את הבית כמו בית-סוהר. ויש לי שני כלבים, כאשר פותחים את השער, הכלב הגדול, הממור, פותח את הדלת ובורח החוצה ואי אפשר לתפוס אותו.

או אני, או אשתי, מלווים כל אחד לדלת ומשגיחים שהכלב לא יברח. ואם זה אורח חשוב-שוב אני מלווה אותו עד הכביש. זה טראגי שאני צריך לעמוד כאן ולהתווכח על דברים שאמרו ורד וחיותה... מאז שחיותה העירה נגדי במישפחה

אבי ודמין העולם הזה

אלים ודודי סוויסה בבית-המישפט האב הסתבך למענו

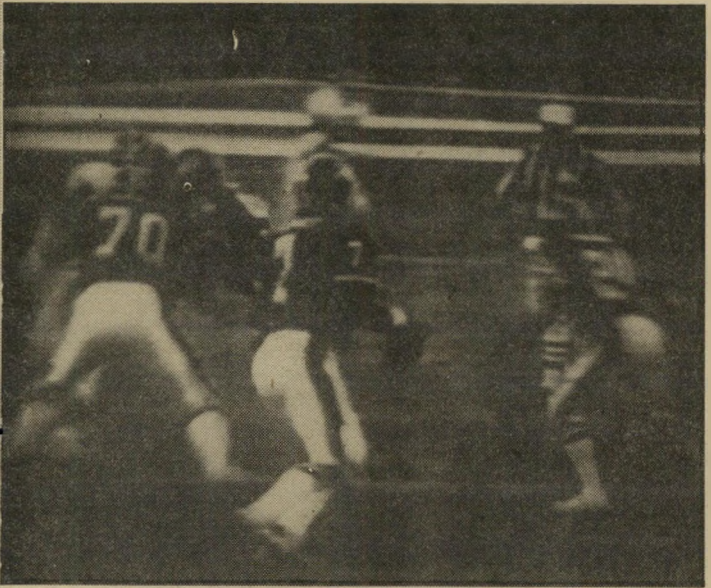
טאץ' דאון! קן מיזרחי, תיירת. באה מלוס-אנג'לס. היא מכי-רה היטב את חוקי-המישחק. "אני מרגישה את האווירה שבמיגרש, את שיגעון הקהל. זהו מישחק אמריקאי טיפוסי."

אוהדי רדסקינס אניטה ויהודה קאופמן אוהדי הווינגטון-רד-סקינס. "אנחנו מכירים את המישחק כי שהינו שני-

תיים בארצות-הברית. זה פשוט עולם אחר. ראיתי את מישחק חצי-הגמר, ובמשך שלוש שעות אכל-תי את הציפורניים. המישחק הזה דורש תיחכום."

שיגעון בקטו

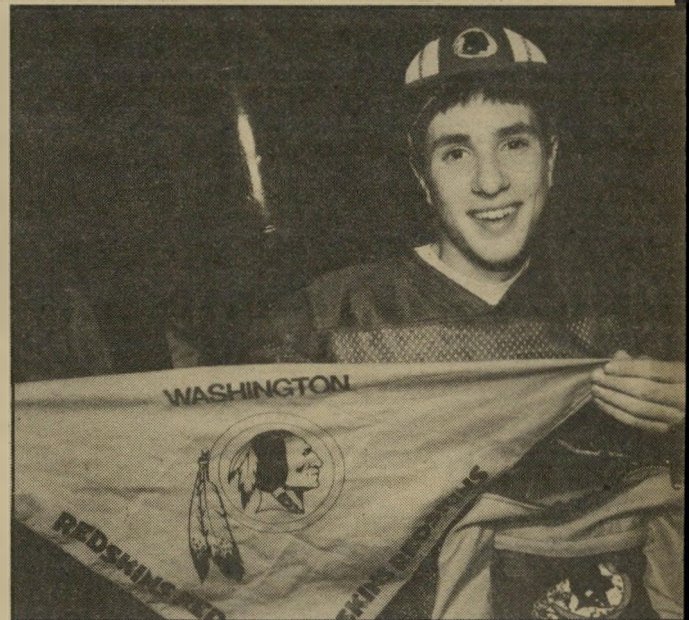
ה דנוור-ברונקוס נגד הווינגטון-רדסקינס. פרק אחרון בסידור-המתח של מישחקי הפוט-בול האמריקאי. בארצות-הברית הרחובות שומים. 200 אלף איש נמצאים במיגרש. השאר יושבים בכתיים וצופים במישחק.

"אחרי שבאתי מארצות-הברית, ניי-סיטי להעביר את האהבה למישחק גם לחברים שלי בארץ. ראיתי שם ונרד לקתי." אומר עמית שניר מקריית-אתא. הוא וחברו אלון וולך באו לסיור-רמה בתל-אביב במיוחד כדי לראות את המישחק בחברתם של משוגעים נוספים לדבר.

זה הופך לאי-לאט למסורת. כשנה שעברה התקצצו מאות אוהדים במלון הילטון בתל-אביב כדי לצפות במישחק. השנה רכשו מנהלי הטיורמה את זכויות-השידור חודשיים מראש. אך השידור הישיר בתחנת-הטלוויזיה הש"כנה, הותיר את האוהדים הישראלים בכתיים.

לא נותר אלא להעביר את 200 האנשים מהאולם הגדול לאולם מפליא חים החשובים. הקהל זכה. לאט לאט הם נכנסו לאווירה. עליגבי מסכים ענייניים הוקרנו קטעים ממישחקים קודמים. מפליא, אבל הקהל ידע את שמות השחקנים, הבין את המהלכים במיגרש, ממש בעניין.

לקראת השעה 1:00 בלילה הורגשה

אינדיאני מירושלים גיא עדן מירושלים, אוהד שרון של הרדסקינס, לבוש בביגדי ה"קבוצה, נושא דגלים. "הטקטיקה, הפעולה והאווירה מלהיבים במיוחד."

האינדיאנים רכבו על הסוסים בסאן-להבו 200 חובבים מושבעים, רובם

חילופי תרבות יגאל פרץ וקים וויט, זוג אמריקאי-ישראלי. "אני אוהד של הרדסקינס בגללה. היא הסבירה לי את החוקים וגרפה אותי בהתלהבות." משמאל: טלי לוי בחברת תייר.

מנהלי ה"סינרמה" רכשו את הזכויות, אבל הלבנונים קילקלו את החגיגה

תכונה מיוחדת. המישחק עמד להתחיל. עידוב התרבויות באולם מפליא-ישראלים שהיו באמריקה, אמריקאים ששוהים בישראל. הקהל באולם עורר, התווכח, ניתח את המהלכים. הברונקוס מדנבר הובילו ברבע הראשון 10:0. אוהדי הווינגטון-רדסקינס חפוייראש, הו, אז באה התפנית. עיניי הם של אוהדי הרדסקינס ברקו.

התוצאה התאונה ובמישחק חל מהפך. עמית קריס-סוורד הנשואה לריצ'ארד האמריקאי: "הכרתי את

ישראלי ממיאמי סנדי ארצ'ו מלוס-אנג'לס, חברה נתן זקס, שחקן קבוצת-הכדורגל בני-יהודה וישראלי ממיאמי. סנדי: "בארצות-הברית כולם משוגעים על זה."

באנו, למרות השידור בטלוויזיה, כדי לחוש את האווירה. אנחנו אוהדים שרופים של הדנבר ברונקוס (סוסים). המישחק לאט-לאט חודר גם למדינה."

אוהדי ברונקוס עמית שניר ואלון וולך, צעירים לפני גיוס, באו לסינרמה מקריית-אתא. "חשבנו שיהיה כאן מפוצץ."

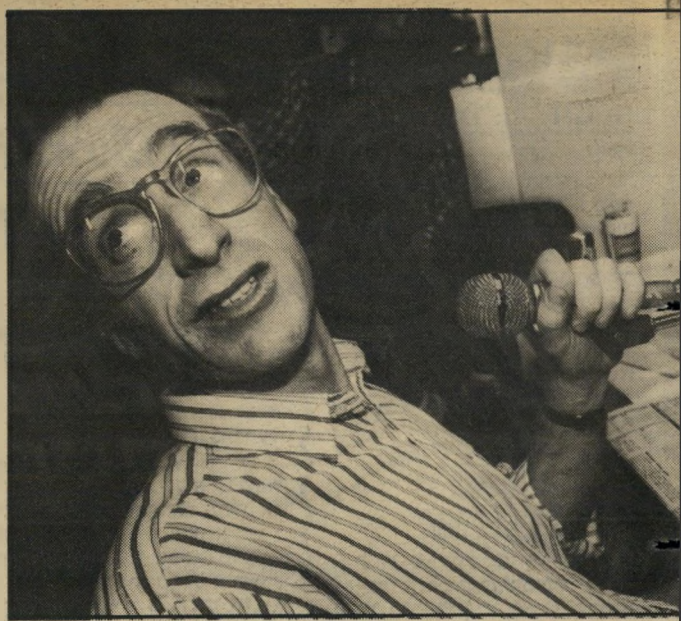

המומחית סנדי ונתן. היא מומחית במישחק, גדלה על ברכיו, נושמת את האווירה. "אני יודעת בדיוק מה קורה שם עכשיו. אין נפש חיה ברחובות. כולם יושבים בבתים וצופים במישחק."

המישחק בומן שהייתי בדנבר. אני גם אוהדת שלהם. אני לא מבינה הרבה במישחק, אבל אני מקווה שינצחו. אמיר אפרת, הפרשן, אמר שהקהל הישראלי לא מבין את כללי המישחק. אבל מה זה משנה כל עוד נהנים. לדבריו אין כל סיכוי שהמישחק יחדור גם לארץ. זה מישחק של שנות ה-80, מישחק-מלחמה טריטוריאלי, מישחק-מוחות. בכל קבוצה משחקים 45 שחקנים. זה עולה הון עתק. לכל קבוצה יש 80 תרגילים, וכל שחקן צריך לדעת בדיוק מה הוא צריך לעשות בכל תרגיל. זה בכלל לא פשוט."

הכירות מהבר של הסינרמה עזרו לקהל להיכנס לאווירה המתאימה. אם מבינים במישחק או לא — זה פשוט חגיגה, והישראלים מחפשים חגיגות. בשנה שעברה שידרה הטלוויזיה הישראלית סדרת-מישחקים של הפוט-בול האמריקאי, נתנה הסברים, לימדה את החוקים, ובכל-זאת הילדים הישראלים לא משחקים פוט-בול אמריקאי בכדור עשוי מסמרטוטים. השיגעון האמריקאי הגדול הגיע לארץ כשיגעון, אבל נשאר קטן.

יוסי עזיז, צילם: ציון צפריר

לא מבינים הפרשן אמיר אפרת: "אני פשוט פריק' של המישחק הזה. לא הייתי בהרבה מישחקים, אבל צפיתי הרבה בטלוויזיה. הקהל הישראלי מבין מעט מאוד את כללי-המישחק."

ד'אגו — ובסינרמה בתל-אביב הת-יצאי אמריקה וישראלים שהיו שם

שעות שמירה. צריך לאגור כוח. הוא כבר ראה הרבה מופעים בחייו. קשה לו להתלהב. במיוחד כשהוא לא מבין בכלל את החוקים של המישחק המסובך הזה.

לא מעוניין שומר ב, סינרמה" תופס שלוה. לגביו המישחק לא מוסיף ולא גורע. ארבע שעות צפייה במישחק אינם כמו ארבע

יונה אליאן ושולה חן דווקא לא בהריון ★ קול מיסתורי בטלפון רון סלפטר — פעם ראשונה ★ ענת דולב מצאה אהבה בכגישת מחזור

חמרורים

המרגל על הנשר

נחוג ♦ יוסהולדתו 50 של רייך מיכאל ברזוהר, עיתונאי, מחבר מותחנים וח"כ המערך לשעבר (בכנסת העשירית). ברזוהר, יליד בולגריה, היה בראשית דרכו כתב לענייני-רמזע של יומון ההסתדרות דבר, אך נודע עד מהרה כמחברם המצליח של סיפורי ריגול שפורסמו בארצות רבות, אם כי סיפורו הראשון, נשר על הים החיכוך, היה ספרית-תקיר דווקא: עיבוד עבודת הדוקטורט של ברזוהר (באוניברסיטת פאריס) על יחסי ישראל-צרפת בשגר תיה הראשונות של המדינה.

קברים ללא דגל

נחוג ♦ בירושלים, יוסהולדתו 85 של פרופסור (לבריכימיה) יש"ע עידו ליבוביץ, איש-מרע רב-זווני ולוחם תקיף בהתחדדות, בהתגלותיות ובכיבוש (לי אין כל עניין שדגל מדינת ישראל יתגופף מעל לקיברה של רחב הזונה בריחו או על קיברו של המור אבי-שכמו). ליבוביץ, יליד רינה בירת לטביה, היה עורך האנציקלופדיה העברית, הרבה בפעילות ציבורית (במפלגת-הלוויין של מפא"י, העובד הדתי, כשורת המתורבים חושפת השחיתויות של שנות ה-50) ופירסם ספרים רבים, מן היסודות הפיסולוניים של התהליכים הפסיכיים ועד אמונתו של הרמב"ם.

העורך מנוה-צדק

נפטור ♦ בתל-אביב, בגיל 68, רויד קרסיק, מי שהיה במשך 26 שנים העורך הראשון של שבועון הנשים לאשה, אותו הפך מעיתון בן שמונה עמודים לרבי-מכר שבועי וכרסנני קרסיק, בנו של חשב אגודת מגדלי פרייהדר, פרדס, ועסק ציבורי (יורד ועד שכונת נווה-צדק של תל-אביב הקטנה), פירסם בנעוריו סידרת חוברות בלשיות (ספריית הבלש) התגבר במלחמת-העולם ליחידות הצבאיים הארצישראליות של הצבא הבריטי. במהלך שרותו נפל בשבי הגרמני ביותר. לאחר שחרורו ערך בזה אחר זה את לאשה, את שבועון הליכוד שלא האריך ימים יומן השבוע העמדי את ירחון-הנשים עולם האשה על המפה.

פיסיקאי בן קווייקר

נפטור ♦ במיורח-גרמניה, בגיל 76, קלאוס פורכ, פיסיקאי אטום, שהיה בין מפתחי הפצצה האטומית. פורכ, יליד גרמניה, קומנדיסט מגיל 19 ובנו של פרופסור לתאולוגיה בן כת הקווייקרים, שתהגד לנאציזם, הגר ממולדתו ערב מלחמת-העולם. לאחר ריה נחשף כמי שסיפק את סודות האטום לברית-המועצות וכך איפשר גם לה לייצר פצצת-אטום. משנתפס, נדון ל-14 שנות מאסר. כסיום ריצוי שני שלישי מהן, עבר למיורח-גרמניה, שבה זכה להוקרה רבת.

הפיתגמים של הספרן

נפטור ♦ בגיל 78, גדליה אלקר, ש, מי שהיה פרופסור לספרות עברית באוניברסיטת תל-אביב. אלקר, אב לשני בנים, שהגדיל בהם נפל במלחמת יום-הכיפורים, היה יליד פולין, שפנה, אחרי עשר שנים כספרן בבית הספרים הלאומי בירושלים, להוראה ולכתבה. בין השאר פירסם אוצר פיתגמים וניבים לטיניים, ספר על המחנך היהודי-פולני אנוש קורצ'ק ואת קיצור חולדות התרבות העתיקה הרויכרטי.

* בין חבריו לשבי: אביו של שמעון פרס; יוסף אלמוגי; לימים יורד הנהלת הסוכנות היהודית ויצחק בן-צאהרון. הקשיש הזועם של תנועת-העבודה.

פתוח להצעות

כאשר גיליתי שעוד לא כתבו עליו אף פעם בעיתון, שאלתי אותו אם אני יכולה להיות הראשונה בחייו. בהתחלה הוא לא הבין מה אני רוצה מחייו, אבל אחרי כמה נידנודים הוא הסכים, כי הוא בחור טוב, ואני ביקשתי נורא יפה. שמו הפטיש חביב עליי במיוחד, רון. שם המישפחה הוא סלפטר. ואם זה נשמע מוכר לקוראי העיתון לאנשים-חושבים, זה מפני שאבא שלו, אליהו סלפטר, כותב ועורך שם כבר המון שנים.

רון סלפטר כנען לבד

טובים, ורון אומר שהוא מרגיש עם הבוס שלו. "מעט כמו מישפחה". הוא גבוה, 1.88 מטר, בהיר-שיער, וכרע לגמרי לבד. עד לזמן האחרון היתה לו חברה צמודה, רנלית, עובדת בחברה לכוה-אדם, אבל אחרי שנה נגמר להם הכיבוד. כמו שהוא אומר: "ההתחלות תמיד יפות, הסיימים אף פעם לא פשוטים." כמה שהוא צודק! יש לי ההרגשה שהבחור, המסטיים בימים אלה את הלימודים לקבלת תואר במישפטים, והמתחיל בהתמחות בבית-המשפט העליון אצל השופט משה בייסקי, לא יישאר הרבה זמן לבד. כי למרות שהוא עובד קשה, הוא לא מותר על בילויים. רצוי שזו תהיה אחת שתביין את ההומור שלו, שתאהב מסעות וטיולים, ושלא תהיה, בשום פנים ואופן, לא, מישפטנית או פוליטיקאית. מאלה יש לו די בשעות-העבודה.

ענת דולב, קריינית-החדשות הא-הודה, ציפתה לכמה שעות של כסף, אבל כסף היא יצאה משם גם בהרגשת כסף, וגם בהבהה.

זה היה כנס-מחזוריים של בית-הספר העממי יצוים ברמת-גן, לפני חודשים אחרים. היתה שם גם דליה מזוזר, אבל כשהיפשו מנחה לערב, פנו דווקא אליה. אחרי שהיא גמרה להנחות, היה לה זמן להסתובב ולפגוש את החברה מהכיתה. מפה לשם היא ראתה גם נחמני אחר, חתיך ובהיר-שיער, שלא היה בכיתה שלה, אלא שתי כיתות מעליה.

היא זכרה אותו, כי בררר-כלל הקטנים וזכרים את הגדולים. הוא לא זכר אותה, אבל הם הסתכלו זה בזה, והתחילו לדבר. התברר שקוראים לו עופר אמיר, והוא בן 26, סטודנט לארכיטקטורה בטכניון.

אחרי-כך הם עזבו ביחד את המקום, ומאו הם ביחד בהרבה מקומות.

שולה חן ובעלה אבי קורן (מימין) היא לא היתה בכלל במועדון הזה

לא נתן לה איהו רעיון בנושא, והיא אמרה שתינוק בגיל 40 עשוי להיות רעיון חמוד, אפילו כף, אבל מילי היא כבר בת 16 וחצי, ואיתמר בן 10, והם כבר גדולים, והיא כבר "יצאה מזה". או אם היא לא תחליט. להיכנס לזה, ובעלה אבי קורן גבר בן לא יתלהב מן הרעיון, היא תישאר אם לשניים. אבל תקליט חדש אולי עוד יהיה לה.

ידיעה על שולה חן, שאני מאוד אוהבת אותה, גם מפני שהיא אחת הנשים הכי מצחיקות שאני מכירה, וגם מפני שלפעמים אומרים לי שאני דומה לה (ואז אני תמיד מודה על המחמאה). או הידיעה סיפרה ששולה בילתה בשבוע שעבר במסיבה בהקומקום, ושהיא מוציאה תקליט, ושהיא כחודש הרביעי להריונה.

אחרי המולוטוב הנרגש שלי שמעתי ממנה שראשית כל, היא לא היתה בכלל במועדון הזה, ושנית, היא לא מוציאה תקליט (הלוואי וזה היה נכון!) ושלישית, היא לא כחודש הרביעי, ולא בשום חודש אחר. אני לא הייתי המסלפן הראשון בעניין. הקרימה אותי החברה הטובה שלה, ירדנה ארזי, שאמרה לה: "שוליקה, יש סקופ עליך!" שאלתי אותה אם הברווז העיתונאי

הם מכניסים להריון

הרטו אותי, החברה בלהיטון. זה שבועון-בידור לצעירים, למי שלא מתמצא בתיקשות הצעירה. ויש לי אליו המון סימפאטיה, כי שם ביליתי איהו 10 שנים משנות-חי הממעט יפות ביותר.

הבעיה היא שהם אוהבים שם להכניס להריון, ואז אני מתקשרת להגיד מול-טוב, ושומעת שבכלל אין הריון וגם לא תוכניות בעניין הזה.

שאי קשת ויונה אליאן לא יבנסו להריון

לפני כמה חודשים הם הכניסו להריון את יונה אליאן, ואז ששאי קשת אמר לי שהוא מאוד ישמח כאשר יהכו לאח או לאחות לבנם אריאל, שהוא כבר בן 9, אבל בינתיים עוד לא.

השבוע ממש שמחתי למצוא שם

אהבה בכגישת מחזור

ענת דולב ועופר אמיר הקטנים וזכרים את הגדולים

אף פעם אין לדעת מה יכול לקרות בפגישת-מחזור. בררר-כלל יש באיור עים כאלה הרבה התרגשות והרבה שימחה.

גרון עמוק

אני קצת המומה מהסיפור הזה, כי לא בכל יום מרכלים באוזני בצורה מיסתורית שכזאת. חוץ מזה, כאשר מדובר בסיפורים בעילום-שם, אני תמיד יודעת כמי המדובר. אך אפשר אחרת. אבל כאן אני לא יודעת. ולא עזרו תחבובי לקול האלמנתי בטלפון. הקול, ססירב להודות, סירב גם לנקוב בשמות. אמר שיש בסיפור די רמזים, והיו די אנשים שיהו את הגיבורים. כדי שיהיה סדר בסיפור, אקרא לגיבור אחד א' ולשני ב'.

וככה סיפר לי הקול המיסתורי: א' הוא גרוש מזה 14 שנה, ללא ילדים, בתחילת ה-40 שלו, עשיר מאוד, יורש למישפחה, שמוצר שלה הוא מנופול בארץ. (כאן שאלתי אם מדובר בסיגרינות, או הקול ענה לי "את זה את אמרת", וגם "אין הרבה מנופולים בארץ, או שינש"י"). א' הוא מיליונר, כי יש לו אחוים בהון החברה, אבל הוא מיליונר רק על הנייר, בינתיים.

גם ב' הוא מיליונר. גם הוא יורש, אפשר לקרוא גם לו מיליונר-במדי-ראיבני (כאן ראיתי שלקול המיסתורי יש לא רק מידע, גם חושי-המור). ב' הוא גבר שרמאנטי, חובב אירועים ומסיבות, עכשיו בא הקטע המלוכלל: ב' הפיץ בעיר את השמועה שא' הוא תוכביגברים, ורק גברים. מדוע הוא עשה את זה? הקול שלי לא יודע. אולי בגלל צרות-עין, אולי בגלל סיבה אחרת.

א' איננו הומוסקסואל. זה בטוח. במיליון אחוזים. סטרייט לגמרי. אפילו לא בייסקסואל. אם יש לב' חשבון עם א', זה ממש לא הוגן מה שהוא עושה לו. חוץ מזה, א' עומד להתחתן בקרוב. היא נאה, סימפאטית, לא נערצת-זוהר, לא ידועה ולא עשירה. אשה מאוד נחמדה, בלי ייחוס כספי או מישפחתי.

עד כאן הקול. אני חושבת שאקרא לו גרון עמוק. גם לקרל ברינסטון ולבוב וודוורד היה קול מיסתורי כזה, שעוד להם לחשוף את העולמיות ווסרניים.

או גם לי יש. הצעתי לגרון פגישה, אבל נתקלתי בסירוב תקיף. אלא מה, הגרון הודיע שאם אהיה ילדה טובה, ואכתוב בדיוק-בידוק מה שהוא השמיע לי בטלפון, זו תהיה רק השיחה הראשונה בינינו. תודה, גרון.

מונטנה עכשיו.

ההזדה

שת הנשים
של אזורי:

גורן
אדרי

אין-קלוד
אדרי

לנקרא את

עיתות